

WÓJT GMINY GÓRNO

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY GÓRNO
„SKORZESZYCE”

- PROJEKT -
- etap: uzgodnienia i opiniowania -

opracowanie:

mgr Krzysztof Parszewski
inż. Rafał Purzyński
mgr inż. Kama Kotowicz

ŁÓDŹ - KIELCE, styczeń 2022 r.

Autor prognozy oddziaływania na środowisko:

Krzysztof Kobusie

Spis treści

I.	Wstęp.....	6
1.	Uwagi wstępne	6
2.	Podstawa prawna	6
3.	Podstawowe założenia i metodyka pracy.....	7
4.	Materiały wyjściowe i źródła	10
II.	Charakterystyka miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	11
1.	Zawartość	11
2.	Cel opracowania	11
3.	Powiązania z innymi dokumentami	12
III.	Opis, analiza i ocena stanu środowiska	19
1.	Obecny stan środowiska	19
1.1.	Położenie i zagospodarowanie terenu.....	19
1.2.	Krajobraz	20
1.3.	Rzeźba terenu	21
1.4.	Budowa geologiczna.....	22
1.5.	Surowce mineralne	26
1.6.	Wody powierzchniowe	26
1.7.	Jakość wód powierzchniowych.....	26
1.8.	Wody podziemne	28
1.9.	Jakość wód podziemnych.....	30
1.10.	Gleby.....	31
1.11.	Jakość gleb	31
1.12.	Warunki klimatyczne	35
1.13.	Jakość powietrza atmosferycznego	36
1.14.	Flora i fauna	39
1.15.	Powiązania przyrodnicze, walory przyrodnicze	39
1.16.	Formy ochrony dziedzictwa kulturowego.....	47
2.	Istniejące zagrożenia środowiska przyrodniczego	47
2.1.	Hałas i wibracje.....	48
2.2.	Odpady	48
2.3.	Pola elektromagnetyczne	48
2.4.	Zagrożenie geologiczne.....	49
2.5.	Zagrożenia powodziowe	49
3.	Istniejące problemy ochrony środowiska.....	49
4.	Odporność na degradację i zdolność do regeneracji	50
IV.	Charakterystyka ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	51
1.	Przeznaczenie terenów	51

2.	Warunki zagospodarowania, ustalenia z zakresu ochrony środowiska i kształtowania środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz w zakresie infrastruktury technicznej .	52
V.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu miejscowego	53
VI.	Zagrożenia środowiska naturalnego wynikające z ustaleń planu miejscowego	53
1.	Emisja gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego	53
2.	Hałas i wibracje	54
3.	Odpady	54
4.	Ścieki	54
5.	Promieniowanie elektromagnetyczne	55
6.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	55
VII.	Przewidywane oddziaływanie ustaleń planu na obszary chronione oraz na środowisko	55
1.	Oddziaływanie na obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody	55
1.1.	Formy ochrony przyrody na obszarze opracowania	55
1.2.	Formy ochrony przyrody znajdujące się poza obszarem opracowania	71
2.	Oddziaływanie na korytarze ekologiczne	72
3.	Oddziaływanie na otulinę biologiczną cieków i zbiorników wodnych	72
4.	Oddziaływanie na stosunki wodne	72
5.	Oddziaływanie na strefy ekotonowe	72
6.	Oddziaływanie na środowisko	72
6.1.	Różnorodność biologiczna oraz fauna i flora	72
6.2.	Ludzie	73
6.3.	Wody powierzchniowe i podziemne	73
6.4.	Powietrze	74
6.5.	Powierzchnia ziemi i gleby	75
6.6.	Krajobraz	76
6.7.	Warunki klimatyczne	76
6.8.	Zasoby naturalne	77
6.9.	Dobra kultury i zabytki	77
6.10.	Dobra materialne	77
7.	Oddziaływanie transgraniczne	77
8.	Syntetyczne zestawienie wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego wraz z określeniem ich charakteru	77
VIII.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnego oddziaływania na środowisko, mogących być rezultatem ustaleń planu miejscowego	80
IX.	Rozwiązania alternatywne	82
X.	Odniesienie do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	82
XI.	Ocena zgodności projektu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	84

XII.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania	84
XIII.	Podsumowanie	85
XIV.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	85
XV.	Spis ilustracji	88
XVI.	Spis tabel	88
XVII.	Spis załączników	89

I. Wstęp

1. Uwagi wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Skorzeszyce”, zwana dalej prognozą. Stanowi ona element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i ma za zadanie ocenić skutki realizacji wpływu postanowień ww. aktu prawa miejscowego na środowisko.

Wszelkie zmiany mogące wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu i zaproponowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych odniesiono do istniejącego stanu środowiska, jego warunków i predyspozycji użytkowych rozpoznanych w aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym, a także do stanu prawnego wynikającego z obowiązującego planu miejscowego.

Zapisy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie naruszają ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó. Celem sporządzenia planu miejscowego jest poszerzenie możliwości inwestycyjnych m.in. z zakresu realizacji zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, którego potrzeba wynikała z licznych wniosków składanych do planu. Wnioski te wyrażały skonkretyzowane zamierzenia inwestycyjne.

2. Podstawa prawna

Podstawę prawną sporządzenia niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko stanowi art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247).

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
2. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt tzw. Konwencja Bońska (Dz. U. z 2003 r. poz. 17);
3. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2012 r. poz. 358);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
8. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
9. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624);
12. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 710);
13. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1463);
14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797);

15. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.);
16. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741);
17. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1161);
18. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247);
19. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1064 ze zm.);
20. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610 ze zm.);
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031);
23. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 ze zm.);
24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
25. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
26. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
27. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

3. Podstawowe założenia i metodyka pracy

Główne założenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmują:

1. określenie potencjalnego wpływu ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska;
2. wskazanie potencjalnych zagrożeń środowiska wynikających z realizacji ustaleń planu oraz określenie metod działania pozwalających na ich zmniejszenie lub eliminację;
3. zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu (w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko).

Sama prognoza nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wykazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu. Pokazuje ona natomiast ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to spowodowane stosunkowo ogólnym charakterem danych dotyczących przyszłych inwestycji, szczególnie w odniesieniu do detali technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. W prognozie skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

Podstawowym założeniem metodycznym prognozy jest przyjęcie hipotezy, że zmiany w zagospodarowaniu terenu objętego planem osiągną maksymalną wielkość dopuszczoną jego zapisami. Natomiast w celu określenia wpływu ustaleń planu na środowisko przyjęto metodę porównawczą, w ramach której zestawiono stan prawny wynikający z obowiązującego planu dla danego terenu lub faktyczny sposobu użytkowania, z przewidywanymi zmianami w zagospodarowaniu.

Analizę środowiska naturalnego będącą jednym z celów niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów i opracowań oraz wizji terenowej.

Sporządzony dokument spełnia wymogi zawarte w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247) tj. zgodnie z:

art. 51 ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy – prognoza zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,*
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.*

art. 51 ust. 2 pkt 2 cyt. ustawy – prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody,*
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
- e) przewidywane oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:*
 - różnorodność biologiczną,*
 - ludzi,*
 - zwierzęta,*
 - rośliny,*
 - wodę,*
 - powietrze,*
 - powierzchnię ziemi,*
 - krajobraz,*
 - klimat,*
 - zasoby naturalne,*
 - zabytki,*
 - dobra materialne*

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

art. 51 ust. 2 pkt 3 cyt. ustawy – prognoza przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,*
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony*

obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Jej zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kielcach (Pismo znak:) oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach (Pismo znak: **WPN-II.411.1.19.2017.AN**) zgodnie z którym prognoza oddziaływania na środowisko powinna w szczególności zawierać:

- Charakterystykę zasobów przyrodniczych i ocenę aktualnego stanu środowiska przyrodniczego na analizowanym terenie ze stosownym uwzględnieniem opracowania ekofizjograficznego. Ocenę proponowanych przeznaczeń, uwzględniającą konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska;
- Analizę i ocenę wpływu realizacji ustaleń projektu planu miejscowego na wszystkie elementy środowiska, ze wskazaniem w jaki sposób i w jakiej skali i zasięgu, przyjęte rozwiązania przekształcą środowisko oraz czy i w jakim stopniu mogą spowodować negatywne oddziaływanie na środowisko, zwłaszcza gdy założenia projektu będą wyznaczać ramy dla przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839). Należy przeanalizować oddziaływania skumulowane, biorąc pod uwagę istniejące i planowane zagospodarowanie. W razie potrzeby należy zaproponować stosowne rozwiązania chroniące środowisko.
- Badania i ocenę wpływu realizacji ustaleń projektu planu miejscowego na znajdujące się na terenie opracowania następujące formy ochrony przyrody. Analizę i ocenę prognozowanych oddziaływań na ww. formy ochrony przyrody należy przeprowadzić m.in. w kontekście zgodności założeń projektu dokumentu z warunkami ochrony określonymi w ustawie o ochronie przyrody oraz w odpowiednich obowiązujących przepisach prawa miejscowego dla poszczególnych form (dostępne na stronie internetowej tut. Dyrekcji). Prognoza musi wykazać czy ustalenia projektu planu mogą mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody ww. form ochrony przyrody. Przy czym zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, zabrania się z zastrzeżeniem art. 34 ustawy podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.
- analizę i ocenę skutków realizacji projektu planu miejscowego na środowisko;
- analizę i ocenę czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Istotne jest przeprowadzenie analizy i oceny czy dokument uwzględnia cele środowiskowe zawarte w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, który stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.
- przedstawienie:
 - propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie jak również kompensację przyrodniczą w przypadku prognozowanych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na przyrodę, mogących być rezultatem realizacji dokumentu; zaproponowane działania muszą być poprzedzone szczegółową analizą i poparte wnioskami z tych analiz;
 - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku takich rozwiązań.

- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

4. Materiały wyjściowe i źródła

Opracowania planistyczne:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó przyjęte uchwałą Nr XXX/303/2021 Rady Gminy Górnó z dnia 19 kwietnia 2021 r.;
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnó „Skorzeszyce” (Uchwała Nr II/15/2015 Rady Gminy Górnó z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnó „Skorzeszyce”) wraz ze zmianą (Uchwała Nr XXXI/283/2017 Rady Gminy Górnó z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie zmiany nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnó „Skorzeszyce”).

Pozostałe opracowania:

1. Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó, Łódź, 2017 r.;
2. Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Skorzeszyce”, Łódź, 2018 r.;
3. „Geografia fizyczna Polski” J. Kondracki, PWN, Warszawa 1978 r.;
4. „Geografia regionalna Polski” J. Kondracki, PWN, Warszawa 2001 r.;
5. Raporty i oceny stanu poszczególnych elementów środowiska publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska;
6. A. Konon, „Regionalizacja tektoniczna Polski – Góry Świętokrzyskie i regiony przyległe”, Przegląd Geologiczny, vol 56, nr 10, 2008 r.,
7. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, Uchwała Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego;
8. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, Uchwała Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025;
9. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego;
10. Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego na lata 2016 – 2022 podjęty uchwałą Nr XXV/357/16 z dnia 27 lipca 2016 roku (Dz. U. Woj. Święt. 2016.2411);
11. Raport o stanie środowiska w województwie świętokrzyskim w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach 2017 r.;
12. Ocena, jakości powietrza na terenie województwa świętokrzyskiego w 2018 r., WIOŚ Kielce kwiecień 2019 r.;
13. Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa świętokrzyskiego za rok 2018, WIOŚ Kielce 2019;
14. Wyniki oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych województwa świętokrzyskiego w latach 2007 – 2009, WIOŚ Kielce;
15. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w roku 2017, WIOŚ Kielce 2018;
16. Wyniki klasyfikacji oceny stanu wód podziemnych w województwie świętokrzyskim w roku 2017, WIOŚ Kielce 2018;
17. Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016 – 2020” WIOŚ Kielce 2017;

Strony internetowe:

1. <https://www.geoportal.gov.pl/> - Geoportal,
2. <http://sipws.wrota-swietokrzyskie.pl/> – System Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego;
3. <https://geolog.pgi.gov.pl/> – Geoserwis Państwowego Instytutu Geologicznego;
4. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> – Geoserwis Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
5. <https://www.mos.gov.pl/srodowisko/przyroda/konwencje-miedzynarodowe/konwencja-o-roznorodnosci-biologicznej-cbd/>,
6. <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> – dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego;
7. <https://www.gorno.pl> – strona internetowa gminy Górnó.

Pozostałe:

1. dane zebrane podczas wizji terenowej;
2. materiały udostępnione przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska;
3. wnioski instytucji oraz osób fizycznych;
4. mapa zasadnicza w skali 1 do 2 000;
5. materiały udostępnione przez Urząd Gminy Górnó.

II. Charakterystyka miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

1. Zawartość

Podstawą formalną opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest **uchwała Nr XXI/206/2016 Rady Gminy Górnó z dnia 22 lipca 2016 r.** w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Skorzeszyce”. Zawartość dokumentu jest zgodna z ustawą dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (*Dz.U. 2003 nr 164 poz. 1587*).

Projekt planu obejmuje część tekstową, stanowiącą projekt uchwały Rady Gminy Górnó oraz część graficzną będącą jej integralną częścią. Uchwała dzieli się na trzy części. Pierwsza z nich (**Rozdział 1**) to ustalenia wprowadzające, w której znajdują się definicje, ogólne ustalenia, opis zawartości rysunku oraz zestawienie występujących na obszarze planu przeznaczeń terenów. Druga (**Rozdział 2**) to przepisy ogólne wyznaczające zasady ochrony i kształtowania poszczególnych elementów przestrzeni, w tym ładu przestrzennego, środowiska, przyrody, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego. Określone tu zostały zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości, warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, a także zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. Część trzecia (**Rozdział 3**) to ustalenia szczegółowe dotyczące terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania przestrzennego, określone wskaźniki i parametry kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania.

2. Cel opracowania

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu

przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741), celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Jest on aktem prawa miejscowego, a więc jego zapisy są wiążące dla organów zarządzających gminą.

Celem sporządzenia planu miejscowego jest poszerzenie możliwości inwestycyjnych z zakresu realizacji zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, którego potrzeba wynikała z licznych wniosków składanych do planu. Wnioski te wyrażały skonkretyzowane zamierzenia inwestycyjne.

3. Powiązania z innymi dokumentami

Przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko powiązane są z następującymi dokumentami:

1. Programem Ochrony Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 205-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 (Uchwała Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 lutego 2016 r.);
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnó „Skorzeszyce” (Uchwała Nr II/15/2015 Rady Gminy Górnó z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnó „Skorzeszyce”) wraz ze zmianą (Uchwała Nr XXXI/283/2017 Rady Gminy Górnó z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie zmiany nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnó „Skorzeszyce”);
3. **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó** Uchwałą Nr XXI/205/2016 Rada Gminy Górnó z dnia 22 lipca 2016 r. przystąpiła do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Górnó zostało przyjęte Uchwałą Nr XXX/303/2021 Rady Gminy Górnó z dnia 19.04.2021 r. Projekt planu jest zgodny z ustaleniami obowiązującego studium.
4. Opracowaniem ekofizjograficznym sporządzone na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Skorzeszyce”, Łódź, 2018 r.;
W projekcie uwzględniono wytyczne z zakresu predyspozycji terenów do pełnienia różnego rodzaju funkcji.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741), projekt planu jest zgodny z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó oraz z przepisami odrębnymi, odnoszącymi się do obszaru objętego planem.

Studium, dla obszaru opracowania zakłada następujące funkcje terenów:

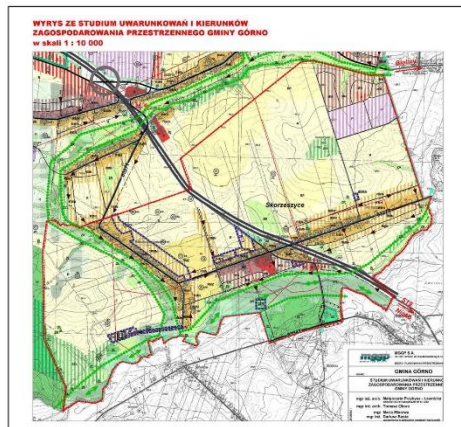
- **M** – tereny zabudowy mieszkaniowej o charakterze podmiejskim;
- **MR** – tereny zachowujące mieszany charakter zabudowy;
- **RM** – tereny zabudowy zagrodowej;
- **U** – tereny usługowe;
- **PU** – tereny produkcyjno-usługowe;
- **RZ** – tereny użytkowane rolniczo z dopuszczeniem zabudowy rolniczej;
- **R** – tereny rolnicze;
- **ZL** – tereny leśne;
- **ZLp** – tereny dolesień;
- **ZR** – tereny rolnicze w obniżeniach dolinnych;
- **ZC** – tereny cmentarzy;
- **ZI** – tereny zieleni izolacyjnej;
- **IK** – tereny infrastruktury technicznej kanalizacyjnej – oczyszczalnie ścieków.

Obecnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Skorzeszyce” (Uchwała Nr II/15/2015 Rady Gminy Górno z dnia 9 grudnia 2014 r.) ustala następujące przeznaczenia terenów:

- **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**1.MN.1, 1.MN.2, 1.MN.3, 1.MN.4, 1.MN.5, 1.MN.6, 1.MN.7, 1.MN.8, 1.MN.9**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- **UKs** – teren usług kultu religijnego (**1.UKs.1**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci obiektów kultu religijnego oraz Centrum Spotkań i Dialogu Diecezji Kieleckiej;
- **U** – tereny zabudowy usługowej:
 - (**3.U.1**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci usług publicznych i komercyjnych,
 - (**4.U.1**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci usług publicznych – oświaty,
 - (**6.U.1, 6.U.2, 7.U.1, 7.U.2, 8.U.1, 8.U.2 i 8.U.3**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci usług komercyjnych;
- **P** – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (**2.P.1, 2.P.2 i 2.P.3**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;
- **R** – tereny rolnicze (**1.R.1, 1.R.2, 1.R.3, 1.R.4, 1.R.5, 1.R.6 i 1.R.7**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci upraw rolnych i pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu;
- **RM** – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych:
 - (**1.RM.1, 1.RM.2, 1.RM.3, 1.RM.4, 1.RM.5, 1.RM.6, 1.RM.7, 1.RM.8, 1.RM.9, 1.RM.10, 1.RM.11, 1.RM.12, 1.RM.13, 1.RM.14, 1.RM.15, 1.RM.16 i 1.RM.17**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci zabudowy zagrodowej;
 - (**2.RM.1, 2.RM.2, 2.RM.3**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci istniejącej zabudowy zagrodowej);
- **RMZ** – tereny rolnicze, w których nie wyklucza się zabudowy (**1.RMZ.1 i 1.RMZ.2**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci upraw rolnych;
- **ZL** – tereny leśne (**1.ZL.5, 1.ZL.6, 1.ZL.7, 1.ZL.8, 1.ZL.9, 1.ZL.10, 1.ZL.11, 1.ZL.12, 1.ZL.13, 1.ZL.14, 1.ZL.15, 1.ZL.16, 1.ZL.17, 1.ZL.18, 1.ZL.19, 1.ZL.20, 1.ZL.21, 1.ZL.22, 1.ZL.23, 1.ZL.24, 1.ZL.25, 1.ZL.26, 1.ZL.27, 1.ZL.28, 1.ZL.29, 1.ZL.30, 1.ZL.31 i 1.ZL.32**) obejmujące grunty leśne Ls zgodnie z ewidencją gruntów oraz grunty dróg;
- śródleśnych i pozostawia w dotychczasowym użytkowaniu;
- **ZL.ZZ** – tereny leśne, w zasięgu max. wezbrań powodziowych (**1.ZL.ZZ.1**) obejmujący grunty leśne Ls zgodnie z ewidencją gruntów;
- **ZZL** – tereny zalesień (**1.ZZL.1, 1.ZZL.2, 1.ZZL.3, 1.ZZL.4, 1.ZZL.5 i 1.ZZL.6**) obejmujące grunty rolne i nieużytki z przeznaczeniem pod zalesienie;
- **ZC** – teren cmentarza (**1.ZC.1**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci cmentarzy grzebalnych;
- **ZR** – tereny zieleni nieurządzonej (**1.ZR.1, 1.ZR.2, 1.ZR.3, 1.ZR.4, 1.ZR.5, 1.ZR.6, 1.ZR.7, 1.ZR.8, 1.ZR.9, 1.ZR.10, 1.ZR.11, 1.ZR.12, 1.ZR.13, 1.ZR.14, 1.ZR.15, 1.ZR.16, 1.ZR.17, 1.ZR.18 i 1.ZR.19**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci zielonych użytków rolnych, obudowy biologicznej cieków;
- **ZR.ZZ** – tereny zieleni nieurządzonej, w zasięgu max. wezbrań powodziowych (**1.ZR.ZZ.1; 1.ZR.ZZ.2; 1.ZR.ZZ.3; 1.ZR.ZZ.4; 1.ZR.ZZ.5 i 1.ZR.ZZ.6**) o szczególnym znaczeniu przyrodniczym, pełniące ważną rolę w systemie korytarzy ekologicznych;
- **ZI** – tereny zieleni izolacyjnej (**1.ZI.1 i 1.ZI.2**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci izolacyjnej zieleni wysokiej i niskiej wzdłuż trasy drogi publicznej klasy S;
- **WS** – tereny wód powierzchniowych śródlądowych (**1.WS.1 i 1.WS.2**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci wód płynących;
- **KDS** – teren drogi publicznej klasy S (**1.KDS.1**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci

drogi publicznej klasy S o przekroju dwujezdniowym wraz z urządzeniami towarzyszącymi, siecią infrastruktury odwodnienia i oświetlenia oraz bezkolizyjnym skrzyżowaniem;

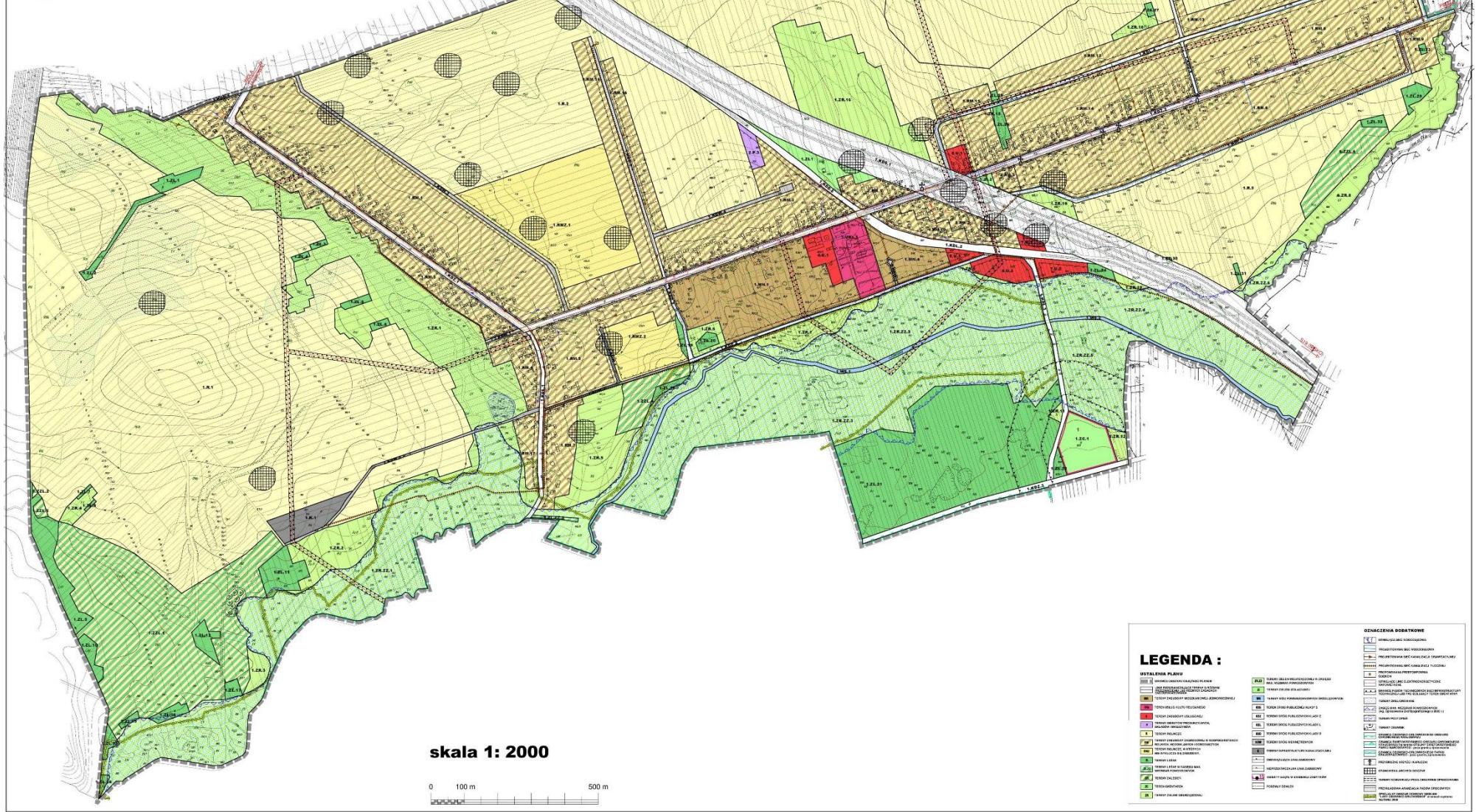
- **KDZ** – tereny dróg publicznych klasy Z (**1.KDZ.1, 1.KDZ.2 i 1.KDZ.3**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci dróg publicznych klasy Z o przekroju jednojezdniowym wraz z urządzeniami towarzyszącymi oraz siecią infrastruktury odwodnienia i oświetlenia;
- **KDL** – tereny dróg publicznych klasy L (**1.KDL.1, 1.KDL.2, 1.KDL.3, 1.KDL.4, 1.KDL.5, 1.KDL.6, 1.KDL.7 i 1.KDL.8**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci dróg publicznych klasy L o przekroju jednojezdniowym wraz z urządzeniami towarzyszącymi oraz siecią infrastruktury odwodnienia i oświetlenia;
- **KDD** – tereny dróg publicznych klasy D (**1.KDD.1, 1.KDD.2, 1.KDD.3, 1.KDD.4, 1.KDD.5, 1.KDD.6, 1.KDD.7, 1.KDD.8, 1.KDD.9, 1.KDD.10 i 1.KDD.11**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci dróg publicznych klasy D o przekroju jednojezdniowym wraz z urządzeniami towarzyszącymi oraz siecią infrastruktury odwodnienia i oświetlenia.;
- **KDW** – tereny dróg wewnętrznych (**1.KDW.1, 1.KDW.2, 1.KDW.3 i 1.KDW.4**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci dróg wewnętrznych o przekroju jednojezdniowym wraz z urządzeniami towarzyszącymi oraz siecią infrastruktury odwodnienia i oświetlenia;
- **K** – tereny infrastruktury kanalizacyjnej (**1.K.1**) o przeznaczeniu podstawowym w postaci obiektów i urządzeń oczyszczalni ścieków i przepompowni.

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODARWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GÓRNO SKORZESZYCE RYSUNEK PLANU

ZALĄCZNIK NR 1 do uchwały Nr 181/2014 Rady Gminy Górno z dnia 9 grudnia 2014 r.

	rolno-ogrodnicze		leśna
	osiedle mieszkaniowe		przemysłowa
	obszar zielony		tereny wodne

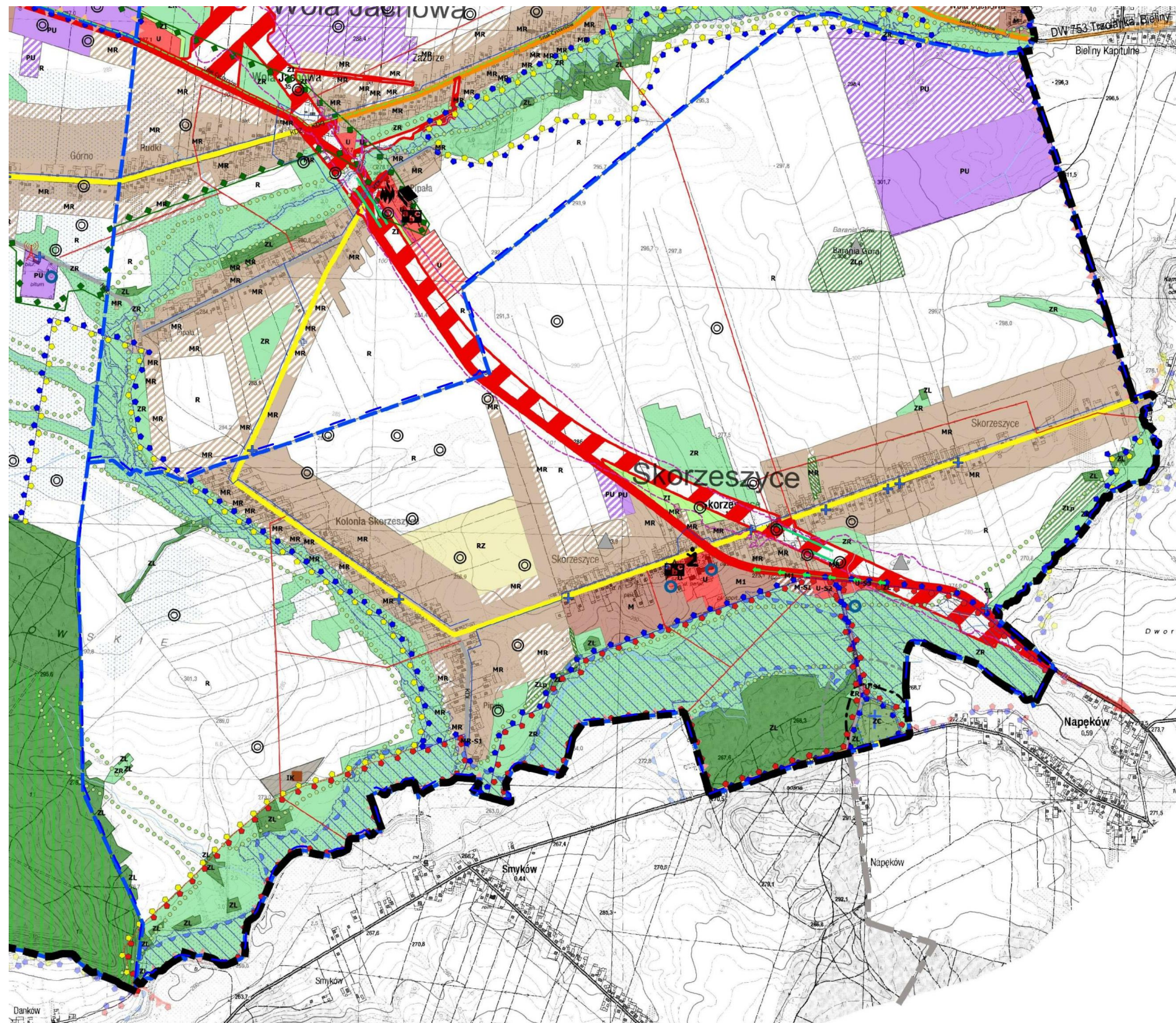
LEGENDA :

	rolno-ogrodnicze		leśna
	osiedle mieszkaniowe		przemysłowa
	obszar zielony		tereny wodne

SYMBOLOGIA DODATKOWA

	droga		linia kolejowa
	ogrodzenie		graniczność

Rysunek 1 Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Skorzeszyce” (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr II/15/2014 Rady Gminy Górnó z dnia 9 grudnia 2014 r.)

Rysunek 2 Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó we fragmencie sołectwa „Skorzeszyce” (Załącznik do Uchwały Nr XXX/303/2021 Rady Gminy Górnó z dnia 19.04.2021 r.)

Ponadto obecnie obowiązująca zmiana nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Skorzeszyce” (Uchwała Nr XXXI/283/2017 Rady Gminy Górno z dnia 26 kwietnia 2017 r.) wprowadza teren o oznaczeniu **9.U.1** na terenie oznaczonym symbolem **1.ZR.ZZ.5**.

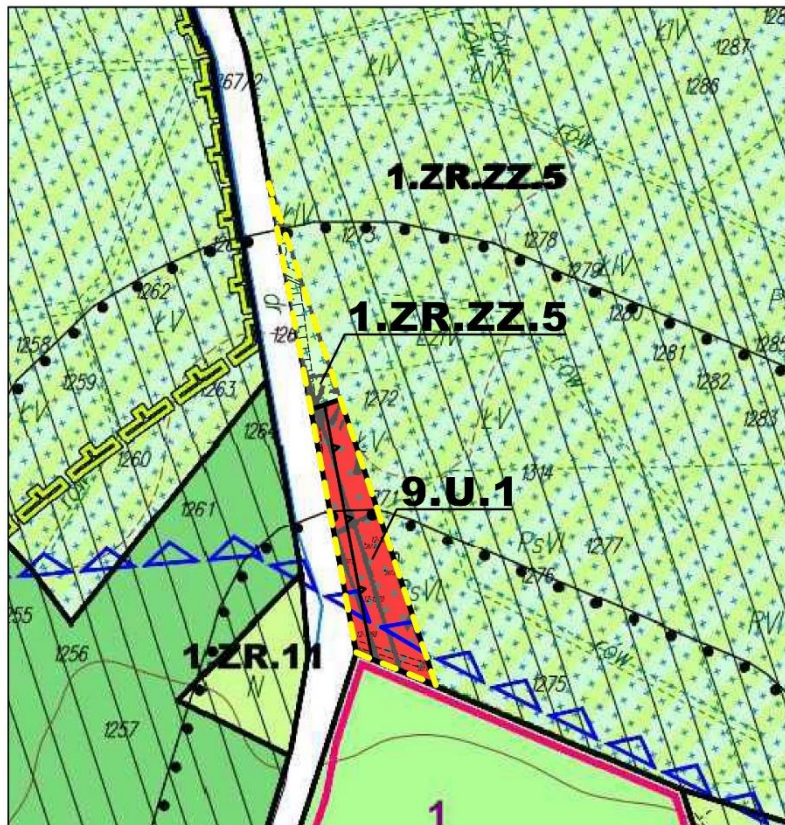
Dla terenu zabudowy usługowej o oznaczeniu **9.U.1** ustalono przeznaczenie podstawowe pod działalność z zakresu usług pogrzebowych i obsługi cmentarza, w tym w szczególności lokalizacji zakładu pogrzebowego, sklepów i kwiaciarni. W granicach terenu **9.U.1** poza podstawowym przeznaczeniem dopuszcza się:

- realizację obiektów małej architektury towarzyszących obiektom usługowym;
- wysoką i niską zielenią urządzoną;
- dojścia i dojazdy;
- miejsca postojowe.

ZMIANA NR 1 MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GÓRNO "SKORZESZYCE"

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXI/283/2017
Rady Gminy Górno z dnia 26 kwietnia 2017 r.

1:2000
10m 20m 50m

OBJAŚNIENIA

U S T A L E N I A P L A N U

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO ZMIANĄ PLANU
- LINIE ROZGRANICZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
- NIEPRZEKRACZALNE LINIE ZABUDOWY
- GRANICE PASÓW TECHNICZNYCH SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ LUB PAS IZOLUJĄCY TEREN CMENTARNY

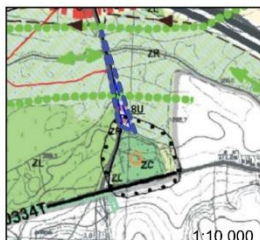
PRZEZNACZENIE TERENÓW:

- U TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- ZR.ZZ TERENY ZIELENI NIURZĄDZONEJ W ZASIĘGU MAX. WEZBRAŃ POWODZIOWYCH

O Z N A C Z E N I A D O D A T K O W E

- TERENY ZMELIOROWANE
- ZASIĘG MAX. WEZBRAŃ POWODZIOWYCH (wg Opracowania Ekofizjograficznego z 2005 r.)

Projekt zmiany planu sporządzono na kopiach mapy przyjętej do zasobów Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Starostwa Powiatowego w Kielcach (nr licencji GN-III.6642.1514.2016_2604_CL1)

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GÓRNO

OBSZAR OBJĘTY ZMIANĄ PLANU

OZNACZENIA WPROWADZONE ZMIANĄ NR 8 STUDIUM	
	Granica obszaru objętego zmianą nr 8 studium (obszar w obrębie Skorzeszyce)
	Obszary rozwoju terenów zabudowy usługowej
Dla zmiany studium nr 8 obowiązują również oznaczenia zawarte w legendach do pierwotnego rysunku studium oraz pozostałych zmian:	
	Obszary cmentarzy wraz z pasem izolującym teren cmentarza
	Tereny użytków zielonych
	Tereny zalewowe
	Tereny zmeliorowane
	Regionalny korytarz ekologiczny

"EXPANSE" KRZYSZTOF PARSZEWSKI TEL. 511 990 051, e-mail: krzysztofparszewski@wp.pl	
ZMIANA NR 1 MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GÓRNO "SKORZESZYCE"	
GŁÓWNY PROJEKTANT ZESPOŁU	mgr Krzysztof Parszewski
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	mgr Krzysztof Parszewski mgr inż. Magdalena Świerczek
OCHRONA ŚRODOWISKA	mgr Krzysztof Parszewski mgr inż. Magdalena Świerczek

Rysunek 3 Obowiązująca zmiana nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Skorzeszyce” (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXI/283/2017 Rady Gminy Górno z dnia 26 kwietnia 2017 r.)

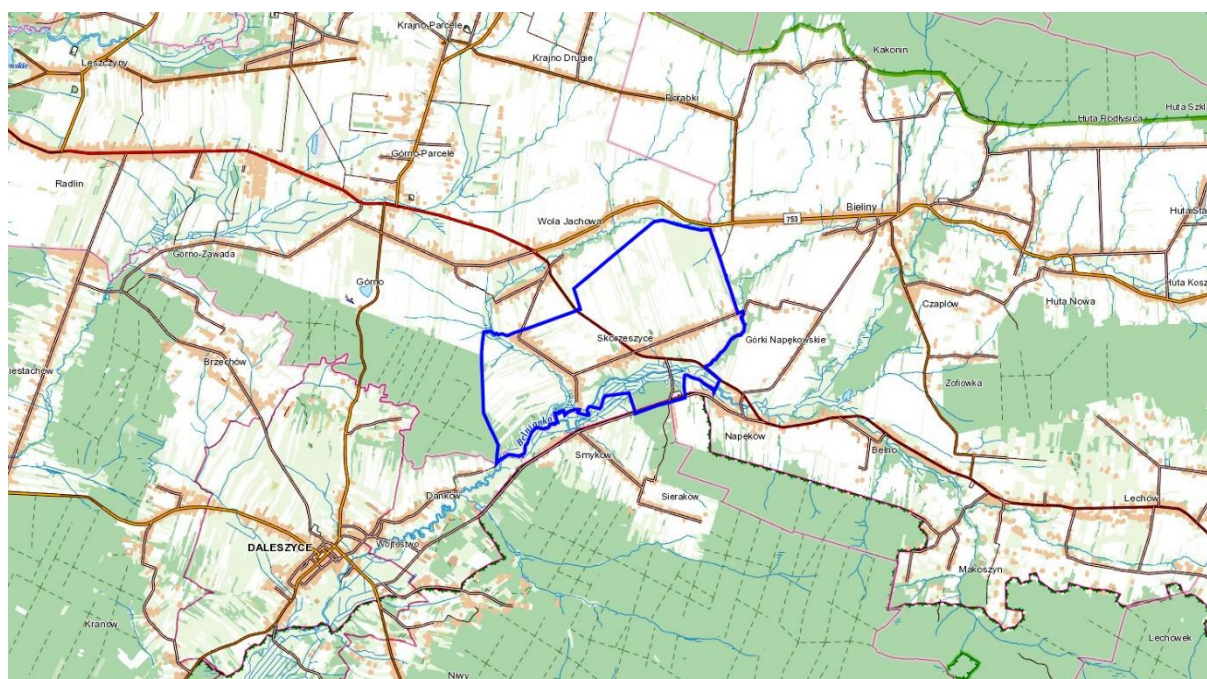
III. Opis, analiza i ocena stanu środowiska

1. Obecny stan środowiska

1.1. Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty ustaleniami planu miejscowego znajduje się w gminie wiejskiej Górnio, która jest położona w województwie świętokrzyskim, w powiecie kieleckim. Siedzibą gminy jest miejscowość Górnio. Gmina zamieszkiwana jest obecnie przez 14 292 osób¹ i zajmuje powierzchnię 83,3 km², co stanowi 3,7% powierzchni powiatu.

Przedmiotem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest cały obszar sołectwa Skorzeszyce, o powierzchni 873 ha.

Rysunek 4 Położenie obszaru opracowania na mapie topograficznej przedstawiającej fragment powiatu kieleckiego (Źródło: Opracowanie własne; źródło mapy: geoportal.gov.pl)

W ramach analizowanego obszaru zlokalizowane są:

- liczne zabudowania mieszkaniowe jednorodzinne i zagrodowe, głównie budynki dwukondygnacyjne o wysokości około 10 m z dachem dwuspadowym o układzie kalenicowym, którym często towarzyszą budynki gospodarcze. Zabudowa ta zlokalizowana jest przede wszystkim w pobliżu ciągów komunikacji kolejowej m.in. przy drodze powiatowej nr 0327T i drodze gminnej nr 325020T;
- budynki i obiekty usługowe z zakresu oświaty (przedszkole, szkoła podstawowa), kultury religijnej (kościół, dom rekolekcyjny, dom parafialny), hotelarstwa (dom weselny) oraz handlu. Obiekty te znajdują się głównie w centrum obrębu Skorzeszyce;
- obiekty związane z przemysłem – betoniarnia położona przy drodze krajowej nr 74;
- inne obiekty np.: czynny cmentarz położony w południowej części obrębu, przy skrzyżowaniu drogi gminnej nr 325025T z drogą powiatową nr 0334T.

Obszar objęty opracowaniem jest wyposażony w sieć wodociągową (o średnicy Ø90 i Ø160) oraz

¹ Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego - dane na rok 2017,

napowietrzną sieć elektroenergetyczną średniego i niskiego napięcia.

Cały obszar opracowania znajduje się w zasięgu **Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu**. Fragmenty terenów położonych w południowej części analizowanego obszaru, w dolinie rzeki Belnianki, znajdują się w zasięgu obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty **Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie”** (PLH260040).

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego (2002) teren objęty ustaleniami planu znajduje się w zasięgu:

- megaregionu – Pozaalpejska Europa Środkowa (3);
- prowincji – Wyżyny Polskie (34);
- podprowincji – Wyżyna Małopolska (342);
- makroregionu – Wyżyna Kielecka (342.3);
- mezoregionu – Góry Świętokrzyskie (342.34).

Góry Świętokrzyskie – masyw górski położony w południowo-wschodniej Polsce, w centralnej części Wyżyny Kieleckiej. Najwyższy szczyt to Łysica (612 m n.p.m.) w paśmie Łysogór (znajduje się poza obszarem opracowania). Góry Świętokrzyskie są jednym z najstarszych pasm górskich w Polsce i w Europie. Kilukrotnie ulegały wypiętrzaniu, niszczeniu i zalewaniu przez morza. Zostały wypiętrzone 500 mln lat temu w kambrze, później w czasie kaledońskich ruchów górotwórczych na granicy syluru i dewonu. Następnie zostały odmłodzone w czasie orogenezy hercyńskiej (dolny karbon) i ponownie podczas orogenezy alpejskiej.

W strukturze użytkowania gruntów w obrębie geodezyjnym Skorzeszyce dominują grunty orne, które zajmują ponad 70% całego obszaru opracowania. Tereny zabudowane łącznie z terenami komunikacyjnymi stanowią zaledwie 6,84% powierzchni Skorzeszyc.

Tabela 1 Wykaz udziału powierzchni poszczególnych użytków gruntowych w powierzchni ogólnej obrębu Skorzeszyce (Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z urzędu gminy Górnó)

Użytek gruntowy		Udział w powierzchni gminy
Grunty rolne	Grunty orne	70,64%
	Łąki	10,52%
	Pastwiska	5,36%
	Sady	0,27%
	Grunty pod rowami	0,53%
	Nieużytki	0,28%
Grunty leśne		3,47%
Grunty pod wodami		0,49%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny komunikacyjne	2,24%
	Tereny zabudowane	4,60%

1.2. Krajobraz

Krajobraz badanego obszaru ukształtowany został przez działalność człowieka. Charakterystyczną cechą krajobrazu obrębu Skorzeszyce jest lokalizacja zabudowy prawie w całości, w odległości nie większej niż 100 metrów od ciągów komunikacji kołowej. Jedynie pojedyncze budynki mieszkalne wykraczają poza wspomniany zasięg, co widoczne jest w północno-zachodniej części analizowanego obszaru.

W krajobrazie omawianego terenu obecna jest „pozytywna” dominanta (zarówno wysokościowa, gabarytowa jak i znaczeniowa), którą stanowi kościół św. Rozalii. Innymi dominantami badanego obrębu są: hotel przy skrzyżowaniu drogi krajowej nr 74 z drogą gminną nr 325025T; Centrum Spotkań i Dialogu Diecezji Kieleckiej przy skrzyżowaniu drogi krajowej nr 74 z drogą powiatową nr 0327T; Szkoła Podstawowa w Skorzeszycach.

Dominującym elementem krajobrazu Skorzeszyc są liczne tereny rolne, na których sporadycznie występują mniejsze i większe skupiska drzew i krzewów. Przez południową część obszaru przepływa

rzeka Belnianka, którą otacza szeroka dolina rzeczna porośnięta zielenią niską. Największym terenem leśnym, jednocześnie jednym z większych w całej gminie, jest las porastający tereny pomiędzy doliną rzeki Belnianki a drogą powiatową nr 0334T. Las ten stanowi część kompleksu leśnego – Lasów Cisowsko-Orłowińskich, (a te z kolei należą do jednego z większych kompleksów zajmujących południową część Pasma Łysogórskiego w Górach Świętokrzyskich). Są to głównie drzewostany jodłowe, sosnowo-jodłowe i bukowo-jodłowe z udziałem jaworu, klonu i cisa, odnawiające się z samosiewu.

Do negatywnych elementów krajobrazu, znajdujących się w granicach analizowanego obszaru należy szlak komunikacji kolejowej o dużym natężeniu ruchu pojazdów silnikowych – droga krajowa nr 74 oraz niektóre ze wspomnianych wcześniej obiektów usługowych i przemysłowych – z uwagi na ingerencję w krajobraz wiejski i/lub naturalny.

Rysunek 5 Wschodnia część obszaru objętego ustaleniami planu miejscowego zaznaczony na ortofotomapie.
(Źródło: opracowanie własne, źródło mapy: google.pl/maps)

Rysunek 6 Zachodnia część obszaru objętego ustaleniami planu miejscowego zaznaczony na ortofotomapie.
(Źródło: opracowanie własne, źródło mapy: google.pl/maps)

1.3. Rzeźba terenu

Według regionalizacji J. Kondrackiego gmina Górno położona jest w mezoregionie Gór Świętokrzyskich, stanowiących część makroregionu Wyżyna Kielecka. Oś stanowi Dolina Kielecko – Łagowska ograniczona od strony północnej Kraińskim Grzbieciem należącym do pasma Głównego, od południa Pasmem Brzechowskim, przechodzącym ku zachodowi w grupę Góry Otrocz, a ku wschodowi w Pasma Orłowińskie.

Największe wysokości osiągają tereny znajdujące się w północno-wschodniej części obszaru opracowania (najwyższym punktem na badanym obszarze jest Barania Góra osiągająca wysokość ok. 308.7 m n.p.m.).

Najniżej położone są tereny znajdujące się w południowo-zachodniej części obszaru opracowania, w dolinie rzeki Belnianki.

Obszar opracowania przecina również dolina rzeki Belnianki oraz dolina cieką stanowiącego jej dopływ – rzeka Kakonianka.

Aktualnie w rzeźbie terenu, poza zmianami będącymi skutkiem erozji, istotną rolę odgrywają przekształcenia powstałe w wyniku działalności gospodarczej jak np.: melioracja, regulacja cieków oraz budowa dróg.

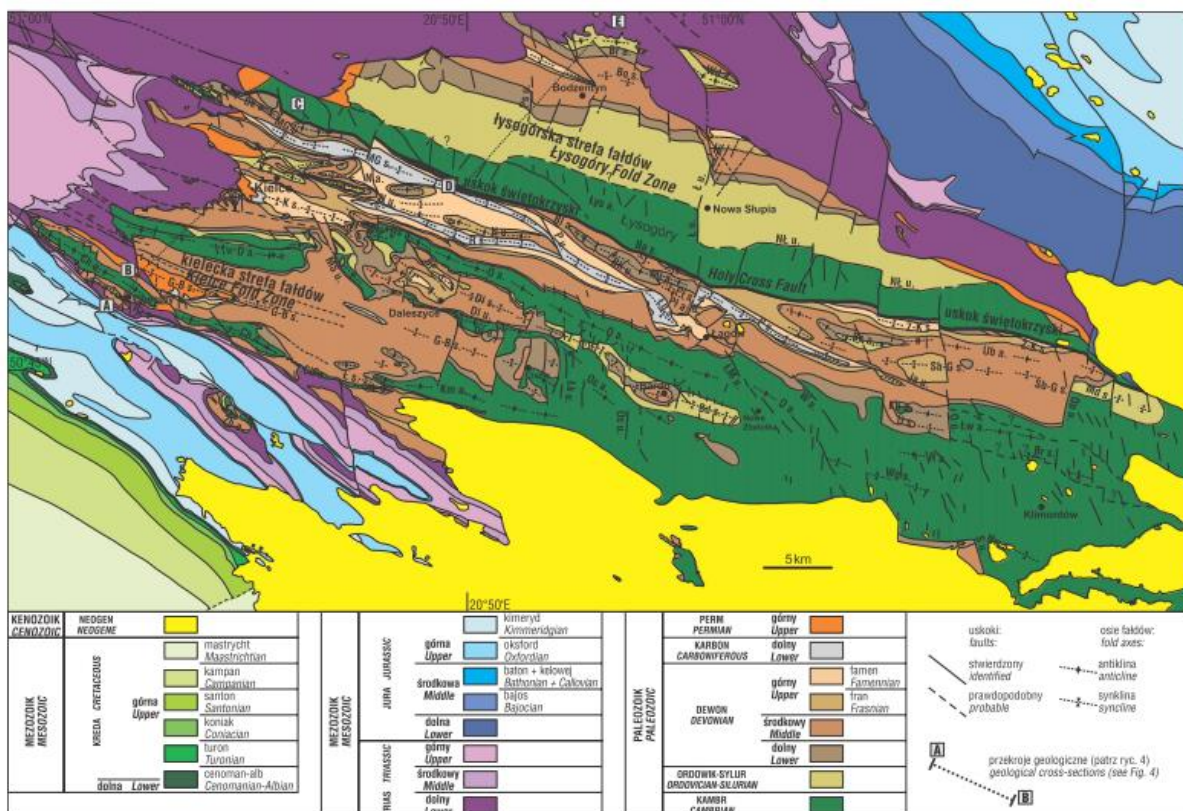
1.4. Budowa geologiczna

Obszar gminy Górno położony jest w obrębie paleozoicznego trzonu Gór Świętokrzyskich. Według Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski², na powierzchni terenu występują skały eratemu paleozoicznego, systemu: kambryjskiego, ordowickiego, sylurskiego, dewońskiego i karbońskiego. Poza jednym miejscem (Góra Józefka) brak jest tutaj skał eratemu mezozoicznego. Utwory eratemu kenozoicznego reprezentowane są przez skały systemu paleogeńsko-neogeńskiego oraz czwartorzędowego – z serią plejstocenu i holocenu.

Obszar gminy położony jest w łysogórskiej i kieleckiej strefie fałdów³, graniczących ze sobą wzdłuż nasunięcia świętokrzyskiego (mniej więcej na linii Bęczków – G. Stuzyna – Krajno Południowe) – **obręb Skorzeszyce znajduje się w całości w kieleckiej strefie fałdów**. W północnej części gminy w jednostce łysogórskiej położona jest skiba łysogórska, w której występują utwory serii kambru środkowego i górnego (Grzbiec Kraiński). W kieleckiej strefie fałdów spośród jednostek strukturalnych – od północy – występują: antyklina bielińska (Krajno Południowe), synklina miedzianogórska (na linii Bęczków – Wola Jachowa), antyklina szydłowska (Cedzyna Góra), antyklina Woli Jachowej (na linii Leszczyzny – Górno – Wola Jachowa), synklina Radlina (Cedzyna – Radlin – Górno – Wola Jachowa), brachyantyklina napękowska (Barania Góra 308,6 m n.p.m.) oraz **synklina napękowska (Skorzeszyce)** – wypełnione utworami systemu dewońskiego i karbońskiego, oraz antyklina niestachowska (Góra Zdobiec – zachodnia część Pasma Brzechowskiego) – zbudowane z utworów serii dewonu dolnego i kambru dolnego.

² P. Filonowicz, *Szczegółowa mapa Geologiczna Polski w skali 1: 50 000, ark. Bodzentyn, 815 – Kielce, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 1969 r.*

³ A. Konon, „Regionalizacja tektoniczna Polski – Góry Świętokrzyskie i regiony przyległe”, *Przegląd Geologiczny, vol 56, nr 10, 2008 r., s. 921*

Rysunek 7 Mapa geologiczna Gór Świętokrzyskich (Źródło: A. Konon, „Regionalizacja tektoniczna Polski – Góry Świętokrzyskie i regiony przyległe”, Przegląd Geologiczny, vol 56, nr 10, 2008 r.)

Poniżej przedstawiony zostanie, w ujęciu litologiczno-stratygraficznym, opis warstw skalnych. W systemie kambryjskim występują tutaj:

- iłowce i mułowce z wkładkami piaskowców i szarogłazów (warstwy holmiowe), piaskowce i mułowce (warstwy protolenusowe), iłowce, piaskowce, łupki i szarogłazy (nierozdz.) oraz piaskowce, mułowce i iłowce z wkładkami kwarcytów, łupków szarogłazowych i lamprofirów (poziom subholmiowy) w rejonie Góry Zdobiec (318,7 m n.p.m.) i Mazurowej Góry, na południe od Radlina i Paśmie Brzechowskim (struktura antykliny niestachowskiej); jest to seria kambru dolnego; są to grunty skaliste typu fliszu z przewagą łupków o, jak się wydaje, najłabszych parametrach budowlanych w całym systemie; grunty te wykazują dobre i dostateczne warunki budowlane, pogarszające się wraz z nachyleniem terenu i zawilgoceniem podłoża; w miejscach gdzie łupki są silnie spękane i okresowo zawodnione przez wody deszczowe, a ponadto przykryte zwietrzeliną ich nośność jest osłabiona;
- łupki, iły, kwarcyty i szarogłazy znane z rejonu Bęczkowa-Zaskala, Krajna Podwiatracze, Krajna Drugiego, Młyńczyszkowej (356,4 m n.p.m.) – gdzie odsłaniają się spod glin peryglacialnych i lessów; upady rzędu 46-56° ku NE; jest to seria kambru środkowego; są to grunty skaliste typu fliszu z przewagą łupków; warunki budowlane dobre i dostateczne (gdy są zwietrzałe lub przykryte pokrywą utworów peryglacialnych);
- piaskowce, kwarcyty i łupki z wkładkami iłów i zlepieńców rozpoznane na Radostowej (451,3 m n.p.m.) i Kraińskim Grzbiecie; upady rzędu 42-67° ku NE; kwarcyty z wkładkami piaskowców i łupków (kwarcyt łysogórski) – położone w rejonie północnych stoków Radostowej oraz Krajna Zagórza; jest to seria kambru górnego; utwory te budują główne pasmo świętokrzyskie, Łysogóry, które w rejonie Krajna Pogorzeli, od Kraińskiego Grzbieta oddziela strefa uskokuwa; Kraiński Grzbiet na zachód od tej strefy jest obniżony i przesunięty ku południowi ca 0,5 km; generalnie są to grunty skaliste silnie zdiagenezowane, dobre pod względem budowlanym; miejscami jednak są to grunty typu fliszu z przewagą łupków o gorszych parametrach

budowlanych, bardziej narażone na ruchy grawitacyjne, zwłaszcza zwietrzałe, jak również gdy są przykryte pokrywą utworów peryglacialnych.

System ordowicki jest słabo reprezentowany na powierzchni terenu. Z obszaru gminy znane są jedynie piaskowce (arenigu) z dwu niewielkich wystąpień w rejonie Ogrodzenia na południe od Radlina. W systemie sylurskim mamy tutaj:

- łupki z wkładkami szarogłazów (warstwy wydrzyszowskie) znane z Krajna Zagórza w Dolinie Wilkowskiej, oraz łupki z wkładkami szarogłazów (warstwy rzepińskie) znane z północnego stoku Góry Cedzyna (311,9 m n.p.m.); są to skały miękkie, nie tworzące form pozytywnych w rzeźbie; jest to seria syluru górnego; pod względem budowlanym nie są to grunty zbyt sprzyjające, choćby z uwagi na fakt, iż poprzez swoje wykształcenie litologiczne sprzyjają stagnowaniu wód opadowych; przykryte zwietrzeliną i dodatkowo położone na stokach lub zboczach dolin mogą stanowić podłoże do ruchów masowych – w sprzyjających okolicznościach. Z przelomu systemu sylurskiego i dewońskiego występują piaskowce, szarogłazy i łupki wiśniowe (warstwy klonowskie) znane z wąskich wychodni w rejonie Cedzyna Góra. Ze względu na położenie obszaru gminy w stosunku do struktur geologicznych duży udział w budowie mają tutaj skały systemu dewońskiego. Są to:
- w serii dewonu dolnego: piaskowce, kwarcyty, łupki i zlepieńce (s. plakodermowa) znane z Podmachocic, Bęczkowa Zaskala, Bęczkowa Górki, Góry Strużyny (367,1 m n.p.m.), Krajna Południowego, gdzie są zachowane szczątkowo; być może są one śladem sięgającej tu antykliny bielińskiej; utwory dolnego dewonu występują także wąskim pasem na północnych stokach Pasma Brzechowskiego (północne skrzydło antykliny niestachowskiej), opisywane tam jako mułowce i piaskowce płytowe kwarcytowe z wkładkami tufitów i zlepieńców czy piaskowce (emsu), lub piaskowce, kwarcyty, łupki i zlepieńce (warstwy barczańskich) w rejonie Góry Zdobiec i Cedzyna Góra; ponownie występują w rejonie Świniej Góry – południowe skrzydło a. niestachowskiej; w skrzydłach tej antykliny, miejscami pojawiają się też, starsze, żedyńsko-zigeńskie, mułowce szarowiśniowe z wkładkami piaskowców; są to utwory skaliste typu fliszu z przewagą piaskowców lub łupków; piaskowcowe to grunty o dobrych i bardzo dobrych warunkach budowlanych, jednak gdy są przykryte zwietrzeliną, warunki te pogarszają się; inaczej sytuacja przedstawia się z utworami łupkowymi, te są bardziej podatne na ruchy masowe (zwłaszcza zwietrzałe i zawodnione);
- w serii dewonu środkowego: magle, wapień i dolomity (poz. dąbrowski) rozpoznane w rejonie na północ od Góry Zdobiec; wapień i margle zdolomityzowane (poz. dąbrowski) występujące na południowych stokach Świniej Góry; margle, mułowce, piaskowce i dolomity (poz. dąbrowski) z rejonu północnych stoków Pasma Brzechowskiego oraz Góry Zdobiec; wapień masywne (żywetu grn.) i łupki, margle i wapień (żywetu grn.) występujące w skarpi Lubrzanki na północ od Leszczyn; są to grunty skaliste, zasadniczo o dobrych warunkach budowlanych, pogarszających się w strefach przykrycia przez zwietrzliny gliniaste, w strefach zwietrzienia, skrasowienia, większego nachylenia stoków oraz większego udziału utworów marglistych i łupkowych; należy zwracać uwagę na miejsca z procesami krasowymi;
- w serii dewonu górnego: łupki, margle i wapień (fran) oraz wapień, margle i łupki (famenu) znane z południowych stoków Góry Strużyny, rejonu Skały na północ od Leszczyn, Górna, Góry Józefki, Radlina; a także wapień koralowe i płytowe oraz łupki (fran dln.), wapień płytowe, zrostkowe i laminowane z wkładkami łupków i chalcedonitów (fran grn.), wapień płytowe, margle i łupki (poziom cheilocerasowy) oraz łupki i wapień gruzłowe z rejonu Radlina; są to grunty skaliste węglanowe, wapienno-margliste o nieco gorszych warunkach niż w serii poprzedniej, m.in. z uwagi na większy udział utworów marglistych i łupkowych.

Na obszarze gminy Górnio, występują utwory systemu karbońskiego. Są to:

- łupki ilaste i krzemionkowe (turneju) oraz ilowce i mułowce z wkładkami szarogłazów (wizenu), które rozpoznano w rejonie pomiędzy Górą Józefką a Górnem, na południe od Góry Strużyny, w rejonie Skały na północ od Leszczyn oraz w Radlinie; ze względu na swoje wykształcenie litologiczne jak również sytuację strukturalną nie budują one wyniesień powierzchni terenu; jest

to seria karbonu dolnego. Są to grunty skaliste iłołupkowe, oraz typu fliszu z przewagą łupków, generalnie o dostatecznej przydatności dla budownictwa, m.in. z uwagi na możliwość zalegania na nich wód opadowych.

W systemie triasowym mamy tutaj jedynie łupki, zlepieńce, piaskowce i mułowce (piaskowca pstrego dln.), które rozpoznano jako wypełnienie zagłębienia krasowego w dolomitach na Górze Józefce. Utwory te mogły ulec zniszczeniu w trakcie eksploatacji górniczej prowadzonej w tym rejonie. W systemie paleogenu - neogenu rozpoznano iły pstre z konkrecjami żelazistymi oraz mułki w rejonie Świniej Góry. Z systemem neogeńskim związane są piaski, mułki i iły z wkładkami lignitów (miocenu) rozpoznane na południe od Górna, gdzie stanowią wypełnienia zagłębień krasowych w dolomitach. Serie ilaste same w sobie są podatne na ruchy grawitacyjne. Jednak z uwagi, iż tutaj występują one na niewielkich powierzchniach, oraz często w obrębie form krasowych, nie stanowią dużego zagrożenia.

W systemie czwartorzędowym przewagę mają utwory serii plejstoceńskiej, seria holocenińska skupia się w dolinach rzek. Rozpoznano tutaj:

- gliny ilaste z piaskowcami dewonu i kambru zwietrzelinowe i deluwialne; mułki lessowate; gliny zwałowe dolne; lessy podmorenowe; iły warwowe; osady peryglacjalne (gliny zwietrzelinowe); piaski i żwiry wodnolodowcowe i lodowcowe; gliny zwałowe górne; piaski i mułki z domieszką żwirów lodowcowe, częściowo wodnolodowcowe; piaski z domieszką głazów lodowcowe i wodnolodowcowe, częściowo deluwialne; piaski i żwiry lodowcowe, częściowo wodnolodowcowe; gliny i mułki peryglacjalne; lessy, mułki i piaski pylaste; piaski ze żwirami rzeczne i peryglacjalne; gliny piaszczysto-ilaste z otoczkami i głazami peryglacjalne, miejscami głównie deluwialne; piaski rzeczne, częściowo wodnolodowcowe i peryglacjalne; piaski rzeczne ze żwirem w stropie; piaski i żwiry rzeczne z soczewkami glin i otoczek soliflukcyjnych w stropie; gliny, piaski i mułki peryglacjalne z głazami; piaski rzeczne; piaski pylaste i lessy piaszczyste; lessy; piaski eoliczne i piaski eoliczne w wydmach, osady deluwialne (piaski i mułki) – plejstoceńskie;
- piaski eoliczne; piaski eoliczne w wydmach; piaski i mułki rzeczne; torfy, namuły torfiaste i mady – holoceniskie.

Miąższość pokrywy czwartorzędowej sięga od kilku (na stokach) do kilkunastu metrów (dolne części stoków, zbocza dolin), a w dnach dolin rzecznych do 20 m.

Na szczególną uwagę zasługują utwory spoiste, np. lessy, piaski pylaste i lessy piaszczyste (występujące w rejonie Kraińskiego Grzbietu) z uwagi na możliwość występowania sufozji i osiadań zawałowych, oraz zwietrzelin gliniaste i ilaste, iły i mułki zastoiskowe, lessy podmorenowe oraz utwory w których i na powierzchni których, mogą gromadzić się większe ilości wód – np. deluwia, utwory peryglacjalne, itp. Utwory te w sprzyjających warunkach (nawodnienia, zalegania na stromych stokach, podcięciu erozyjnemu, itd.) mogą ulegać grawitacyjnemu przemieszczaniu. W wielu miejscach w krawędziach zboczy dolin rzecznych i rozcięć erozyjnych wychodzą utwory spoiste, które zalegają poniżej np. serii niespoistych (sypkich). Taki układ warstw połączony z nachyleniem powierzchni terenu może sprzyjać powstawaniu zsuwów – zbocza doliny Lubrzanki (oraz części mniejszych dolinek). Utwory piaszczyste, zazwyczaj średnio zagęszczone, sprzyjają budownictwu pod warunkiem, iż wody gruntowe są głębiej położone.

Analiza budowy geologicznej gminy Górno wskazuje na pozytywne formy morfologiczne, jako obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych. Są to wzniesienia o stosunkowo stromych zboczach zbudowane ze skał kambru i dewonu. Budują one ciągi wzgórz w północnej i południowej części gminy. Środkowa część gminy jest wolna od tych form, a niewielkie wzniesienia wystające ponad poziom osadów plejstoceńskich nie są podatne na ruchy osuwiskowe, oprócz rejonów występowania iłowców i mułowców. Część tych form, okrywają osady peryglacjalne i deluwialne stanowiące efekt połączonego działania wietrzenia i ruchów masowych takich jak soliflukcja i spelzwanie. Jeśli osady te pokrywają stoki o większym nachyleniu, prawdopodobieństwo wystąpienia ruchów osuwiskowych wzrasta. Drugim obszarem narażonym na ruchy osuwiskowe są doliny rzeczne. Krawędzie tarasów takich rzek jak Lubrzanka, Belnianka czy Warkocz narażone są na obrywanie się lub osuwanie mas

ziemnych wskutek erozji bocznej rzek na odcinkach o nieuregulowanym korycie.⁴

1.5. Surowce mineralne

Na obszarze opracowania nie występują złoża surowców naturalnych.

1.6. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe stanowią sieć rzeczna (rzeki, kanały, rowy) oraz zbiorniki wód stojących.

A. Wody płynące

Wody powierzchniowe stanowią sieć rzeczna (rzeki, kanały, rowy) oraz zbiorniki wód stojących. Obszar opracowania położony jest w zlewni rzeki Białej Nidy. Przez zachodnią część obszaru objętego opracowaniem przepływa rzeka Kakonianka. Jest to prawobrzeżny dopływ rzeki Belnianki, która przepływa przy południowej granicy obrębu Skorzeszyce. Belnianka jest źródłowym ciekim Czarnej Nidy, o długości ok. 31,5 km (do połączenia z Lubrzanką). Powierzchnia dorzecza wynosi 279 km². Dolina rzeki Belnianki oraz jej dopływy stanowią regionalny korytarz ekologiczny.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o numerze **RW20006216434 „Czarna Nida do Stokowej”**

1.7. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika z art. 349 a ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne t.j. (Dz. U. z 2021 r. poz. 624). Głównym celem oceny jest dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjale ekologicznym) i stanie chemicznym rzek Polski, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Monitoring realizowany jest w oparciu o wyznaczone tzw. jednolite części wód (JCW), które należy rozumieć jako oddzielne i znaczące elementy wód powierzchniowych, stanowiące podstawową jednostkę gospodarowania wodami. Od 2007 roku są prowadzone trzy rodzaje monitoringu wód powierzchniowych: diagnostyczny, operacyjny i badawczy.

Rzeka Kakonianka oraz Belnianka należą do wspomnianej we wcześniejszym rozdziale Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o numerze RW20006216434 „Czarna Nida do Stokowej”. Wspomniana JCWP nie była badana w ostatnich latach.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911) celem środowiskowym dla JCWP rzecznych, występujących w obszarze dorzecza Wisły, w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Wskaźniki stanu dobrego przyjęto zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych, występujących w obszarze dorzecza Wisły, w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie hydromorfologicznych parametrów oceny na poziomie I klasy.

W wymienionym powyżej rozporządzeniu dot. Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły zostały określone następujące **cele środowiskowe** dla obszarów chronionych (poniżej zostały wymienione cele środowiskowe dla obszarów chronionych w zasięgu, których znajduje się

⁴ Informacje pochodzą z objaśnienia do mapy terenów zagrożonych ruchami masowymi i terenów, na których te ruchy występują dla gminy Górnio, Kielce 2017 r.

obszar opracowania):

- cel środowiskowy dla **Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (OCHK27) – zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk i torfowisk. Zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych i torfowisk;
- cel środowiskowy dla **Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego** (PK98) – zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory i fauny; zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej; zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy); zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk [wymaga: zachowania lub odtworzenia bagiennych warunków wodnych torfowisk, borów bagiennych i olsów, zachowania naturalnego charakteru nieprzekształconych dotychczas cieków, zachowania zasilania źródeł, zachowania procesów erozji lessowej];
- cel środowiskowy dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty **Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie”** (PLH260040) – Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony:
 - chronionych w obszarze gatunków ryb;
 - starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150);
 - zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (6410);
 - torfowisk wysokich (7110);
 - torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140);
 - górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230);
 - borów i lasów bagiennych (91D0);
 - łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0);
 - łągowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0);
 - bobra;
 - traszki grzebieniastej;
 - minoga ukraińskiego;
 - minoga strumieniowego;
 - zalotki większej;
 - czerwończyka nieparka;
 - czerwończyka fioletka;
 - modraszka nausitous;
 - trzepli zielonej.

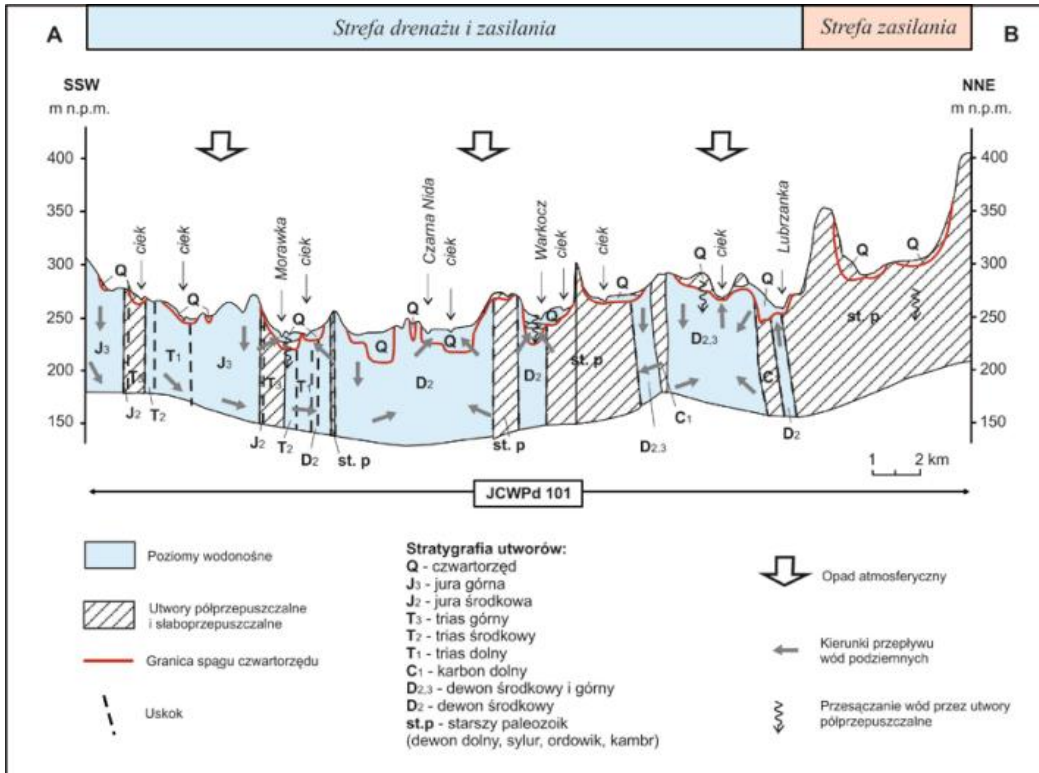

Rysunek 8. Jednolite części wód na terenie objętym projektem planu [Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskiej]

1.8. Wody podziemne

Analizowany obszar znajduje się w zasięgu **Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 101** (zgodnie z podziałem na 172 JCWPd). JCWPd nr 101 o kodzie identyfikatora UE PLGW2000101 zajmuje powierzchnię 1625,4 km². JCWPd nr 101 położona jest w dorzeczu Wisły. Zasoby wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania wynoszą 265878 [m³/d].

Zasilanie warstw wodonośnych odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych. Moduł infiltracji efektywnej jest bardzo zróżnicowany przestrzennie. Zależy od wielkości opadów i przepuszczalności skał odsłaniających się na powierzchni terenu. Średnia jego wartość jest zbliżona do modułu odpływu podziemnego ze zlewni Nidy i wynosi (około 270 m³/d*km²).

Rysunek 9 Schemat krążenia wód w JCWP nr 101 (Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/psh/zadania-psh/8913-zadania-psh-jcwpd.html>)

Rysunek 10 Lokalizacja terenu objętego planem na tle JCWPd 101 [Państwowa Służba Hydrogeologiczna]

W zachodniej części południowo-zachodniej granicy JCWPd, gdzie biegnie ona wzdłuż granicy obrzeżenia permsko-mezozoicznego Gór Świętokrzyskich ma miejsce niewielki odpływ boczny do sąsiedniej JCWPd nr 100. Pozostałe granice są hydrodynamiczne i biegną po działach wód podziemnych, które z pewnym przybliżeniem pokrywają się z działami wód powierzchniowych zlewni cząstkowej rzeki Nidy powyżej ujścia Czarnej Nidy (włącznie).

Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych są to głównie rzeki Nida i jej większe dopływy: Łososina i Czarna Nida wraz z dopływami Bobrzą, Lubrzanką i Belnianką. Funkcję drenażu pełnią również liczne ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane) i odwodnienia górnicze.

Największe zmiany powodują ujęcia komunalne Kielce w Zagnańsku (zlewnia górnej Bobrzy) i Kielce-Białogon (zlewnia środkowej Bobrzy powyżej Słowika) oraz odwodnienia górnicze w rejonie Gałęzice-Bolechowice-Borków (woda z odwodnień zrucana do rzek), wokół których powstały duże regionalne leje depresji.

Kierunki krążenia wód podziemnych są często bardzo skomplikowane ze względu na zróżnicowaną przepuszczalność warstw wodonośnych i występowanie pomiędzy nimi utworów półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych.

Do przyczyn antropogenicznych mogących być zagrożeniem nieosiągnięcia celów środowiskowych należy m.in. obniżenie zwierciadła wody poziomów użytkowych spowodowane odwodnieniem kopalń odkrywkowych surowców skalnych oraz eksploatacją wód podziemnych przez ujęcia komunalne, które mogą powodować zagrożenia dla ekosystemów zależnych od wód podziemnych.

Rysunek 11 Położenie terenu objętego projektem planu względem GZWP [Państwowa Służba Hydrogeologiczna]

1.9. Jakość wód podziemnych

Ocenę stanu chemicznego w JCWPd nr 101 dokonano w oparciu o obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (*Dz. U. z 2016 r., poz. 85*). Rozporządzenie określa kryteria i sposób oceny jednolitych części wód podziemnych, w tym:

- klasyfikację elementów fizykochemicznych;
- definicje klasyfikacji stanu ilościowego wód podziemnych oraz ich stanu chemicznego;
- sposób interpretacji wyników badań elementów fizykochemicznych i ilościowych;
- sposób prezentacji ich stanu;
- częstotliwość dokonywania oceny ich stanu;
- wartości progowe będące normami jakości środowiska wyrażonymi jako stężenie danej substancji zanieczyszczającej, grupy tych substancji lub substancji wyrażonej jako wskaźnik, które nie powinno być przekroczone z uwagi na ochronę środowiska oraz zdrowie ludzi, zwane „wartościami progowymi”.

W 2016 roku w województwie świętokrzyskim punkty pomiarowe rozmieszczono w nowym podziale JCWPd (172 w kraju). W zasięgu JCWPd nr 101 znalazło się 10 punktów (powiaty jędrzejowski, kielecki i M. Kielce).

W badanym roku, najbliższej obszarze opracowania znalazł się punkt pomiarowy na otworze nr 1401 w miejscowości Wola Jachowa, w gminie Górno. W punkcie tym były badane elementy organiczne. Jakość wody w ww. punkcie, w roku 2016, została zaklasyfikowana do IV klasy. Wskaźniki w granicach stężeń IV klasy jakościowej: NO₃ oraz pH.

Jakość wód podziemnych w poszczególnych punktach monitoringu sieci krajowej w województwie świętokrzyskim w 2016 roku została określona według klasyfikacji podanej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (*Dz. U. z 2016 r., poz. 85*). Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych. Klasa IV, do której zaliczają się wody z punktu pomiarowego położonego najbliższej obszarze opracowania zostały scharakteryzowane, jako wody niezadawalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.

Dla JCWPd nr 101 zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (*Dz. U. z 2016 r., poz. 1911*) celem środowiskowym w zakresie stanu chemicznego jest uzyskanie dobrego stanu, natomiast w zakresie stanu ilościowego jest jego ochrona przed dalszym pogorszeniem.

1.10. Gleby

Gleby występujące w zasięgu obszarze opracowania należą do IV, V oraz VI klasy bonitacyjnej. Najliczniejszą grupę stanowią te zaliczane do V klasy bonitacyjnej – ok. 43% powierzchni obrębu. Na obszarze obrębu geodezyjnego Leszczyny nie występują gleby I, II i III klasy.

Tabela 2 udział gleb poszczególnych klas bonitacyjnych w powierzchni obrębu Skorzeszyce.

(Źródło: dane udostępnione przez urząd gminy Górno)

powierzchnia obrębu	klasa gleby	powierzchnia zajmowana przez gleby danej klasy	udział procentowy danej klasy gleby w powierzchni obrębu
873,22 ha	IV	290,86 ha	33,31%
	V	375,42 ha	42,99%
	VI	172,96 ha	19,81%

1.11. Jakość gleb

Zawartość substancji organicznej w glebie jest wynikiem równowagi procesów prowadzących do jej nagromadzenia i rozkładu. Procesy te mają charakter mikrobiologiczny, jednak nie należy pomijać wpływu sposobu gospodarowania rolą na proces tworzenia próchnicy oraz jej zawartość w glebie, gdyż może to doprowadzić do zahamowania jej tworzenia, a nawet ubytku. Zwiększenie zawartości próchnicy w glebie nie jest możliwe bez systematycznego nawożenia obornikiem, słomą czy gnojowicą. Zachowanie próchnicy w glebie umożliwiają także prawidłowo ułożone zmianowania, obejmujące stosowanie nawozów zielonych oraz uprawę strączkowych i wieloletnich roślin pastewnych.

W powiecie kieleckim przebadano 193 próbki, przy 427 w całym województwie. **Średnia procentowa zawartość próchnicy w glebie wyniosła 1,38%**, przy minimalnej zawartości 0,13% i maksymalnej 2,24%. Średnia dla województwa wynosiła 1,68% przy zawartości minimalnej 0,13% i maksymalnej 5,13%. Wynik powiatu kieleckiego był najniższy w całym województwie. Wynik na poziomie 1,38% oznacza bardzo niską zawartość próchnicy. Dane z badań zawartości próchnicy w glebach woj. świętokrzyskiego w latach 2011-2014, zostały zaprezentowane w Raporcie stanu środowiska w województwie świętokrzyskim z 2015 roku.

Odczyn gleby (pH) jest jednym z parametrów gleby mających znaczny wpływ na możliwości wzrostu roślin, kierunki i szybkość przebiegu procesów biologicznych oraz fizykochemicznych w glebach. Badania wykonywane przez Okręgowe Stacje Chemiczno Rolnicze na terenie całego kraju wskazują, że ponad połowa gleb użytkowanych rolniczo w Polsce charakteryzuje się silnym zakwaszeniem (pH < 5,5). Wśród czynników wpływających na zakwaszenie gleb wymienia się, m.in.: klimat (przewaga opadów atmosferycznych nad parowaniem, co prowadzi do wypłukiwania przez wody opadowe w głąb profilu glebowego składników zasadowych, głównie wapnia i magnezu); biologiczne utlenianie zredukowanej formy azotu amonowego do azotanów w wyniku procesu nitryfikacji oraz działalność antropogeniczną człowieka (kwaśne deszcze, nieracjonalne nawożenie – 1 kg azotu amonowego wprowadzony z nawozem mineralnym wywołuje zakwaszenie równoważne ok. 2 kg CaO). **Badania odczynu gleb (gleby bardzo kwaśne i kwaśne) wykazały, że stanowią w powiecie kieleckim 64% wszystkich gleb.**

Uzyskane wyniki badań odczynu gleb mają bezpośredni związek z potrzebami ich wapnowania. Jest to niezwykle istotny zabieg agrotechniczny regulujący odczyn gleby oraz przeciwdziałający jej zakwaszeniu. Wapnowanie gleb oprócz optymalizacji odczynu, przyczynia się również do: zwiększenia wykorzystania nawozów mineralnych, polepszenia struktury i aktywności biologicznej gleby, neutralizacji metali ciężkich tak, że nie są one dostępne dla roślin. Wapń jest istotnym budulcem błony komórkowej roślin, przyspiesza rozkład resztek organicznych, a także ogranicza występowanie szkodliwych grzybów i pasożytów oraz zachwaszczenie pól.

Z danych uzyskanych na podstawie wyników badań przeprowadzonych przez OSChR w Kielcach w latach 2011 – 2014 wynika, że 54% gleb w powiecie kieleckim wymaga wapnowania.

Zawartość przyswajalnych form makroelementów:

- **Fosfor** jest jednym z podstawowych makroelementów niezbędnych do prawidłowego wzrostu i rozwoju roślin, zwłaszcza w początkowych fazach, kiedy odpowiada za rozwój systemu korzeniowego (dobre odżywienie fosforem umożliwia szybki rozwój początkowy roślin), a następnie w fazie kwitnienia. Fosfor występuje w glebie w związkach nieorganicznych i organicznych, a w wyniku działalności organizmów glebowych i roślinnych obie te formy ulegają stałym przemianom przechodząc jedne w drugie. Jony fosforanowe, dostępne dla roślin w glebie, niestety bardzo szybko są wiązane lub wytrącane, stąd ograniczone możliwości pobierania tego makroskładnika przez rośliny. Dodatkowo czynnikiem ograniczającym również pobieralność fosforu przez rośliny są niskie temperatury (temp. poniżej 13°C zmniejsza dostępność fosforu o ok. 70%) OSChR w Kielcach w latach 2011-2014 przeprowadziła badania na podstawie, których stwierdzono, że gleby w powiecie kieleckim wykazuje bardzo niską i niską zasobność w fosfor, na poziomie 61% gleb.

- **Potas** jest makroskładnikiem o zasadniczym znaczeniu w żywieniu roślin – odgrywa istotną rolę w gospodarce wodnej roślin, aktywuje enzymy, bierze udział w procesie fotosyntezy i transportu asymilatów oraz warunkuje wrażliwość na stres wodny związany z suszą, dlatego jest ważny przez cały okres wegetacji. Naturalna zawartość potasu w glebach zależy od ich budowy mineralogicznej i uziarnienia, w tym zwłaszcza od zawartości minerałów ilastych. Wietrzenie minerałów prowadzące do uwolnienia potasu jest procesem bardzo powolnym, dlatego dla uzyskania plonów odpowiadających potencjałowi siedliska wymagane jest stałe uzupełnianie potasu w formie nawozów. Przystawialne formy, które nie zostaną pobrane przez rośliny, podlegają stratom w wyniku wymywania, szczególnie z gleb lekkich o małej kationowej pojemności sorpcyjnej. Na podstawie przeprowadzonych w laboratorium OSChR w Kielcach badań stwierdzono, że od 41% do 60% wszystkich gleb w powiecie kieleckim wykazuje niską zawartość potasu.
- **Magnez** jest makroelementem niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania roślin, gdyż ma istotne znaczenie w procesie fotosyntezy, oddychania, syntezy białek, uczestniczy w pobieraniu fosforu oraz transporcie składników mineralnych przez błony komórkowe. Nawożenie magnezem zwiększa absorpcję azotu, ale również korzystnie oddziałuje na gromadzenie się fosforu w nasionach, dlatego ten składnik pokarmowy roślin powinien stanowić podstawowy obok wapnia element kompleksu sorpcyjnego gleby w naszej strefie klimatycznej. W przeciwieństwie do potasu czy wapnia, magnez łatwo wymywa się do głębszych warstw profilu glebowego i wód gruntowych, stąd tylko utrzymywanie jego zawartości w glebie w optymalnym stężeniu umożliwi roślinom lepsze jego pobieranie, szczególnie przez młode korzenie. Zaznaczyć należy również, że nadmierne opady atmosferyczne, zwłaszcza w rejonach gleb lekkich, powodują szybsze wymycie jonów Mg^{2+} , choć problem ten dotyczy również gleb ciężkich. Z kolei okresowe susze powodują przechodzenie magnezu przystawialnego w formy trudno dostępne dla roślin. Wyniki analiz laboratoryjnych wykonanych w latach 2011-2014 przez OSChR w Kielcach wykazują, że w powiecie kieleckim ponad 60% gleb jest zasobnych w magnez.

Zawartość podstawowych mikroelementów:

Mikroelementy występują w glebach w bardzo małych ilościach, jednak mają istotne znaczenie dla prawidłowego przebiegu procesów fizjologicznych w roślinach, m.in.: fotosyntezy i oddychania. W produkcji rolniczej uzyskanie wysokiego plonu dobrej jakości jest uwarunkowane nie tylko dobrym zaopatrzeniem rośliny uprawnej w makroelementy, ale również pokryciem jej zapotrzebowania na mikroelementy (o odpowiedniej mobilności i bioprzystawialności). Decydują one bowiem o efektywnym wykorzystaniu azotu, fosforu czy pozostałych makroskładników w tworzeniu biomasy. Mikroelementy, jako składniki lub aktywatory enzymów, uczestniczą w wielu reakcjach metabolicznych oraz spełniają bardzo ważne funkcje fizjologiczne w roślinie, i tak:

- **bor** bierze udział w metabolizmie węglowodanów oraz wpływa na rozwój organów generatywnych, spełniając ważną rolę w procesie kiełkowania pyłku i wzrostu łagiewki pyłkowej;
- **miedź** reguluje przemianę związków azotowych, wpływa na tworzenie się chlorofilu oraz na budowę ścian komórkowych;
- **mangan** jest odpowiedzialny za intensywność fotosyntezy oraz bierze udział w przemianie związków azotowych i węglowodanów;
- **molibden** jako składnik enzymu zwanego reduktazą azotanową bierze udział w metabolizmie azotu, a także wpływa na przemiany fosforu oraz syntezę chlorofilu i witamin;
- **cynk** spełnia bardzo ważną rolę w syntezie hormonów wzrostu, wpływa na przemianę białek, syntezę witamin B, C, P oraz reguluje przemiany fosforu w roślinie;
- **żelazo** uczestniczy w wielu procesach zachodzących w roślinie (fotosynteza, oddychanie, redukcja azotanów), dlatego jest składnikiem niezbędnym do

prawidłowego rozwoju i plonowania.

Niedobór mikroelementów w roślinie prowadzi w pierwszej kolejności do obniżenia jej odporności na niekorzystne warunki środowiska, a następnie do obniżenia poziomu plonów i pogorszenia jego jakości.

Tabela 3 Zawartość metali ciężkich w glebach woj. świętokrzyskiego (dot. badań w latach 2013-2014)
(źródło: Raport 2015 r. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim)

Powiat	Ilość próbek [szt.]		Pierwiastek	Zawartość w [mg/kg]					
	2013 r.	2014 r.		minimalna		maksymalna		średnia	
				2013 r.	2014 r.	2013 r.	2014 r.	2013 r.	2014 r.
kielecki	8	31	Kadm (Cd)	0,134	0,12	0,266	0,808	0,20	0,464
			Chrom (Cr)	1,48	2,50	22,49	24,42	11,99	13,46
			Miedź (Cu)	0,99	0,80	10,29	15,67	5,64	8,24
			Rtęć (Hg)	0,028	0,012	0,041	0,044	0,043	0,021
			Nikiel (Ni)	2,16	0,70	14,13	5,99	8,91	2,72
			Ołów (Pb)	7,79	1,97	15,85	63,15	11,82	32,56
			Cynk (Zn)	11,47	5,80	42,97	177,1	27,19	91,43

Tabela 4 Wyciąg z załącznika do rozporządzenia MŚ z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359) - Wartości dopuszczalne stężeń metali w glebie lub ziemi (mg/kg suchej masy)

(źródło: Raport 2015 r. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim)

Lp.	Zanieczyszczenie	Grupa A	Grupa B				Grupa C				Objaśnienia/Uwagi		
			Głębokość [m ppt]										
			0-0,3		0,3-15,0		>15		0-2			2-15	
			Wodoprzepuszczalność gruntów [m/s]										
			do		poniżej		do		poniżej			do	
			$1 \cdot 10^{-7}$		$1 \cdot 10^{-7}$			$1 \cdot 10^{-7}$					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1. METALE													
1.	Chrome (Cr)	50	150	150	190	150	380	500	150	800			
2.	Cynk (Zn)	100	300	350	300	300	720	1000	300	3000			
3.	Kadm (Cd)	1	4	5	6	4	10	15	6	20			
4.	Miedź (Cu)	30	150	100	100	100	200	600	200	1000			
5.	Nikiel (Ni)	35	100	50	100	70	210	300	70	500			
6.	Ołów (Pb)	50	100	100	200	100	200	600	200	1000			
7.	Rtęć (Hg)	0,5	2	3	5	4	10	30	4	50			
8.	Arsen (As)	20	20	20	25	25	55	60	25	100			

Badania monitoringowe zawartości azotu mineralnego w glebie

Tabela 5 Zawartość azotu mineralnego w glebach woj. świętokrzyskiego objętych monitoringiem w okresie wiosennym i jesiennym 2014 r. (grunty orne, łąki i pastwiska) w profilu glebowym 0-90 cm (źródło: OSChR w Kielcach) (źródło: Raport 2015 r. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim)

Powiat	Liczba punktów	Kategoria agronomiczna gleby	Okres wiosny 2014 r. min-max zawartość Nmin [kg/ha]	Okres wiosny 2014 r. średnia zawartość Nmin [kg/ha]	Okres jesieni 2014 r. Nim-max zawartość Nmin [kg/ha]	Okres jesieni 2014 r. średnia zawartość Nmin [kg/ha]
kielecki	12	b. lekka	87,9-326,1	144,4	99,3-232,1	144,8

	12	lekka	75,9-395,9	143,3	75,1-734,4	225,8
	10	średnia	57,2-189,5	160,2	60,4-135,4	110,2
		ciężka	0	0	0	0

Na podstawie powyższych danych, można stwierdzić, że gleby znajdujące się na analizowanym obszarze nie wykazują cech sprzyjających rolnictwu.

1.12. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne regionu określane charakterystycznymi parametrami w tym: temperaturą, opadami atmosferycznymi, prędkością i kierunkiem wiatru wykazują duże zróżnicowanie. Różnice te wynikają przede wszystkim z wysokości nad poziomem morza i morfologii terenu, wpływając na odrębność klimatu lokalnego.

Różnice klimatyczne, występujące pomiędzy poszczególnymi dzielnicami Polski, stanowią podstawę podziału na regiony klimatyczne. Teren gminy Górnio zalicza się do klimatu jednego z siedmiu regionów klimatycznych tj. klimatu Wyżyn Południowopolskich. Typ ten cechuje znaczna różnorodność poszczególnych krain klimatycznych, np. sąsiadujących ze sobą Gór Świętokrzyskich i Niecki Nidziańskiej.

Klimat obszaru opracowania charakteryzuje się średnią roczną temperaturą 7,0/7,5°C. Najniższe temperatury występują w lutym: -3,5/-4,5°C, natomiast najwyższe w lipcu: 17,5/18,5°C. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi tu od 2,3 do 2,7 m/s. Przeważają wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i południowe. Na terenie opracowania liczba dni pogodnych mieści się w granicach 40-60 dni, natomiast liczba dni pochmurnych wynosi tu około 140. Średnia roczna suma opadów wynosi około 650 mm. W roku występuje około 100 dni z pokrywą śnieżną. Średni okres wegetacji sięga około 210 dni.

Zbocza wysoczyzn i wyniesień, w zależności od ekspozycji, wykazują wyraźne zróżnicowanie mikroklimatu. Najsilniej nasłoneczniane i nagrzewane są stoki o wystawie południowej, najslabiej o ekspozycji północnej. Wielkość nachylenia stoków wyniesień i wysoczyzn, ich konfiguracja (rozczłonkowanie), a także pokrycie (szata roślinna) ma wpływ na lokalne zmiany nawietrzania i przewietrzania. Mogą także występować różnice w wielkości opadów. Znaczne nachylenie stoków powoduje spływ chłodnego i wilgotnego powietrza, zaś u podstawy stoków mogą utrzymywać się mgły radiacyjne.

Klimat wierzchoin

Części wierzchoin wysoczyzn charakteryzują się korzystnymi czynnikami mikroklimatycznymi, zwłaszcza w przypadku płaskich powierzchni. Czynniki takie jak osłonecznienie, nawietrzanie i przewietrzanie są korzystne. Na terenach tych praktycznie nie występują zastoiska zimnego powietrza i mgły radiacyjne. Powietrze jest bardziej suche niż na terenie innych form. Jedynie w przypadkach urozmaicenia konfiguracji powierzchni szczytowej (lokalne zagłębienia, wyrobiska, ostańce) warunki mikroklimatyczne są mniej korzystne. Następować może osłabienie przewietrzania, lokalne deformacje nawietrzania i przewietrzania a nawet możliwość miejscowych stagnacji zimnego powietrza.

Klimat dolin i obniżeń terenowych (formy wklęsłe)

Warunki klimatyczne są mniej korzystne niż na wierzchoinach. Tereny te charakteryzują się częstym zniekształceniem kierunków nawietrzania, a w niektórych przypadkach pogodowych, zaznacza się utrudnienie przewietrzania. Na terenie tym mogą tworzyć się, głównie podczas wiosennych i zimowych nocy, zastoiska zimnego powietrza. Występują także inwersje temperatury. Stopień nasłonecznienia zależy od wielkości formy i jej ekspozycji. W sytuacjach występowania w dolinie lub obrzeżach większych cieków lub zbiorników wodnych zwiększa się wilgotność powietrza i częstotliwość występowania mgieł.

Klimat obszarów leśnych (mezoklimat lasów)

W tym wypadku na charakter mikroklimatu wpływają warunki topograficzne, są one jednak

przekształcone przez szatę roślinną. Czynnikiem wpływającym jest rodzaj drzewostanu, jego wiek, wysokość, zagęszczenie, charakter runa itd. Na terenie tym amplitudy dobowe temperatury i wilgotności są małe. Wilgotność terenów zadrzewionych jest wyższa od wilgotności terenów odkrytych. Lasy w poważnym stopniu osłabiają usłonecznienie, jednak jest ono zróżnicowane w zależności od charakteru zbiorowiska. Zmniejszeniu ulega także prędkość wiatrów. Zjawiskiem charakterystycznym mogą być wiatry lokalne, powstające na skutek zróżnicowania w nagrzewaniu brzegów lasu. Z terenów otwartych, nagrzanych, następuje konwersja ciepłego powietrza, a w jego miejsce napływa chłodne powietrze z terenów zacienionych. Polany śródleśne charakteryzują się specyficznymi uwarunkowaniami – w dzień są stosunkowo silnie nagrzane, a w nocy ma miejsce silna radiacja, co może spowodować dużą inwersję temperatury.

1.13. Jakość powietrza atmosferycznego

Istotnym problemem obserwowanym na terenie gminy Górnio, w tym na terenie opracowania są uszkodzenia drzewostanów spowodowane przemysłowymi zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego, przy czym główne źródła tych zanieczyszczeń zlokalizowane są poza terenem gminy i są nimi m.in. zakłady produkcyjne na obszarze miasta Kielce.

Na terenie gminy Górnio do dużych emitorów mogących mieć wpływ, na jakość powietrza zalicza się wytwórnię mas bitumicznych w Górnio emitującą 20 ton pyłów/rok i Kopalnię „Józefka” -emitującą ok. 27 ton pyłów/rok. Natomiast na obszarze obrębu Skorzeszyce nie występują duże źródła zanieczyszczeń atmosferycznych, których funkcjonowanie przekładałoby się na wyraźne pogorszenie jakości powietrza.

Na obszarze opracowania źródłami emitującymi zanieczyszczenia do atmosfery są: piece węglowe, kotłownie węglowo-koksowe oraz komunikacja. Paleniska domowe i małe kotłownie emitują tlenki węgla, siarki i pyły. Uciążliwość tej emisji odczuwalna jest szczególnie w rejonach gęstej zabudowy w okresach grzewczych. Mała wysokość emitorów uniemożliwia rozproszenie zanieczyszczeń w atmosferze, powodując koncentrację zanieczyszczeń na małym obszarze.

Oceną jakości powietrza objęte zostały wszystkie substancje, dla których zgodnie z rozporządzeni Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu i zgodnie z dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady (2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu oraz 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy) określono poziomy dopuszczalne/docelowe/celu długoterminowego w powietrzu, ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. W przypadku kryterium ochrony zdrowia ludzi, ocenie podlegają następujące zanieczyszczenia: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył PM_{2,5}, pył PM₁₀, a także zawarty w nim ołów Pb, arsen As, kadm Cd, nikiel Ni i benzo(a)piren B(a)P. Do zanieczyszczeń ocenianych pod kątem spełniania kryteriów określonych w celu ochrony roślin należą: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x oraz ozon O₃. Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do stref, które obejmują teren całego kraju. Dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenie jakości powietrza obowiązuje podział kraju na strefy, określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, zgodnie z którym strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy;
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy;
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców.

W przypadku województwa świętokrzyskiego oznacza to podział na 2 obszary: strefę miasto Kielce i strefę świętokrzyską (czyli pozostały obszar województwa).

Wynikiem oceny jest zaliczenie każdej strefy dla wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z poniższych klas:

- **klasa A (D1)** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych (**D1**);
- **klasa C (D2)** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (**D2**).

Tabela 6 Stosowane symbole klas stref w zależności od dotrzymania obowiązujących poziomów stężeń zanieczyszczeń oraz oczekiwane działania (źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport za rok 2017)

Poziom	Klasa strefy, gdy poziom		Oczekiwane działania w zależności od klasy strefy i rodzaju obowiązującego poziomu
	nie przekroczony	przekroczony	
dopuszczalny	A	C	<p>A</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem; <p>C</p> <ul style="list-style-type: none"> – określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych; – opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu; – kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.
docelowy	A	C	<p>A</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak; <p>C</p> <ul style="list-style-type: none"> – dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; – opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych substancji w powietrzu
cel długoterminowy	D1	D2	<p>D1</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak; <p>D2</p> <ul style="list-style-type: none"> – dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). Działania wynikające z klasyfikacji, pomimo że przypisywane są do strefy (wynikają z klasy strefy), dotyczą jednak obszarów i zanieczyszczeń. Zakres działań wynikających z dotrzymania lub przekraczania obowiązujących poziomów stężeń zanieczyszczeń oraz z klasy jakości powietrza przedstawione są w powyższej tabeli.

Dodatkowo, dla potrzeb szczegółowego raportowania wyników niniejszej oceny do Komisji Europejskiej w opracowaniu pojawiają się dodatkowe symbole klas stref określane w oparciu o poziom dopuszczalny pyłu zawieszony PM_{2,5} dla fazy II, mianowicie:

- **klasa A1** – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II;
- **klasa C1** – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

Na podstawie danych z 2017 roku oszacowano, że poziom dopuszczalny dwutlenku azotu (NO₂) i dwutlenku siarki (SO₂) jest zachowany na obszarze województwa, jak i Gminy Górno (w tym obrębu Skorzeszyce). Obszar strefy świętokrzyskiej zakwalifikowano do klasy A. Stężenia średnioroczne NO₂ zarejestrowane na podstawie pomiarów nie przekraczały dopuszczalnego poziomu 40 µg/m³. Stężenia 1-godzinne NO₂ także nie przekraczały dopuszczalnego poziomu 200 µg/m³.

W strefie świętokrzyskiej, do której zaliczana jest gmina Górno, przyporządkowano klasę C, ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych pyłu PM₁₀.

Klasy uzyskane w corocznej ocenie WIOŚ w Kielcach pod kątem ochrony zdrowia dla strefy świętokrzyskiej, w której znajduje się obszar opracowania, są następujące:

Tabela 7 Klasy uzyskane w corocznej ocenie WIOŚ na rok 2016 w Kielcach pod kątem ochrony zdrowia dla strefy świętokrzyskiej

(źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport za rok 2016)

Lp.	Substancja zanieczyszczająca	Klasa wynikowa
1	SO ₂	A
2	NO ₂	A
3	CO	A
4	C ₆ H ₆	A
5	PM ₁₀	C
6	PM _{2,5} wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji	A
7	PM _{2,5} wg poziomu docelowego	C1
8	Pb	A
9	As	A
10	Cd	A
11	Ni	A
12	B(a)P	C
13	O ₃ wg poziomu docelowego	C
14	O ₃ wg poziomu celu długoterminowego	D2

Przekroczenie poziomu docelowego dla wskaźnika B(a)P(PM₁₀) i PM₁₀ (obszar większych miast w strefie świętokrzyskiej) było spowodowane głównie przez oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Główną przyczyną przekroczenia poziomu celu długoterminowego oraz poziomu docelowego dla wskaźnika O₃ były warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu.

W zakresie ochrony roślin strefa świętokrzyska została sklasyfikowana następująco:

Tabela 8 Klasy uzyskane w corocznej ocenie WIOŚ na rok 2016 w Kielcach w zakresie ochrony roślin dla strefy świętokrzyskiej

(źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport za rok 2016)

Lp.	Substancja zanieczyszczająca	Klasa wynikowa
1	SO ₂	A
2	NO _x	A
3	O ₃ (AOT40) wg poziomu docelowego	A
4	O ₃ (AOT40) wg poziomu celu długoterminowego	D2

Przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla wskaźnika O₃ spowodowane było głównie przez warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu.

Na stan sanitarny powietrza obszaru rzutuje ruch komunikacyjny, niskie emitory palenisk domowych oraz emisja zanieczyszczeń pochodzących z terenów sąsiednich.

W przyszłości w wyniku istnienia presji urbanizacyjnej należy spodziewać się zwiększenia zanieczyszczeń powstałych wskutek wcześniej zidentyfikowanych źródeł zanieczyszczeń.

Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenia w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego. Dotyczy to przede wszystkim drogi krajowej Nr 74 przebiegającej przez centrum obszaru opracowania, a także drogi powiatowej nr 0327T. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają jakość powietrza atmosferycznego.

1.14. Flora i fauna

Według podziału geobotanicznego Polski przedstawionego przez Matuszkiewicza (1993) teren opracowania znajduje się w obszarze Krainy Gór Świętokrzyskich (Dział Wyżyn Południowopolskich). O odrębności przedmiotowego regionu (Działu) decyduje w znacznym stopniu bogate ukształtowanie terenu i podłoże geologiczne. Sama kraina zaś charakteryzuje się:

- dużą rolę jedlin i zachodniokarpackiej odmiany żyznych buczyn (przy czym na analizowanym terenie występują one rzadko),
- często pojawiającymi się kontynentalnymi borami mieszanymi (Quercus robur-Pinetum), występującymi na znacznych obszarach gminy Górno,
- dąbrowami świetlistymi (Potentilla albae-Quercetum) występującymi sporadycznie.

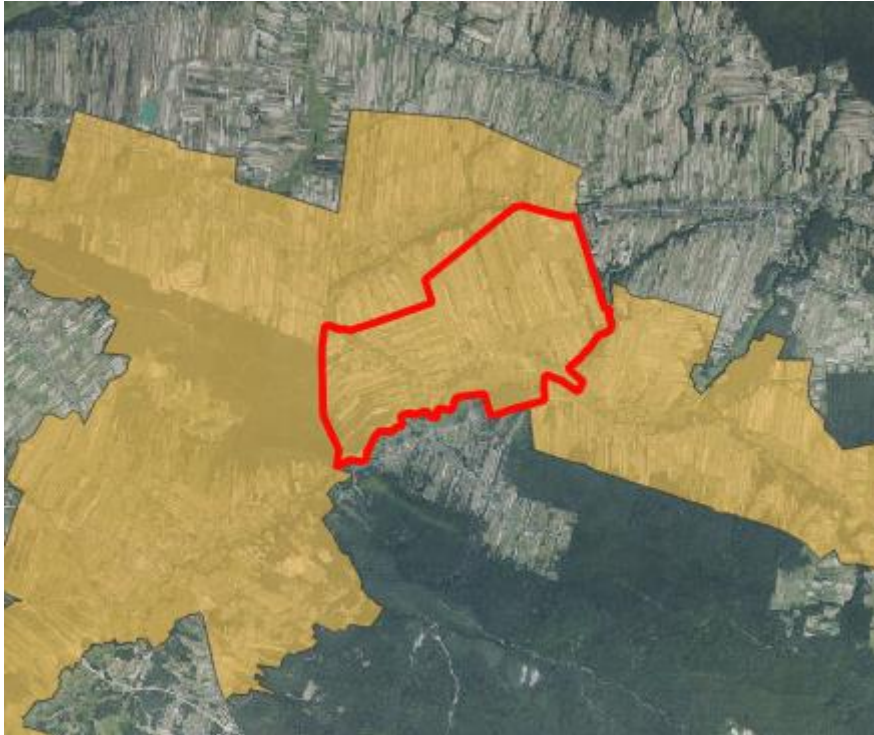
Na obszarze opracowania, w zasięgu obszaru Natura 2000, a także w jego sąsiedztwie mogą występować liczne gatunki zwierząt, które zostały wymienione w kolejnych rozdziałach.

1.15. Powiązania przyrodnicze, walory przyrodnicze

A. Formy Ochrony Przyrody

Obszar objęty procedurą sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się częściowo lub w całości w zasięgu dwóch form ochrony przyrody, dla których obowiązują różnorodne zakazy wynikające z dokumentów na podstawie, których funkcjonują oraz z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Obszar Skorzyszycy znajduje się w całości w zasięgu **Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (C-OOChK) oraz częściowo w zasięgu obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty **Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie”** PLH260040.

Rysunek 12 Granice terenu objętego planem względem granic Cisowско – Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Cisowско – Orłowiński Obszar Chronionego Krajobrazu

Cisowско-Orłowiński Obszar Chronionego Krajobrazu (C-OOChK) o powierzchni 25336,00 ha został wyznaczony 3 listopada 2001 r. Rozporządzeniem Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu (*Dz. U. z 2001 r. Nr 108, poz. 1271*). Najbardziej aktualnym aktem prawnym dotyczącym C-OOChK jest uchwała Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowско-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

C-OOChK położony jest na obszarze otuliny Cisowско-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego, w południowo-wschodniej części gminy Górno. Przedmiotowe tereny objęto ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów, zróżnicowany krajobraz oraz funkcję korytarzy ekologicznych jakie pełnią. W jego granicach znajduje się 10 pomników przyrody i 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe a także wiele zabytków świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego regionu, w tym liczne obiekty architektury świeckiej i sakralnej. Przetwały tu też ślady historycznego górnictwa rud metali i ich obróbki.

Zgodnie z ww. uchwałą, w C-OOChK zostały wyznaczone trzy strefy krajobrazowe: **A**, **B** i **C**, w których obowiązują zakazy o różnym rygorze.

Na obszarze C-OOChK w **strefie krajobrazowej A** na podstawie obowiązującej uchwały obowiązują zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia

bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 6) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) zakazu określonego w pkt. 2, realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) zakazu określonego w pkt. 2 i 4, realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;
- 3) zakazu określonego w pkt. 3, zadrzewień śródpolnych występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: Lz, Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps;
- 4) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
- 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu

Na obszarze C-OOChK w **strefie krajobrazowej B** na podstawie obowiązującej uchwały obowiązują zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;
- 3) zadrzewień śródpolnych występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: Lz, Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps;
- 4) w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
- 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

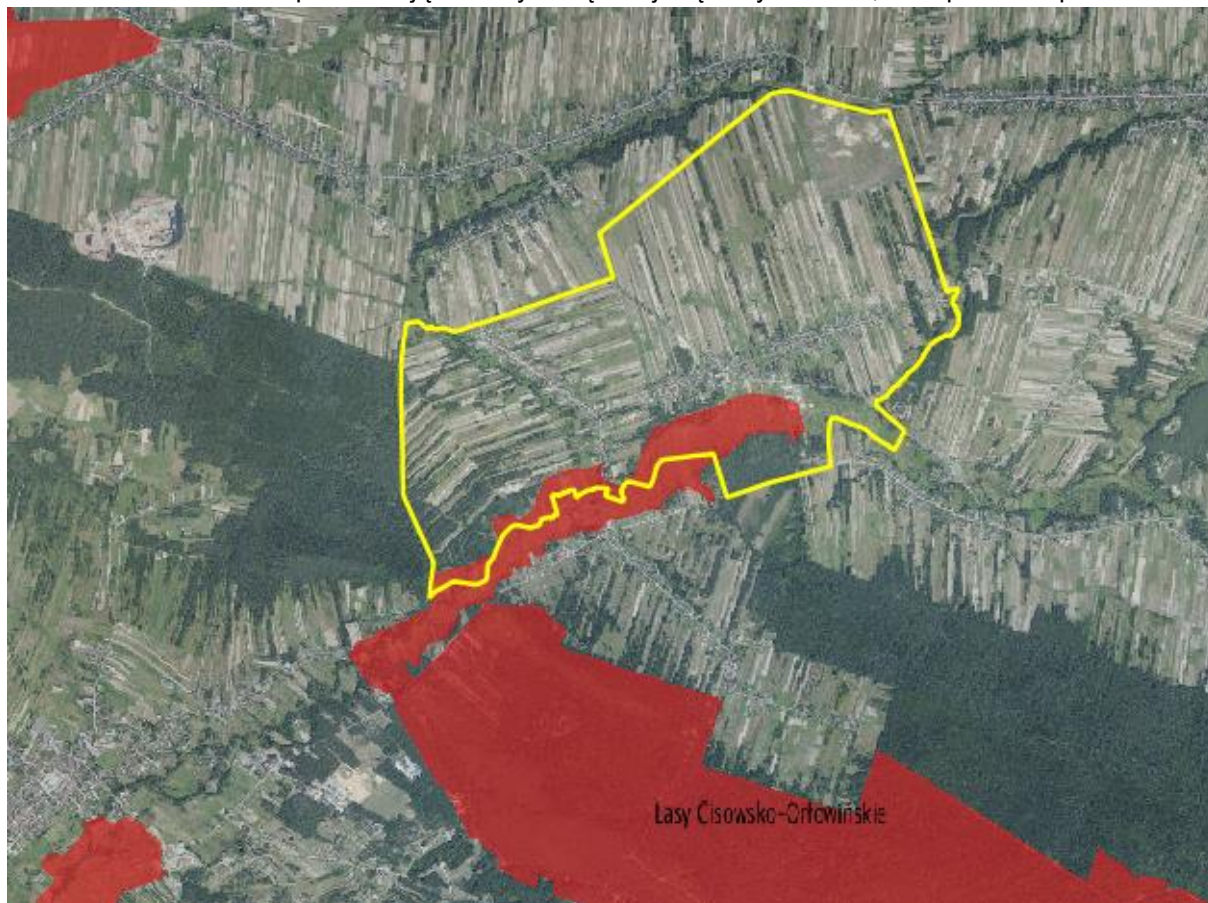
przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu

Na obszarze C-OOChK w **strefie krajobrazowej C** na podstawie obowiązującej uchwały nie obowiązują zakazy.

Obszar Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie” PLH260040

Obszar Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie” (PLH260040) zajmuje powierzchnię 10406,87 ha, przy czym w gminie Górno znajduje się 59,34 ha. Został on utworzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE).

Jeden z większych kompleksów leśnych zajmujących południową część Pasma Łysogórskiego w Górach świętokrzyskich. Położony jest w zlewniach Nidy i Czarnej Staszowskiej. Obejmuje trzy pasma wzgórz zbudowane z dewońskich piaskowców i wapieni oraz kambryjskich kwarcytów. Rzeźba terenu jest bardzo urozmaicona, z licznymi garbami denudacyjnymi, kotlinami i dolinami o charakterze przełomów. Sieć wodna jest dobrze rozwinięta. Rzeki płyną naturalnymi korytami tworząc liczne zakola i meandry. W ich otoczeniu znajdują się duże kompleksy łąk. W granicach obszaru leży kilka wsi otoczonych polami i łąkami. Lasy zajmują większość powierzchni obszaru. Są to głównie drzewostany jodłowe, sosnowo-jodłowe i bukowo-jodłowe z udziałem jaworu, klonu i cisa, odnawiające się z samosiewu. Niektóre fragmenty o charakterze pierwotnym są pozostałością Puszczy świętokrzyskiej, np. las bukowy chroniony w rezerwacie "Zamczysko", mieszany w rezerwacie "Cisów". U podnóża Pasma Cisowskiego, na dziale wodnym, w niecce otoczonej zalesionymi wydłami znajduje się kompleks torfowisk, przechodzący miejscami w niedostępne grzęzawiska. Tutaj bierze swój początek Czarna Staszowska - odprowadzająca wody z większej części tych lasów, oraz potok Trupień.

Rysunek 13. Położenie terenu objętego projektem planu względem obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie

Rysunek 14. Tereny objęte projektem planu położone w granicach obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie

Na terenie obszaru Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie” występują następujące typy siedlisk przyrodniczych:

- 2330 – Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi;
- 3270 – Zalewane muliste brzegi rzek;
- 5130 – Zarośla jałowca pospolitego w murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach;
- 6230 – Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardetalia – płaty bogate florystycznie);
- 6410 – Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion);
- 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane świeże łąki użytkowane (Arrhenatherion elatioris)
- 7110 – Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- 7140 – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea nigrae);
- 7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9110 – Kwaśne buczyny;
- 9130 – Żyzne buczyny;
- 9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum);
- 9190 – Kwaśne dąbrowy (Quercetea robori-petraeae);
- 91D0 – Bory i lasy bagienne;
- 91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe);
- 91P0 – Jodłowy bór świętokrzyski;
- 91T0 – Śródlądowy bór chrobotkowy.

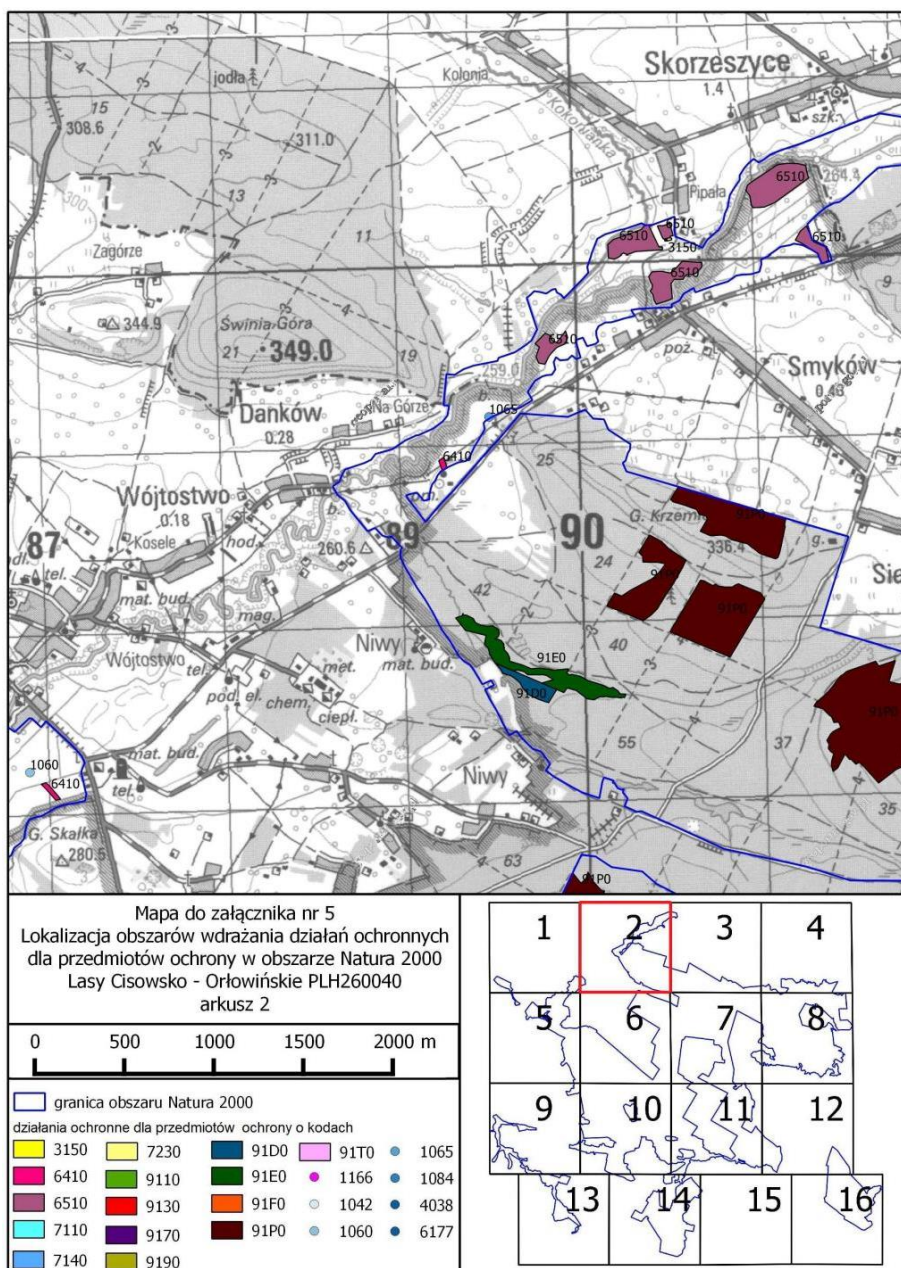
Gatunki objęte art. 4 dyrektywy ptasiej (2009/147/WE) i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG):

- 1337 – Bóbr europejski (Castor fiber) – ssaki;

- 1166 – traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*);
- 1096 – Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*) – ryby;
- 1098 – Minogi czarnomorskie *Eudontomyzon* spp.;
- 1037 – (*Ophiogomphus cecilia*) – bezkręgowce;
- 1042 – (*Leucorrhinia pectoralis*) – bezkręgowce;
- 1065 – Przeplatka aurinia (*Euphydryas aurinia*) – bezkręgowce;
- 1060 – Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*) – bezkręgowce;
- 6177 – (*Phengaris teleius*) – bezkręgowce;
- 1084 - Pachnica dębowa *Pachnica dębowa*.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.) dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków.

Dla obszary Natura 2000 "Lasy Cisowsko-Orłowińskie" PLH260040 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2014 r. (*Dz. Urz. Woj. 2014.1141 z późn. zm.*). Przedmioty ochrony wymienione są w nowelizacji Zarządzenia z dnia 4 grudnia 2019 r. (*Dz. Urz. Woj. Święt. z 6.12.2021 r. poz. 4905*).

Rysunek 15 Arkusz 2 stanowiący załącznik do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie (Źródło: zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. 2014.1141 z późn. zm.).

Dla siedlisk znajdujących się w zasięgu obszaru Natura 2000 i jednocześnie na obszarze opracowania nie wyznaczono działań ochronnych.

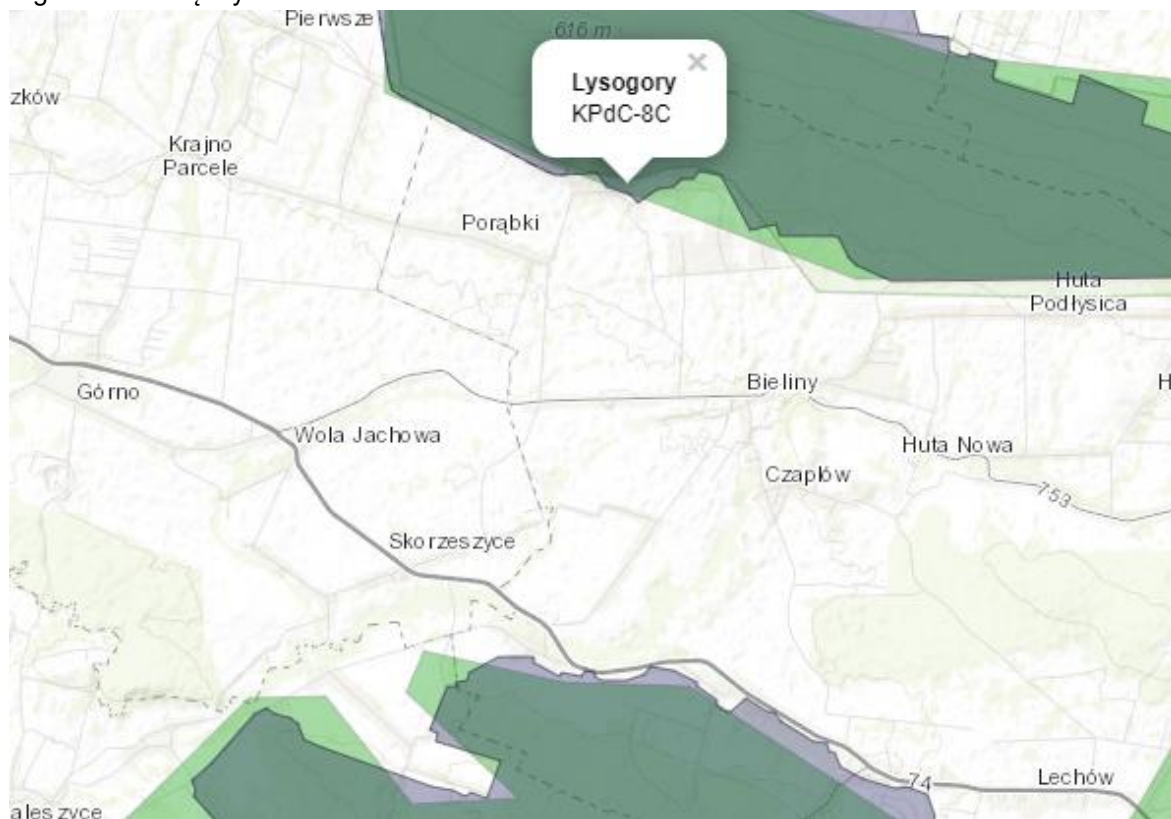
Zgodnie z zapisanymi w art. 33 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.) generalnymi zasadami postępowania na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru **Natura 2000**, w tym w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

B. Inne obszary cenne przyrodniczo

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Korytarze ekologiczne są ważnym elementem sieci Natura 2000, gdyż umożliwiają przemieszczanie się organizmów między siedliskami.

Rysunek 16. Główne korytarze ekologiczne przebiegają poza granicami terenu objętego planem

Na skutek działalności człowieka niegdyś rozległe siedliska zwierząt i roślin zostały rozdrobnione i często odizolowane od siebie. Korytarze ekologiczne są to pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia. Istnienie tych terenów warunkuje prawidłowy rozwój gatunku, umożliwia znalezienie terytorium, ułatwia ucieczkę przed drapieżnikami. Szerokość korytarzy ekologicznych uzależniona jest od gatunku dla którego został wyznaczony, zasadniczo im większy gatunek tym szerszy korytarz. W zależności od gatunku, dla którego został stworzony korytarz powinien zapewniać jedną z potrzeb przemieszczania się zwierząt:

1. przemieszczanie się w ramach dobowej aktywności np. w celu szukania pożywienia,
2. migracje sezonowe następujące cyklicznie w raz ze zmianami pór roku,
3. rozproszenie się (dyspersję) młodych osobników,
4. przemieszczanie się w odpowiedzi na niekorzystne zmiany w siedlisku np. zmiany klimatyczne,
5. przemieszczanie się w ramach mieszania się populacji np. w czasie godów.

Przez obszar opracowania przebiegają **dwa istotne lokalne korytarze ekologiczne biegnące wzdłuż rzeki Belnianki i Kakonianki**. Są one uzupełniane przez tereny o znacznym potencjale dla pełnienia funkcji ekologicznej – dopływy, tereny rolnicze oraz tereny leśne (wyznaczone w obowiązującym studium i przeniesione na rysunek projektu planu).

Wspomniane korytarze są częściowo objęte ochroną w postaci Obszarów Natura 2000.

1.16. *Formy ochrony dziedzictwa kulturowego*

Na obszarze opracowania znajduje się jeden obiekt wpisany do świętokrzyskiego wojewódzkiego rejestru zabytków, którym jest cmentarz parafialny z ok. 1935 r oraz dwa obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

- cmentarz parafialny, ok. 1935 r.,
- obelisk pamięci 13 mieszkańców Skorzeszyc zamordowanych przez hitlerowców,

W zasięgu obrębu Skorzeszycy znajdują się następujące stanowiska archeologiczne:

- a) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 66; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 46,
- b) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 67; ślad osadnictwa; epoka kamienia – oznaczona na rysunku planu numerem 47,
- c) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 73; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 48,
- d) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 74; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 49,
- e) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 75; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 50,
- f) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 77; ślad osadnictwa, osada; wczesne średniowiecze, okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 51,
- g) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 76; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 52,
- h) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 72; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 53,
- i) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 71; ślad osadnictwa, osada; późne średniowiecze, okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 54,
- j) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 70; ślad osadnictwa, osada; późne średniowiecze, okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 55,
- k) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 69; ślad osadnictwa; późne średniowiecze – oznaczona na rysunku planu numerem 56,
- l) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 68; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 57,
- m) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 78; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 58,
- n) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 79; ślad osadnictwa; epoka kamienia – oznaczona na rysunku planu numerem 59,
- o) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 80; osada; przełom średniowiecza i okresu nowożytnego – oznaczona na rysunku planu numerem 60,
- p) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 81; ślad osadnictwa, osada; późne średniowiecze, przełom średniowiecza i okresu nowożytnego – oznaczona na rysunku planu numerem 61,
- q) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 85; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 62,
- r) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 84; osada; przełom średniowiecza i okresu nowożytnego – oznaczona na rysunku planu numerem 63,
- s) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 83; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 64,
- t) stanowisko archeologiczne o numerze na obszarze 82; osada; okres nowożytni – oznaczona na rysunku planu numerem 65.

2. **Istniejące zagrożenia środowiska przyrodniczego**

2.1. Hałas i wibracje

Stan środowiska ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem i wibracjami określa klimat akustyczny rozumiany, jako wynik różnych grup hałasu i wibracji. Hałasem nazywa się niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, działające za pośrednictwem powietrza na ośrodek słuchu i inne zmysły oraz elementy organizmu człowieka. W przypadku wibracji drgania przenoszone są przez ciała stałe.

Na obszarze opracowania główne zagrożenie stanowi hałas komunikacyjny pochodzący z przebiegającej przez niego drogę ekspresową S74, drogę krajową nr 74 oraz pozostałe ciągi komunikacyjne rozprowadzające ruch samochodowy do położonych w obrębie Skorzeszyce posesji. Drogi o dużym natężeniu ruchu samochodowego, w tym ciężarowego, generującego znaczącą uciążliwość akustyczną. Ruch kołowy jest bardzo uciążliwym źródłem hałasu w środowisku. Na poziomie hałasu drogowego w pobliżu zabudowy mieszkalnej mają wpływ przede wszystkim:

- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- odległość zabudowy mieszkalnej od drogi,
- prędkość ruchu pojazdów (ze wzrostem prędkości hałas rośnie),
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- parametry drogi
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie środowiska hałasem drogowym znacznie wzrasta, co spowodowane jest przede wszystkim wzrostem liczby pojazdów.

Zagrożenie stanowi również projektowana droga ekspresowa S74, której częściowy przebieg przez obszar gminy Górnó (w tym przez obszar opracowania) wynika z obowiązującego studium.

2.2. Odpady

Odpady komunalne pochodzące z obszarów zamieszkałych na terenie opracowania mogą stanowić zagrożenie dla środowiska naturalnego tego obszaru w przypadku niewłaściwej ich utylizacji.

Na obszarze opracowania w gospodarstwach domowych i obiektach infrastruktury powstają typowe odpady bytowe takie jak: odpady organiczne, papier i tektura, tworzywo sztuczne, materiały tekstylne, szkło, metale, odpady mineralne, odpady budowlane. Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych, wskaźnik ich nagromadzenia, struktura oraz skład są uzależnione od poziomu rozwoju gospodarczego, zamożności społeczeństwa, ich sposobu życia, gospodarowania zasobami, subiektywnych cech charakteru mieszkańców oraz poziomu konsumpcjonizmu.

Ponadto wytwarzane są odpady wielkogabarytowe, pochodzące z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, odpady z pielęgnacji terenów zielonych, odpady z czyszczenia ulic i placów, oraz odpady niebezpieczne takie jak baterie i akumulatory, świetlówki i chemikalia.

2.3. Pola elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne to bardzo zróżnicowany czynnik środowiskowy, począwszy od pól statycznych o małej i dużej częstotliwości do promieniowania mikrofalowego. Wśród pól elektromagnetycznych występujących w otaczającym nas środowisku wyróżniamy naturalne oraz wytwarzane sztucznie, o różnych częstotliwościach.

Pola elektromagnetyczne pochodzenia naturalnego to między innymi promieniowanie elektromagnetyczne Ziemi lub wyładowania elektryczne w czasie burzy natomiast pola pochodzenia sztucznego wywołane są m.in. przez telefony bezprzewodowe i komórkowe, anteny nadawcze radiostacji i TV, radary, linie elektroenergetyczne.

Pola o niskich częstotliwościach, ok. 50Hz, generują linie wysokiego napięcia. Pola o wyższych częstotliwościach to fale radiowe, a ich górne zakresy to mikrofałe. Jeszcze większą częstotliwość ma podczerwień, światło widzialne i ultrafiolet. Promieniowanie rentgenowskie to również pole elektromagnetyczne, ale o bardzo wysokiej częstotliwości. Aby scharakteryzować pole elektromagnetyczne stosowane są m.in. takie parametry jak: natężenie pola elektrycznego (V/m), magnetycznego (A/m) oraz gęstość mocy promieniowania (W/m²).

Dla jakości środowiska istotne znaczenia mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci fal radiowych o częstotliwości 0,1-300 MHz i mikrofal 300-300 000 MHz umieszczone w środowisku naturalnym. Źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Górnó są urządzenia do wytwarzania i przesyłania energii elektrycznej oraz urządzenia radiokomunikacyjne. Przez obszar opracowania poprowadzone są liczne linie elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia mogące stanowić zagrożenie dla ludności zamieszkującej obszary im towarzyszące.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.).

W miejscowości Górnó w punkcie pomiarowym Górnó 80, średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń PEM wyniosła 0,15V/m przy niepewności pomiaru na poziomie 0,03+/- V/m. W punkcie Górnó 80 nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości poziomu pól elektromagnetycznych, określonej rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (*Dz. U. poz. 2448*) zgodnie, z którym dopuszczalny poziom PEM dla miejsc dostępnych dla ludności, w zakresie częstotliwości PEM objętych monitoringiem wynosi 7 V/m. Pomiary w punkcie Górnó 80 zostały przeprowadzone w 2016 r.

2.4. Zagrożenie geologiczne

Na obszarze opracowania nie występują obszary osuwisk oraz tereny zagrożone osuwaniem mas ziemnych wyznaczone w Systemie Osłony Przeciwsuwiskowej.

2.5. Zagrożenia powodziowe

Obszar opracowania nie został objęty mapami zagrożenia powodziowego, w związku z czym nie występują w jej obrębie obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Jednakowoż niezależnie od tego wykonany został projekt o nazwie „Analiza programu inwestycyjnego w zlewni Nidy”, w którym w oparciu o aktualne dane hydrologiczne i geodezyjne wyznaczono zasięgi zalewów od rzek Lubrzanka i Warkocz. Zasięg zalewów dla przepływów o prawdopodobieństwie przewyższenia 1% nie zagraża istniejącej zabudowie, niemniej wskazane jest by w obrębie wyznaczonych obszarów potencjalnego zagrożenia powodzią wykluczało się ewentualną zabudowę za wyjątkiem obiektów i urządzeń rekreacyjnych, służącym obsłudze turystyki pieszej i rowerowej.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska

Na skutek urbanizacji zmieniony został pierwotny sposób zagospodarowania gruntów oraz pokrywa glebowa części obszaru gminy Górnó. Na tych terenach należy dążyć do ograniczenia zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem środowiska, hałasem oraz uciążliwymi pyłami.

Zidentyfikowane problemy ochrony środowiska w rejonie objętym opracowaniem:

- **turystyka, w tym turystyka pozaszlakowa.** Do atrakcji turystycznych na obszarze opracowania należą m.in.: całoroczne wycieczki w góry po oznakowanych szlakach; zwiedzanie obiektów zabytkowych. Turyści korzystający z wyżej wymienionych atrakcji pozostawiają po sobie znaczące ilości odpadów, które nie zawsze wyrzucane są w miejsca

do tego przewidziane. Poza obniżeniem walorów estetycznych, odpady stanowią również pułapkę dla drobnych zwierząt. Ponadto, turystyka pozaszlakowa, szczególnie w zasięgu obszarów Natura 2000, w miejscach występowania chronionych siedlisk przyrodniczych prowadzi do niszczenia wierzchniej warstwy glebowej i uruchomienia procesów erozyjnych. Turysty przyczyniają się również do płoszenia zwierząt.

- **zła jakość powietrza atmosferycznego.**

Na terenie gminy Górnio do dużych emitorów mogących mieć wpływ, na jakość powietrza zalicza się wytwórnice mas bitumicznych w Górnio emitującą 20 ton pyłów/rok oraz kopalnię „Józefka” -emitującą ok. 27 ton pyłów/rok. Na obszarze opracowania źródłami emitującymi zanieczyszczenia do atmosfery są również: piece węglowe, kotłownie węglowo-koksowe, komunikacja. Paleniska domowe i małe kotłownie emitują tlenki węgla, siarki i pyły. Uciążliwość tej emisji odczuwalna jest szczególnie w rejonach gęstej zabudowy w okresach grzewczych. Mała wysokość emitorów uniemożliwia rozproszenie zanieczyszczeń w atmosferze, powodując koncentrację zanieczyszczeń na małym obszarze. Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenia w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego. Dotyczy to przede wszystkim drogi krajowej Nr 74 przebiegającej przez centrum obszaru opracowania. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają jakość powietrza atmosferycznego. W przyszłości w wyniku istnienia presji urbanizacyjnej należy spodziewać się zwiększenia zanieczyszczeń powstałych wskutek wcześniej zidentyfikowanych źródeł, jednakże obecnie problem dotyczy głównie obszarów, na których znajdują się wymienione powyżej źródła zanieczyszczeń oraz terenów do nich bezpośrednio przyległych.

- **rozwijanie przestrzeni turystycznych, wypoczynkowych i sportowo-rekreacyjnych.**

Zagrożenie wynikające z naturalnego ciągu przyczynowo-skutkowego. Udostępnianie nowych miejsc dla nowej aktywności przynosi ze sobą nową (większą) liczbę osób korzystających z danej usługi, a to generuje nowe (większe) oddziaływania np. zwiększony hałas czy zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnej poprzez budowę nowych obiektów obsługowych).

- **uciążliwość oraz emisja zanieczyszczeń z elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej**

Obiekty infrastruktury technicznej, w tym drogowej oraz komunalnej stanowią zagrożenie dla środowiska. Są one, bowiem źródłem emisji zanieczyszczeń, źródłem powstawania odcieków i spływów powierzchniowych zawierających znaczne ilości niepożądanych w środowisku związków a także odpowiadają za hałas.

Naturalne układy i zależności flory i fauny są odporniejsze na zmiany i degradację, dlatego też działaniem pożądanym jest ochrona środowiska naturalnego, która realizowana może być poprzez ochronę wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych oraz kształtowanie ładu przestrzennego, jako podstaw prawidłowego i efektywnego rozwoju wszystkich zakresów działalności.

4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Odporność środowiska naturalnego na przekształcenie i jego zdolność do regeneracji zależy w znacznej mierze od jego charakterystyki oraz od poziomu dotychczasowego przeobrażenia. Środowisko przeobrażone w niewielkiej skali o prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemów i dużej bioróżnorodności jest względnie odporne na umiarkowane negatywne oddziaływania np. zanieczyszczenia.

Najbardziej zagrożone degradacją tereny to najczęściej obszary narażone na silną presję człowieka wyrażającą się poprzez szereg różnorodnych działań przez niego podejmowanych. Należy do nich między innymi presja urbanizacyjna (na obszarach miast i ich najbliższego otoczenia) i niewłaściwe zabiegi agrotechniczne (na terenach użytkowanych rolniczo). W wyniku tego dochodzi do zanieczyszczeń wód (powierzchniowych i podziemnych), powietrza, gleb oraz do przekształceń

naturalnej rzeźby terenu. Dodatkowo, w wyniku presji antropogenicznej nierzadko dochodzi do introdukowania lub zawlekania nowych gatunków roślin i zwierząt. Prowadzi to do zubożenia naturalnego potencjału przyrodniczego i w skrajnych przypadkach do całkowitych przekształceń ekosystemów. W takich warunkach zachowaniu ulegają jedynie rośliny i zwierzęta o najlepszych zdolnościach adaptacyjnych, które nie zawsze są pożądane z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju.

Obszar objęty badaniem, choć ukształtowany przez działalność człowieka, nie został znacząco przekształcony antropogenicznie. W obszarze objętym opracowaniem dominują tereny biologicznie czynne. Jednakże degradacja na nim następuje przede wszystkim w skutek rozprzestrzeniania się zabudowy mieszkaniowej. Zjawisko to wyłącza grunty z powierzchni biologicznie czynnej.

Ewentualne zwiększenie intensywności zagospodarowania terenu o funkcje mieszkaniową lub usługową nie powinno wywołać konfliktu z otaczającym go środowiskiem przyrodniczym i nie powinno przyczynić się do utraty zdolności do regeneracji obszarów o potencjale środowiskowym, pod warunkiem zachowania ich dotychczasowego użytkowania w zwartych strukturach.

IV. Charakterystyka ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

1. Przeznaczenie terenów

W obszarze objętym ustaleniami przedmiotowego planu miejscowego znalazły się tereny o łącznej powierzchni ok. **873ha**, z czego znaczną większość stanowią obecnie tereny zielone.

W projekcie planu miejscowego ustalono różnorodne tereny o określonym rodzaju przeznaczenia. Każdy z nich został wyznaczony na rysunku planu i oznaczony symbolem cyfrowo-literowym, w których litery oznaczają przeznaczenie terenu a cyfry kolejny numer terenu. Każdy z wyznaczonych terenów posiada przeznaczenie podstawowe oraz dopuszczalne.

Zgodnie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Skorzeszyce” wskazuje się podstawowe przeznaczenia terenów:

- 1) MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) U – teren zabudowy usługowej;
- 3) UO – teren zabudowy usług oświaty;
- 4) UK – teren zabudowy usług kultu religijnego;
- 5) PU – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej;
- 6) R – tereny rolne;
- 7) RMZ – tereny rolne z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej;
- 8) ZL – tereny lasów;
- 9) ZLp – tereny zalesień;
- 10) ZC – teren cmentarza czynnego;
- 11) ZR – tereny użytków zielonych;
- 12) ZI – tereny zieleni izolacyjnej;
- 13) WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- 14) KDS – teren drogi publicznej klasy ekspresowej;
- 15) KDGP – teren drogi publicznej klasy głównej ruchu przyspieszonego;
- 16) KDZ – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej;
- 17) KDL – tereny dróg publicznych klasy lokalnej;
- 18) KDD – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej;
- 19) KDW – tereny dróg wewnętrznych;
- 20) K – teren infrastruktury technicznej kanalizacyjnej.

Wprowadzone tereny funkcjonalne posiadają ograniczenia, co do możliwości lokalizowania na nich różnego rodzaju przedsięwzięć.

2. Warunki zagospodarowania, ustalenia z zakresu ochrony środowiska i kształtowania środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz w zakresie infrastruktury technicznej

Projekt planu miejscowego wskazuje dla wszystkich terenów szczegółowe zasady zagospodarowania oraz ograniczenia dla zabudowy wynikające z podstawowego przeznaczenia terenów oraz obowiązujących przepisów odrębnych.

Projekt planu ustala w zakresie **zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, oraz zasad kształtowania krajobrazu:**

- 1) obowiązek ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko wywołanego prowadzoną działalnością produkcyjną i usługową do granic działki, do której właściciel posiada tytuł prawny;
- 2) obowiązek ochrony powietrza atmosferycznego poprzez zastosowanie w obiektach budowlanych instalacji, których eksploatacja nie spowoduje przekroczenia standardów, jakości powietrza;
- 3) zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących:
 - a) zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej;
 - b) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem:
 - inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej;
 - urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji niestanowiących realizacji inwestycji celu publicznego, realizowanych poza strefami krajobrazowymi A i B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
 - terenów PU, U, UO, UK;
- 4) zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- 5) zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu;
- 6) zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, w których prowadzona działalność może spowodować zanieczyszczenie gruntów lub wód, bez zaprojektowania i wykonania odpowiednich zabezpieczeń;
- 7) obowiązek stosowania następujących standardów akustycznych, określonych przepisami odrębnymi:
 - a) dla terenów oznaczonych symbolami **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) dla terenów oznaczonych symbolem **RMZ** jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
 - c) dla terenu oznaczonego symbolem **1UO** jak dla terenu zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- 8) zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do terenów WS w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu.

Projekt planu miejscowego w zakresie **zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazu kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej** ustala m.in.:

- 1) obowiązek ochrony obiektu wpisanego do gminnej ewidencji zabytków - cmentarza parafialnego, ok. 1935 r., oznaczonego na rysunku planu numerem 1, poprzez:
 - a) zachowanie cmentarza w jego historycznej granicy, wyznaczonej na rysunku planu liniami rozgraniczającymi,
 - b) utrzymanie obiektów cmentarnych i sakralnych, takich jak kaplice, nagrobki, krzyże, ogrodzenie,
 - c) zachowanie zieleni cmentarnej;

- 2) obowiązek ochrony obiektu wpisanego do gminnej ewidencji zabytków - obelisku pamięci 13 mieszkańców Skorzeszyc zamordowanych przez hitlerowców, oznaczonego na rysunku planu numerem 2, poprzez zachowanie jego historycznej formy;
- 3) dopuszcza się remont obiektów, o których mowa w pkt 1 i 2 wyłącznie w celu zachowania lub odtworzenia ich zabytkowej formy bądź detalu architektonicznego;
- 4) obowiązek ochrony obiektów małej architektury sakralnej, oznaczonych na rysunku planu poprzez zachowanie form i gabarytów, a także ich ekspozycji od strony przylegających dróg publicznych;
- 5) strefy konserwatorskie ochrony stanowisk archeologicznych;
- 6) w obrębie stanowisk archeologicznych, o których mowa w pkt 6, przekształcanie bądź użytkowanie mogące powodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej może nastąpić wyłącznie po spełnieniu wymogów zawartych w przepisach odrębnych.
- 7) przy wszelkich remontach, rozbudowach, nadbudowach i przebudowach budynków ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz obiektów wpisanych do rejestru należy uwzględnić zasady ustalone w aktualnym gminnym programie opieki nad zabytkami.

Biorąc pod uwagę walory środowiska przyrodniczego na obszarze objętym ustaleniami planu miejscowego, uznaje się powyższe zapisy za wystarczające dla jego ochrony.

V. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu miejscowego

W przypadku braku realizacji postanowień przedmiotowego dokumentu zakres potencjalnych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku będzie uzależniony od istniejących przesądzeń planistycznych.

W związku z powyższym można stwierdzić, iż, zaniechanie realizacji projektu planu nie wpłynie w istotny sposób na zmianę stanu środowiska, które nadal podlegać będzie przemianom naturalnym jak i antropogenicznym.

VI. Zagrożenia środowiska naturalnego wynikające z ustaleń planu miejscowego

1. Emisja gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego

Zanieczyszczenie powietrza jest jednym z głównych czynników zagrożenia klimatu i degradacji środowiska przyrodniczego. Zanieczyszczenia wprowadzone do atmosfery podlegają wpływom warunków meteorologicznych zarówno w zakresie rozprzestrzeniania się, jak i ich transformacji. Emisja zanieczyszczeń zależy od topografii, zagospodarowania terenu, lokalizacji źródeł emisji oraz warunków meteorologicznych. Skład powietrza ma istotny wpływ na biosferę, a emitowane do niego zanieczyszczenia gazowe i pyłowe stanowią istotne zagrożenie dla wielu elementów środowiska m.in. wód, gleb oraz świata roślinnego i zwierzęcego. Do czynników decydujących, o jakości powietrza zalicza się: przestrzenny i czasowy rozkład zanieczyszczeń powstających w efekcie działalności człowieka oraz warunki wymiany powietrza.

Przedmiotowy plan miejscowy zakłada m.in. przeznaczenie terenów obecnie pokrytych zielenią pod zabudowę mieszkaniową, usługową oraz produkcyjną. Ponadto zakłada powstanie nowych ciągów komunikacji kołowej, w tym wyznacza przebieg drogi S74.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego na obszarze opracowania wzrosną liczba punktowych źródeł zanieczyszczeń atmosferycznych w postaci budynków mieszkalnych, usługowych i przemysłowych oraz linowych źródeł zanieczyszczeń w postaci dróg. Ponadto w wyniku realizacji ustaleń planu należy spodziewać się intensyfikacji ruchu kołowego na istniejących szlakach komunikacyjnych. Zjawiska te przyczyniają się do większej emisji gazów i pyłów z sektora bytowo-

gospodarczego oraz komunikacyjnego.

W trakcie realizacji ustaleń planu miejscowego tj. budowy wystąpią uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza wywołane przez transport materiałów sypkich i pylistych oraz urobku ziemnego, a także związane z eksploatacją pojazdów wykorzystywanych podczas prac przygotowawczych i montażowych. Emisja ta będzie miała charakter czasowy, a zasięg jej oddziaływania ograniczy się do najbliższego otoczenia prowadzonych prac (+/- 100 m w zależności od przyjętego sposobu realizacji).

2. Hałas i wibracje

Hałas stanowi jeden z elementów zanieczyszczenia środowiska, który w ostatnich latach przybiera na znaczeniu, zwłaszcza w obliczu nasilającego się ruchu samochodowego oraz uprzemysłowienia.

Jako źródła uciążliwości akustycznej na obszarze opracowania wyróżnia się hałas komunikacyjny oraz obiekty usługowe i przemysłowe.

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego ulegnie powiększeniu powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową oraz produkcyjną. Przewiduje się również wzrost natężenia ruchu samochodowego, na obszarze opracowania, z uwagi na powstanie nowych ciągów komunikacji kołowej oraz wzmożonych ruch na drogach istniejących. Ustalenia te wpłyną na pogorszenie klimatu akustycznego na tym terenie.

Dodatkowo w trakcie realizacji ustaleń projektu planu miejscowego tj. budowy wystąpią uciążliwości akustyczne związane z pracą maszyn budowlanych. Uciążliwości te będą miały charakter czasowy, a zasięg ich oddziaływania ograniczy się do najbliższego otoczenia prowadzonych prac (+/- 100 m).

Właściwie zaprojektowane i eksploatowane obiekty usługowe i przemysłowe (np. przy zastosowaniu zieleni izolacyjnej, stosowania urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu, odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej, realizację nasadzeń i zalesień w sąsiedztwie zabudowy) nie powinny powodować wyraźnych uciążliwości akustycznych. Zastosowanie zaproponowanych w prognozie rozwiązań może się przyczynić do ograniczenia lub wyeliminowania uciążliwości związanej z emisją hałasu przez obiekty usługowe i ciągi komunikacji samochodowej.

3. Odpady

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych, wskaźnik ich nagromadzenia, struktura oraz skład są uzależnione od poziomu rozwoju gospodarczego, zamożności społeczeństwa, ich sposobu życia, gospodarowania zasobami, subiektywnych cech charakteru mieszkańców oraz poziomu konsumpcjonizmu. Głównym ogniskiem wytwarzania odpadów komunalnych na badanym obszarze są tereny mieszkalne oraz usługowe.

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego wzrośnie ilość wytwarzanych odpadów stałych zaliczonych do typu komunalnego oraz odpadów związanych z działalnością usługową i przemysłem. Może to być skutkiem wzrostu liczby użytkowników terenu poprzez umożliwienie intensyfikacji zabudowy oraz wprowadzenie nowych funkcji takich jak zabudowa mieszkaniowa, usługowa oraz przemysłowa na obszarach pełniących dotąd inne funkcje lub obecnie niezagospodarowanych.

W celu przeciwdziałania problemowi nieefektywnego gospodarowania odpadami związanego z wysokimi kosztami oraz uciążliwością dla środowiska proponuje się utworzenie racjonalnego, efektywnego ekologicznie i ekonomicznie systemu, zapewniającego ochronę środowiska przed degradacją oraz przestrzeganie zasad utrzymania czystości i porządku na terenie opracowania.

4. Ścieki

Ścieki są jednym z podstawowych zagrożeń, dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych. W związku ze zmianami wielkości terenów przeznaczonych pod zabudowę w projekcie planu miejscowego, na obszarze opracowania wzrośnie ilość produkowanych ścieków. Jednakże, nie przewiduje się, aby przyczyniło się to do pogorszenia jakości wód występujących na nim oraz w jego sąsiedztwie z uwagi na brak odprowadzania oczyszczonych ścieków do wód znajdujących się na obszarze gminy. Zagrożenie może stanowić nielegalne oprowadzanie ścieków do niewielkich cieków występujących na terenie gminy lub zbiorniki na nieczystości ciekłe stosowane do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej.

5. Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne zaliczane jest do podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego. Głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego na analizowanym obszarze są urządzenia i linie elektroenergetyczne średniego napięcia, stacje transformatorowe oraz urządzenia elektryczne w zakładach pracy.

Zwiększenie intensywności zabudowy na niektórych terenach, a także dopuszczenie realizacji nowych stref mieszkalnych, usługowych i przemysłowych przyczyni się do zwiększenia emisji promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego z istniejących i projektowanych w przyszłości sieci elektroenergetycznych.

Nie przewiduje się, aby wzrost promieniowania elektromagnetycznego będący skutkiem realizacji ustaleń planu miejscowego oddziaływał w sposób znaczący na ludzi oraz zwierzęta przebywające na obszarze opracowania lub w jej pobliżu.

6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Nadzwyczajne Zagrożenie Środowiska to zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, nie będącym klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzając powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska. Obecnie częściej stosowanym terminem jest pojęcie „poważnej awarii”. Za poważną awarię uznaje się zdarzenie powstałe w czasie procesu transportowego, przemysłowego i magazynowego, które powoduje emisję zanieczyszczeń wskutek eksplozji, pożaru lub wycieku substancji niebezpiecznych.

Ryzyko nadzwyczajnego zagrożenia środowiska niesie za sobą realizacja inwestycji celu publicznego, jaką jest budowa trasy S74. Drogą tą mogą być przewożone substancje niebezpieczne, które w wyniku kolizji pojazdów je przewożących mogą stanowić ryzyko zanieczyszczenia środowiska substancjami niebezpiecznymi. W wyniku kolizji może również dojść do eksplozji. Jednakże przy zachowaniu norm i ustaleń wynikających z przepisów odrębnych ryzyko wystąpienia takiego zagrożenia jest niewielkie.

Z pozostałych ustaleń planu miejscowego nie wynika ryzyko powstania nadzwyczajnego zagrożenia środowiska.

VII. Przewidywane oddziaływanie ustaleń planu na obszary chronione oraz na środowisko

1. Oddziaływanie na obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

1.1. *Formy ochrony przyrody na obszarze opracowania*

A. Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Ustalenia projektu planu miejscowego wprowadzają zmiany w zakresie zagospodarowania terenów znajdujących się w zasięgu obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie”.

Na terenie obszaru Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie” występują następujące typy siedlisk przyrodniczych:

- 2330 – Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi;
- 3270 – Zalewane muliste brzegi rzek;
- 5130 – Zarośla jałowca pospolitego w murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach;
- 6230 – Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardetalia – płaty bogate florystycznie);
- 6410 – Zmienowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion);
- 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane świeże łąki użytkowane (Arrhenatherion elatioris)
- 7110 – Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- 7140 – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea nigrae);
- 7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9110 – Kwaśne buczyny;
- 9130 – Żyzne buczyny;
- 9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum);
- 9190 – Kwaśne dąbrowy (Quercetea robori-petraeae);
- 91D0 – Bory i lasy bagienne;
- 91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe);
- 91P0 – Jodłowy bór świętokrzyski;
- 91T0 – Śródlądowy bór chrobotkowy.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy ptasiej (2009/147/WE) i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG):

- 1337 – Bóbr europejski (*Castor fiber*) – ssaki;
- 1166 – traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*);
- 1096 – Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*) – ryby;
- 1098 – Minogi czarnomorskie *Eudontomyzon* spp.;
- 1037 – (*Ophiogomphus cecilia*) – bezkręgowce;
- 1042 – (*Leucorrhinia pectoralis*) – bezkręgowce;
- 1065 – Przeplatka aurinia (*Euphydryas aurinia*) – bezkręgowce;
- 1060 – Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*) – bezkręgowce;
- 6177 – (*Phengaris teleius*) – bezkręgowce;
- 1084 - Pachnica dębowa Pachnica dębowa.

Analiza wykazała brak kolizji stanowisk ww. przedmiotów ochrony z projektem planu poza siedliskiem kod 6510.

W granicach obszaru Natura 2000 projekt planu przewiduje powstanie zabudowy oznaczonej na rysunku planu jako 5MN. Tereny zabudowane, które znajdują się w zasięgu tego Obszaru wynikają ściśle z ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu może nieznacznie wpłynąć na zmianę siedliska o kodzie 6510 na terenie MN5 w miejscowości Skorzeszyce. Powierzchnię szacuje się na ok. 0,0706 ha.

Dla obszaru Natura 2000 "Lasy Cisowsko-Orłowińskie" PLH260040 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. 2014.1141 z późn. zm.). Przedmioty ochrony wymienione są w nowelizacji Zarządzenia z dnia 4 grudnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 6.12.2021 r. poz. 4905).

Na tym terenie plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko – Orłowińskie przewiduje zabiegi czynnej ochrony.

Działania związane z ochroną czynną - A2: koszenie / ścinanie z wywiezieniem biomasy (działanie fakultatywne), A1: karczowanie (usuwanie) drzew i krzewów z wywiezieniem biomasy (działanie fakultatywne) oraz A4: wypas (działanie fakultatywne).

Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania – B2: zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony (działanie obligatoryjne). Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych – C1: Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony.

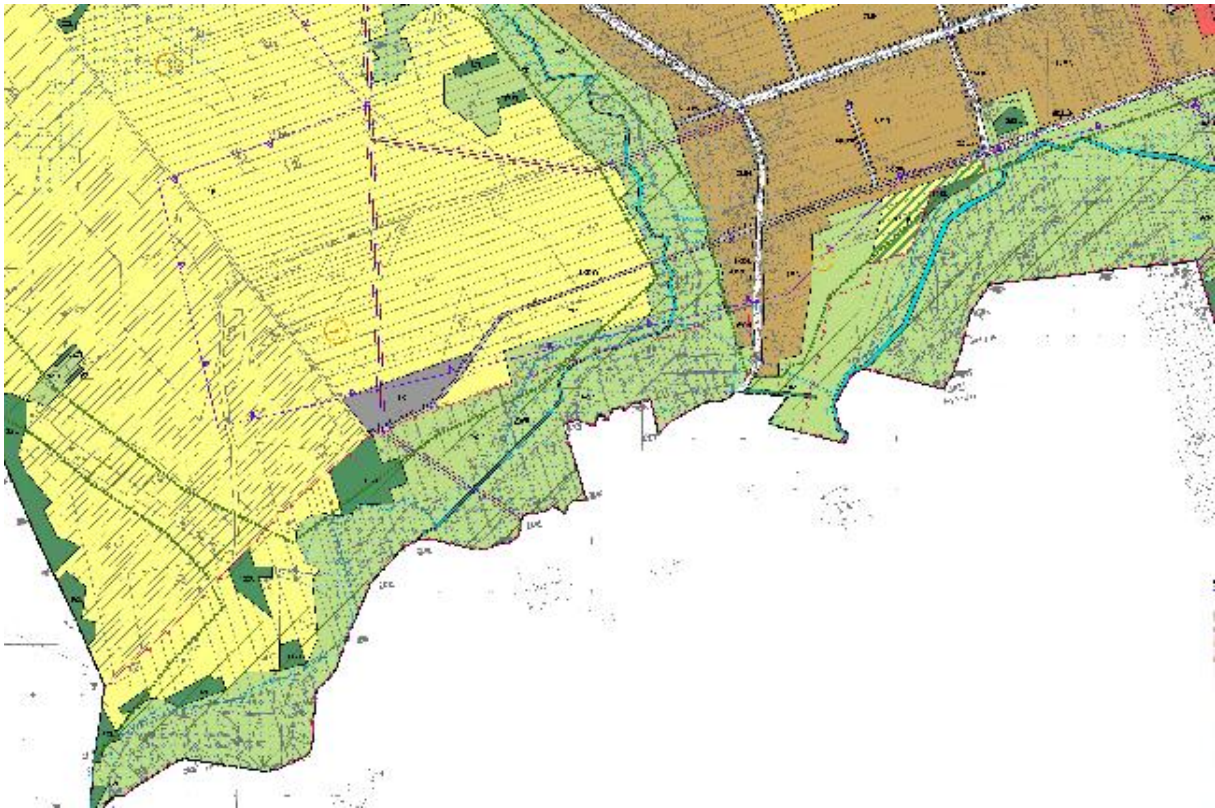
Projekt planu będący przedmiotem prognozy, nie wprowadza nowych terenów poza te wyznaczone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Skorzeszyce” (Uchwała Nr II/15/2014 Rady Gminy Górno z dnia 9 grudnia 2014 r. wraz z fragmentaryczną zmianą przyjętą Uchwałą Nr XXXI/283/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 r.), który przeszedł strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Nieznaczna powierzchnia na jakiej projekt planu przewiduje zmianę przeznaczenia tj. 0,0706 ha, stanowi 0,03% powierzchni ogólnej siedliska o kodzie 6510 w obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko – Orłowińskie⁵. Ze względu na znikome w skali całego obszaru zajęcie płatu siedliska oraz procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla tego terenu przeprowadzona na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (2017 r.) wykluczają znacząco negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na stan przedmiotu ochrony tj. siedlisko o kodzie **6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie** oraz obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie.

W granicach gminy Górno na obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie znajdują się stanowiska owadów trzepli zielonej o kodzie 1037 (*Ophiogomphus cecilia*). Na terenie występowania tych stanowisk plan przewiduje tereny ZR – tereny użytków zielonych. Przeznaczenie to odpowiada obecnemu użytkowaniu. Tereny te pozostaną więc w dotychczasowym użytkowaniu i zagospodarowaniu.

Przedmiotem ochrony obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie jest bóbr europejski o kodzie 1337 (*Castor fiber*). Gatunek ten prowadzi ziemnowodny tryb życia, w związku z czym jego środowisko jest silnie związane z doliną rzeki. Projekt planu nie przewiduje zmian w dotychczasowym użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu położonego wzdłuż rzek. Nie przewiduje się więc oddziaływania ustaleń planu na ten przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie.

W związku z powyższym **nie stwierdza się aby ustalenia projektu planu miejscowego wpłynęły negatywnie na chronione gatunki roślin i zwierząt ich siedliska oraz siedliska przyrodnicze**. Istniejące i przyszłe zagospodarowanie oraz jego najbliższe otoczenie, **nie wpłynie negatywnie na funkcjonowanie całego obszaru Natura 2000 w kontekście celów ochrony**, dla których został utworzony. **Nie stwierdza się także możliwości wystąpienia zagrożeń, które mogłyby się przyczynić do utraty integralności tego obszaru oraz pogorszenia powiązań z pozostałymi obszarami Natura 2000.**

⁵ powierzchnia ogólna siedliska o kodzie 6510 w obszarze Natura 2000 Lasy Cisowsko – Orłowińskie wynosi 228,8947 ha

Rysunek 17. Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie na terenie gminy Górnó - projekt planu, w przeważającej części pozostawia w dotychczasowym użytkowaniu. Jedynie wprowadza zabudowę oznaczoną na rysunku jako MN5, co jest skutkiem ustaleń obowiązującego planu miejscowego jak i studium gminy.

B. Oddziaływanie na OChK

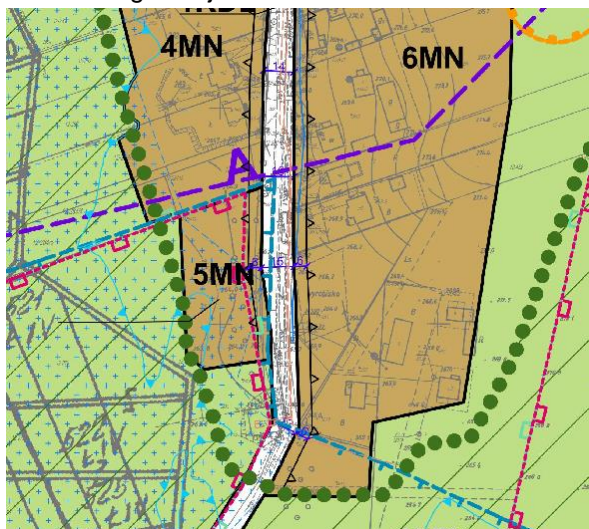
W granicach Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zostały wydzielone strefy krajobrazowe:

- **A** – tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łąkowe, a także zalesione jary lessowe z obecnymi na ich dnie ciekami wraz z terenami przyległymi; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny;
- **B** – tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łąkowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny;
- **C** – obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższym rygorem ochronnym.

Ustalenia przedmiotowego projektu planu miejscowego przewidują teren zabudowy mieszkaniowej w granicach strefy A C-OChK – jest to teren 5MN o powierzchni ok. 3 000 m² jako kontynuacja zabudowy w kierunku południowym. Ustalenia planu wynikają z ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Skorzeszyce - Uchwała Nr II/15/2014 Rady Gminy Górnó z dnia 9 grudnia 2014 r.

Tereny te, w projekcie planu miejscowego, zachowują tożsamość jak w wymienionej powyżej uchwale ustalenia, zarówno w zakresie przeznaczenia jak i wskaźników urbanistycznych.

Projekt planu wprowadza przebieg projektowanej drogi S74, który przecina między innymi strefę krajobrazową A Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W przypadku realizacji wspomnianej inwestycji drogowej dojdzie do złamania części zakazów obowiązujących w strefie krajobrazowej A, w tym zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Droga publiczna na podstawie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.) zaliczana jest do inwestycji celu publicznego, a więc zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.) podlega ona odstępstwu od zakazów stawianych dla Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Rysunek 18. Wyżej projekt planu, poniżej obowiązujący mpzp na terenie strefy C-OOChK

W zasięgu **strefy A Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** w projekcie planu znalazły się następujące tereny:

- 5MN o powierzchni ok. 3 000 m²,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze podmiejskim, o oznaczeniu 14MN, o powierzchni niepełna 5 000 m²,
- teren zabudowy usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod usługi komercyjne, o oznaczeniu 1U, 2U i 3U,

wynikające z uchwały Nr II/15/2014 Rady Gminy Górno z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górno „Skorzeszyce” oraz

- korytarz komunikacyjny projektowanej drogi ekspresowej S74 – przedsięwzięcie projektowane (inwestycja celu publicznego).

W strefie A obowiązują cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody podczas wprowadzania nowego sposobu zagospodarowania terenów. W projekcie utrzymano ciągłość lokalnych korytarzy ekologicznych w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy w ich zasięgu. Ponadto, w ramach zapewnienia właściwego stanu siedlisk, nie wyznaczono w ich zasięgu oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie (w którym mogłoby dojść do zaburzenia funkcjonowania siedliska) nowego sposobu zagospodarowania m.in. takiego jak nowa zabudowa, czy możliwość utwardzenia powierzchni ziemi (poza terenami wyznaczonymi w obowiązującym planie miejscowym).

- b) zachowanie cennych ekosystemów;
- utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne z zakresu gruntów rolnych i z zakresu lasów oraz ochrony przyrody. Ponadto, pozostawiono możliwie największą powierzchnię terenów leśnych w obecnym użytkowaniu (W zasięgu strefy A C-OOChK ustalenia projektu planu nie przewidują zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne).

- c) zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego;
- utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie polderów,

W projekcie planu ograniczono wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych w zasięgu dolin rzecznych i cieków. Ponadto, w projekcie, wprowadzono zasięgi terenów zalewowych.

- d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych;
- uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,

W projekcie planu utrzymano ciągłość korytarzy ekologicznych poprzez zapewnienie ochrony dolin cieków oraz ich obudowy biologicznej przed zabudową oraz zapewnienie połączeń między mniejszymi a większymi korytarzami ekologicznymi.

- e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
- promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,

Promowanie ekstensywnych systemów zagospodarowania wykracza poza zakres projektu planu. Plan nie może regulować stosowania nawozów, pestycydów oraz środków ochrony roślin.

- f) utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód;
- likwidacja części rowów melioracyjnych, odstąpienie od ich konserwacji,
 - rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę,
 - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
 - tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności,
 - ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci,

Projekt planu umożliwi rozbudowę zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę poprzez doprowadzenie wody przy pomocy przyłączy, a także wpływa na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Ponadto projekt planu zapewnia ochronę dolin cieków wraz z ich otuliną biologiczną poprzez ograniczenie możliwości zabudowy w ich zasięgu oraz utrzymanie ich ciągłości. W projekcie planu przewiduje się kontynuację istniejących zasad gospodarowania odpadami oraz dalszy rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów.

- g) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;

- zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
- stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,

W projekcie planu utrzymano wyznaczone we wcześniejszych dokumentach planistycznych tereny dolesień poza granicami strefy A. Na terenie planu brak terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz tereny osuwisk, w których obowiązują specjalne warunki zagospodarowania terenów.

- h) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
- powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku.

W projekcie planu wskazano takie warunki zagospodarowania terenów oraz kształtowania zabudowy, aby nie wpływały na zakłócenie wyznaczonych punktów i ciągów widokowych.

W zasięgu strefy krajobrazowej A Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązuje szereg zakazów, z których część koliduje z przyjętymi w trakcie sporządzania projektu planu ustaleniami. W celu umożliwienia realizacji ww. rozwiązań planistycznych należy zastosować odstępstwa od zakazów określonych w uchwale Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r.

- 1) zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

Tereny objęte projektem planu obecnie są to niezabudowane i nieprzekształcone grunty orne, w tym łąki, gdzie miejscowo występują zadrzewienia i wydzielena leśna. Z tego względu tereny te mogą stanowić dogodne warunki siedliskowe dla dziko żyjących gatunków zwierząt oraz występowania chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów. Projekt planu przewiduje na tych terenach rozwój zabudowy.

Na skutek prowadzenia robót budowlanych, czy to przy zabudowie indywidualnej jak mieszkalnictwo, czy w przypadku dróg i innych inwestycji, może dojść do złamania zakazu. Również w glebie znajdują się drobne organizmy: dżdżownice, nicienie, pierwotniaki i inne. Na pewno realizacja inwestycji w jakiś sposób będzie na nie oddziaływać. Jednakże z uwagi na ich liczebność i występowanie w każdym gramie gleby, ciężko byłoby temu zapobiec. Dotyczy to zarówno terenów przeznaczonych pod rozbudowę infrastruktury technicznej jak i zabudowy kubaturowej. Tereny, na których przewiduje się zmianę przeznaczenia terenu w stosunku do obecnego zagospodarowania zajmują niewielką powierzchnię całego C-OOChK. Nie można mówić tu o znaczącym zagrożeniu dziko występujących zwierząt. Ocenia się więc brak negatywnego oddziaływania założeń projektu zmiany planu na dziko występujące zwierzęta ich nory, legowiska i inne schronienia i miejsca rozrodu oraz tarliska, złożoną ikrę w obszarze C-OOChK.

W związku z powyższym stosuje się odstępstwo od zakazu na podstawie §5 ust. 2 pkt 5 ww. Uchwały.

- 2) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

Projekt planu wprowadza przebieg projektowanej drogi S74, który przecina między innymi strefę krajobrazową A Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W przypadku realizacji wspomnianej inwestycji drogowej dojdzie do złamania części zakazów obowiązujących w strefie krajobrazowej A, w tym zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na

środowisko. Droga publiczna na podstawie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2018 r., poz 121 z późn. zm.) zaliczana jest do inwestycji celu publicznego, a więc zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.) podlega ona odstępstwu od zakazów stawianych dla Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W projekcie planu została zachowana lokalizacja terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – ze względu na niewielką powierzchnię przedmiotowych terenów (łącznie niespełna 12 000m²) nie kwalifikują się one jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko (nie przekraczają bowiem powierzchni 2 ha). Dodatkowo zaproponowane w ustaleniach planu parametry zagospodarowania w/w terenów wynikają ściśle z ustaleń obowiązujących dokumentów planistycznych. W związku z powyższym należy stwierdzić iż tereny o wskazanej funkcji nie łamią niniejszego zakazu,

Także tereny zabudowy usługowej nie łamią niniejszego zakazu. Jedynie w ramach terenu zabudowy usługowej, o oznaczeniu 3U, dopuszcza się realizację stacji paliw, które to przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku realizacji w/w inwestycji dojdzie do złamania części zakazów obowiązujących w strefie krajobrazowej A, w tym zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponieważ niniejsze przeznaczenie wynika z ustaleń uchwały Nr II/15/2014 Rady Gminy Górnio z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnio „Skorzeszyce”, w ramach której przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, w związku z powyższym podlega ona odstępstwu od zakazów stawianych dla Obszaru Chronionego. Pozostałe tereny zabudowy usługowej ze względu na niewielką powierzchnię przedmiotowych terenów oraz dopuszczone przeznaczenie nie kwalifikują się jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym należy stwierdzić iż tereny o wskazanej funkcji nie łamią niniejszego zakazu;

- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

Podczas realizacji ustaleń projektu planu dojdzie do złamania powyższego zakazu w związku z wprowadzeniem przebiegu drogi ekspresowej S74.

Realizacja ww. przedsięwzięcia, z uwagi na jego przebieg przez tereny polne jak i przez doliny rzeczne położone w zasięgu strefy A C-OOChK, spowoduje złamanie zakazu, o którym mowa powyżej. Jednakże droga publiczna na podstawie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2018 r., poz 121 z późn. zm.) zaliczana jest do inwestycji celu publicznego, a więc znajduje tu zastosowanie odstępstwo wynikające z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.) zwalniająca z zakazu w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego.

Zgodnie z mapą zasadniczą, tereny przeznaczone pod funkcje zabudowy położone są na terenach rolnych, łąk i pastwisk. Wizja w terenie ujawniła wiele zadrzewień, pojedynczych drzew będących skutkiem braku uprawy ziemi rolnej i pastwisk. Zaznacza się, że tereny, które przewidziane są pod zabudowę w niniejszej zmianie planu to tereny już budowlane. Skala likwidowania zadrzewień jak i możliwość zastosowania szeregu działań minimalizujących, w tym zastosowane w planie ustalenia, pozwalają stwierdzić brak negatywnego wpływu projektu zmiany planu na ochronę przyrody Cisowsko – Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Ze względu na brak negatywnego oddziaływania projektu zmiany planu na zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne stosuje się § 5. ust. 2 pkt 5 ww. Uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

- 4) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

Podczas realizacji ustaleń projektu planu dojdzie do złamania powyższego zakazu w związku z wprowadzeniem przebiegu drogi ekspresowej S74.

Realizacja ww. przedsięwzięcia, z uwagi na jego przebieg przez tereny dolin rzecznych położonych w zasięgu strefy A C-OOChK, spowoduje złamanie zakazu, o którym mowa powyżej. Jednakże droga publiczna na podstawie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2018 r., poz 121 z późn. zm.) zaliczana jest do inwestycji celu publicznego, a więc znajduje tu zastosowanie odstępstwo wynikające z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.) zwalniające z zakazu w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego.

Projekt zmiany planu nie przewiduje likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. Na terenie objętym planem tereny położone w obniżeniach dolinnych pozostawiono w obecnym użytkowaniu. W przypadku złamania zakazu stosuje się odstępstwo § 5. ust. 2 pkt 5 ww. Uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

- 5) zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

Realizacja ustaleń projektu planu nie przyczyni się do likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, a zatem nie spowoduje złamania powyższego zakazu.

- 6) zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W projekcie planu nie wyznacza się nowych terenów budowlanych w strefie A C-OOChK w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych.

Podczas realizacji ustaleń projektu planu dojdzie do złamania powyższego zakazu w związku z wprowadzeniem przebiegu drogi ekspresowej S74.

Realizacja ww. przedsięwzięcia, z uwagi na jego przebieg przez tereny dolin rzecznych położonych w zasięgu strefy A C-OOChK, spowoduje złamanie zakazu, o którym mowa powyżej. Jednakże droga publiczna na podstawie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2018 r., poz 121 z późn. zm.) zaliczana jest do inwestycji celu publicznego, a więc znajduje tu zastosowanie odstępstwo wynikające z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.) zwalniające z zakazu w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego.

Ponadto, w zasięgu strefy A C-OOChK w pasie szerokości 100 m od linii brzegowych nie są zlokalizowane żadne tereny budowlane, które wynikają z ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Sposób realizacji zabudowy przewidzianej w strefie A powinien być przeprowadzony zgodnie z przepisami o ochronie przyrody i ochronie środowiska. Podobnie jak w zakresie likwidowania i niszczenia śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych czy zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry - należy pamiętać, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zaproponowanym kształcie otwiera drogę dla dalszego doprecyzowania ustaleń i ograniczeń wobec wszystkich terenów.

W zasięgu **strefy B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** w projekcie planu znalazły się następujące tereny:

- tereny infrastruktury technicznej kanalizacyjnej – oczyszczalnia ścieków usytuowana w obrębie ewidencyjnym Skorzeszyce (wynikające z uchwały Nr II/15/2014 Rady Gminy Górnó z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górnó „Skorzeszyce”).

Główne cele ochronne stawianych dla strefy B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

- a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne w zakresie ochrony przyrody podczas wprowadzania nowego sposobu zagospodarowania terenów. W projekcie utrzymano ciągłość lokalnych korytarzy ekologicznych w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy w ich zasięgu. Ponadto, w ramach zapewnienia właściwego stanu siedlisk, nie wyznaczono w ich zasięgu oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie (w którym mogłoby dojść do zaburzenia funkcjonowania siedliska) nowego sposobu zagospodarowania m.in. takiego jak nowa zabudowa, czy możliwość utwardzenia powierzchni ziemi.

- b) zachowanie cennych ekosystemów;
- utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne z zakresu gruntów rolnych i z zakresu lasów oraz ochrony przyrody. Ponadto, zachowano możliwie największą powierzchnię terenów leśnych w obecnym użytkowaniu (W zasięgu strefy B C-OOChK ustalenia projektu planu nie przewidują zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne).

- c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych;
- odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska,
 - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji,

W projekcie planu, dla terenów położonych w strefie B C-OOChK nie przewiduje się zmiany przeznaczenia terenów leśnych, a co za tym idzie nie dojdzie do fragmentaryzacji obszarów leśnych.

- d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych;
- uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,

W projekcie planu utrzymano ciągłość korytarzy ekologicznych poprzez zapewnienie ochrony dolin cieków oraz ich obudowy biologicznej przed zabudową oraz zapewnienie połączeń między mniejszymi a większymi korytarzami ekologicznymi.

- e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
- promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,

Promowanie ekstensywnych systemów zagospodarowania wykracza poza zakres planu. Plan nie może regulować stosowania nawozów, pestycydów oraz środków ochrony roślin. Natomiast projekt planu dopuszcza użytkowanie dotychczasowych gruntów rolnych oraz pozwala na realizację nowej zabudowy zagrodowej na nowych terenach poza strefą A i B co pozwala na rozwój rolnictwa ekstensywnego na obszarze gminy.

- f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
 - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,

W projekcie planu utrzymano wyznaczone we wcześniejszych dokumentach planistycznych tereny dolesień. Wprowadzono również zasięgi terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz tereny osuwisk, w których obowiązują specjalne warunki zagospodarowania terenów.

- g) ochrona atrakcyjnych panoram i wewnątrz widokowych;
 - powstrzymywanie procesów naturalnej wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,

W projekcie planu wskazano takie kierunki zagospodarowania terenów oraz kształtowania zabudowy, aby nie wpływały na zakłócenie wyznaczonych punktów i ciągów widokowych.

- h) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
 - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

Projekt planu obejmuje ochroną obiekty o wartościach zabytkowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zasięgu strefy krajobrazowej B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązuje szereg zakazów, z których część koliduje z przyjętymi w trakcie sporządzania projektu planu ustaleniami. W celu umożliwienia realizacji ww. rozwiązań planistycznych należy zastosować odstępstwa od zakazów określonych w uchwale Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r., ponieważ ich realizacja nie wpłynie negatywnie na ochronę przyrody C-OOCChK.

Zakazy ustanowione w strefie B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

- 1) zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

Ustalenia projektu planu nie przyczynią się w sposób bezpośredni i nie powinny przyczynić się w sposób pośredni do zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk złożonej ikry, a tym samym nie wpłyną na złamanie zakazu, o którym mowa powyżej. Zakaz dotyczy wszystkich dziko występujących zwierząt, nie tylko tych objętych ochroną gatunkową. Na terenach otwartych mogą znajdować się dziko występujące zwierzęta. Nie można wykluczyć możliwości zabicia pewnej liczby organizmów podczas np. ewentualnej realizacji dopuszczonych inwestycji jak infrastruktura techniczna (m.in. w glebie mogą znajdować się drobne organizmy: dżdżownice, nicienie, pierwotniaki i inne). Na pewno realizacja inwestycji w jakiś sposób będzie na nie oddziaływać jednakże z uwagi na ich liczebność i występowanie w każdym gramie gleby,

ciężko byłoby temu zapobiec. Skala tego zjawiska jest jednak niewielka. Stosuje się odstępstwo od zakazu §5 ust. 4 pkt 5.

- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

Projekt planu wprowadza przebieg projektowanej drogi S74, który przecina między innymi strefę krajobrazową B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W przypadku realizacji wspomnianej inwestycji drogowej dojdzie do złamania części zakazów obowiązujących w strefie krajobrazowej B, w tym zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Droga publiczna na podstawie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2018 r., poz 121 z późn. zm.) zaliczana jest do inwestycji celu publicznego, a więc zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.) podlega ona odstępstwu od zakazów stawianych dla Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W projekcie planu została zachowana lokalizacja istniejących:

- a. terenów zachowujących mieszany charakter zabudowy. Ze względu na niewielką powierzchnię przedmiotowych terenów (łącznie niespełna 5 000m²) nie kwalifikują się one jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Dodatkowo zaproponowane w ustaleniach planu przeznaczenie podstawowe i dopuszczalne oraz parametry zagospodarowania ww. terenów nie przewidują realizacji w ich granicach przedsięwzięć o których mowa powyżej. W związku z powyższym należy stwierdzić iż tereny o wskazanej funkcji nie łamią niniejszego zakazu,
- b. terenów infrastruktury technicznej kanalizacyjnej – oczyszczalnia ścieków usytuowana w obrębie ewidencyjnym Skorzeszyce. Oczyszczalnia ścieków zalicza się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponieważ niniejsze przeznaczenie wynika z ustaleń uchwały Nr II/15/2014 Rady Gminy Górno z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Górno „Skorzeszyce”, w ramach której przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, w związku z powyższym podlega ona odstępstwu od zakazów stawianych dla Obszaru Chronionego. Tereny o wskazanej funkcji nie łamią niniejszego zakazu.

- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

Nie przewiduje się aby ustalenia projektu planu wpłynęły na złamanie powyższego zakazu, z uwagi na brak wyznaczania nowych terenów budowlanych oraz zmiany sposobu użytkowania terenów położonych w zasięgu strefy B C-OOChK – wyjątek stanowi inwestycja drogowa w postaci drogi ekspresowej S74.

W zasięgu strefy B C-OOChK znajduje się fragment terenu zachowującego mieszany charakter zabudowy, którego lokalizacja wynika z faktu, iż jest to teren zabudowany w stanie istniejącym, a ustalenia projektu planu podtrzymują aktualny sposób jego zagospodarowania.

Z uwagi na to, iż teren, o którym mowa powyżej, stanowi kontynuację terenów obecnie zabudowanych, które są położone w jego bezpośrednim sąsiedztwie oraz biorąc pod uwagę jego niewielką powierzchnię, która jest mniejsza niż 0,5 ha (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), takie przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko), nie będą negatywnie oddziaływać na środowisko.

Podczas realizacji ustaleń projektu planu może dojść do złamania zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, w związku z wprowadzeniem przebiegu drogi ekspresowej S74.

Realizacja ww. przedsięwzięcia, z uwagi na jego przebieg przez tereny polne jak i przez doliny rzeczne – w tym na fragmencie terenu położonego w zasięgu strefy B C-OOChK, może spowodować złamanie zakazu, o którym mowa powyżej. Jednakże droga publiczna na podstawie art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2018 r., poz 121 z późn. zm.) zaliczana jest do inwestycji celu publicznego, a więc znajduje tu zastosowanie odstępstwo wynikające z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.) zwalniająca z zakazu w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego.

- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Realizacja ustaleń projektu planu nie przyczyni się do likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, a zatem nie spowoduje złamania powyższego zakazu.

Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu wpłynęła na naruszenie głównych celów ochronnych stawianych dla strefy C Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

- a) ochrona walorów przyrodniczych;
- edukacja ekologiczna,
 - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,

W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne w zakresie ochrony przyrody podczas wprowadzania nowego sposobu zagospodarowania terenów. W projekcie utrzymano ciągłość lokalnych korytarzy ekologicznych w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy w ich zasięgu.

Realizacja ustaleń planu, z uwagi na zmianę przeznaczenia niewielkich terenów leśnych na cele zabudowy mieszkaniowej, będzie wiązała się ze zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, za zgodą Ministra Środowiska. Tereny te zajmują niewielkie powierzchnie i są położone w sąsiedztwie istniejącej zabudowy i istniejących ciągów komunikacji, w związku z czym nie stanowią cennych dla środowiska obszarów, a ich przeznaczenie pod zabudowę nie będzie wiązało się ze znacznym negatywnym oddziaływaniem na środowisko.

- b) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
- promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych poza granicami administracyjnymi miast,

Promowanie ekstensywnych systemów zagospodarowania wykracza poza zakres planu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może regulować stosowania nawozów, pestycydów oraz środków ochrony roślin. Natomiast projekt planu dopuszcza użytkowanie dotychczasowych gruntów rolnych oraz pozwala na realizację nowej zabudowy zagrodowej poza strefą A i B co pozwala na rozwój rolnictwa ekstensywnego.

- c) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
- zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,

W projekcie planu utrzymano wyznaczone we wcześniejszych dokumentach planistycznych tereny dolesień. Wprowadzono również zasięgi terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz tereny osuwisk, w których obowiązują specjalne warunki zagospodarowania terenów.

W projekcie planu dopuszczono możliwość zalesienia gruntów klasy V i VI, nieużytków oraz gruntów, które uległy samozalesieniu lub o spadkach terenu powyżej 15 stopni zgodnie z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz o lasach, z wyłączeniem tych które przesłaniają widok na ciągach widokowych oraz na obszarach Natura 2000, a także w strefach A i B Obszarów Chronionego Krajobrazu.

Projekt planu ustala, aby realizacja zalesień odbywała się na glebach najniższych klas bonitacyjnych oraz aby uwzględniała zachowanie bioróżnorodności.

W zasięgu strefy C C-OOChK nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi oraz osuwiska.

- d) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych;
- powstrzymywanie procesów naturalnej wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,

W projekcie planu wskazano takie kierunki zagospodarowania terenów oraz kształtowania zabudowy, aby nie wpływały na zakłócenie wyznaczonych punktów i ciągów widokowych.

- e) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
- promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

Projekt planu obejmuje ochroną obiekty o wartościach zabytkowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W strefie krajobrazowej C Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie zostały ustalone zakazy.

C. Oddziaływanie na C-OPK

Teren objęty projektem planu położony jest w otulinie parku krajobrazowego. Ustawa o ochronie przyrody nie wprowadza żadnych ograniczeń ochronnych w stosunku do otulin. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, otulina parku krajobrazowego nie jest formą ochrony przyrody, a jedynie obszar chronionego krajobrazu na niej wyznaczony. Dla otuliny Cisowsko – Orłowińskiego Parku Krajobrazowego Sejmik Województwa Świętokrzyskiego powołał Cisowsko – Orłowiński Obszar Chronionego Krajobrazu. Na terenie C-OOChK ustalono działania z zakresu czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy, które są przedmiotem analizy powyższego rozdziału niniejszej prognozy.

Poniżej przedstawiono analizę ewentualnego wpływu ustaleń projektu planu na Cisowsko – Orłowiński Park Krajobrazowy w świetle zapisów Uchwała nr XLIX/870/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. 2014 poz. 3146) ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr XLVIII/674/18 z dnia 17 września 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. 2018 poz. 3316).

Szczególne cele ochrony Parku		
1.	zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów	Terenu projektu planu nie kwalifikuje się jako terenu cennych biocenoz z chronionymi

		i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów. Projekt planu nie zmienia więc dotychczasowego użytkowania na obszarach cennych przyrodniczo Parku Krajobrazowego. Dopuszczenie innej niż dotychczasowa funkcji na tym terenie nie wpłynie negatywnie na obszary cenne przyrodniczo położone w Parku.
2.	zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej;	W obszarze objętym planem nie występują obszary występowania rzeźby lessowej.
3.	racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin	Projekt planu nie przewiduje wydobycia kopalin ze złóż.
4.	zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy)	Projekt planu nie przewiduje zmian dotychczasowego użytkowania naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych.
5.	zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową	Projekt planu kształtuje zabudowę i zagospodarowanie terenu w taki sposób by zachować tereny występowania populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową w dotychczasowym użytkowaniu.
6.	zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk	Projekt planu kształtuje zabudowę i zagospodarowanie terenu w taki sposób by zachować tereny występowania siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk w dotychczasowym użytkowaniu.
7.	zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego a także licznych miejsc pamięci narodowej	W obszarze objętym planem nie występują układy i obiekty zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego a także miejsca pamięci narodowej.
8.	preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu	Wskaźniki zabudowy ustalone w planie są dostosowane do warunków krajobrazowych i respektujące charakter otaczającego krajobrazu.
9.	zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych	W obszarze objętym planem ani w jego sąsiedztwie nie występują obiekty o szczególnych

		wartościach historycznych, kulturowych i etnograficznych dla których projekt planu odnosiłby zapisy.
10.	zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych	Projekt planu nie przewiduje zmian w krajobrazie w stosunku do obecnego zagospodarowania. Wskaźniki zabudowy ustalone w planie są dostosowane do warunków krajobrazowych i respektujące charakter otaczającego krajobrazu.
11.	ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz	j.w.
Na obszarze Parku zakazuje się		
1.	realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Projekt planu wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co wynika z obowiązujących dokumentów planistycznych.
2.	umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej	Realizacja założeń planu powinna być przeprowadzona zgodnie z przepisami o ochronie przyrody i ochronie środowiska tak by nie doszło do umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry. Ustalenia szczegółowe planu sformułowano w poszanowaniu zasad ochrony przyrody, realizacji przedsięwzięć w sposób planowany i programowany zapobiegający umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu. W związku z powyższym stosuje się tu odstępstwo od zakazu na podstawie §6.2. pkt 2 Uchwały.
3.	likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	Zagospodarowanie terenu będące skutkiem zapisów projektu planu będzie wiązać się z częściowym usunięciem istniejących zadrzewień. Z uwagi na wartość przyrodniczą drzew i krzewów, remiz śródpolnych i zadrzewień przydrożnych, należy projektować nowopowstałą zabudowę w taki sposób, by usunąć tylko te drzewa i krzewy, które mogą stanowić na przykład zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi czy ruchu drogowego. Z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do

		końca lutego). Skala przekształceń jest tak nieznaczna, że stosuje się tu odstępstwo od zakazu na podstawie §6.2. pkt 2 Uchwały.
4.	dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;	Nie przewiduje się, aby realizacja założeń projektu planu spowodowała zmianę stosunków wodnych. Dotychczasowe badania w zakresie ilości odprowadzanych wód złożonych, opadowych i roztopowych nie wskazują na oddziaływanie na przyrodę obszarów chronionych położonych bliżej C-OPK. Wprowadzenie terenów zabudowy i infrastruktury o tak nieznaczną powierzchnię w skali całego C-OPK nie będzie miało znaczenia dla przyrody C-OPK.
5.	likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;	Ustalenia projektu planu nie wpłyną też na ww. obszary na terenie Parku ani w jego otulinie.
6.	wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;	Zgodnie z obowiązującym prawem, zapisy takie nie mogą być przedmiotem ustaleń w dokumentach planistycznych.
7.	prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową	Zgodnie z obowiązującym prawem, zapisy takie nie mogą być przedmiotem ustaleń w dokumentach planistycznych.

Celem prognozy powinno być zbadanie i ocena wpływu realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839). Dopuszczenie takich inwestycji jest możliwe tylko dla terenów objętych ustaleniami projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody **parku krajobrazowego** (§ 6. 2. pkt 2 Dz. Urz. Woj. Świąt. 2014 poz. 3146 ze zm.).

Po analizie zapisów Uchwały dotyczących szczególnych celów ochrony Parku oraz obowiązujących zakazów stwierdza się brak negatywnego oddziaływania zapisów projektu planu na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

Projekt planu nie wyznacza nowych terenów budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie granic Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto w najbliższym otoczeniu granic C-OPK nie wyznaczono lokalizacji obiektów, których realizacja mogłaby wpłynąć znacząco w sposób negatywny na funkcjonowanie tego obszaru, w tym poprzez pośrednią degradację szaty roślinnej (w tym również krajobrazu) czy niszczenia siedlisk roślin i zwierząt. Nie przewiduje się również, aby ustalenia dotyczące terenów znajdujących się w zasięgu Otuliny Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego (za wyjątkiem inwestycji w postaci drogi S74) przyczyniły się w sposób pośredni do znaczącego negatywnego wpływu na stan środowiska C-OPK.

1.2. Formy ochrony przyrody znajdujące się poza obszarem opracowania

Projekt planu miejscowego nie wpłynie, na jakość funkcjonowania formy ochrony przyrody położone w sąsiedztwie obszaru opracowania z racji braku ustaleń związanych z oddziaływaniem na środowisko wykraczającym poza obszar obrębu Skorzeszyce (wyjątek stanowi inwestycja związana z drogą S74, jednakże stanowi ona inwestycje celu publicznego i wynika z ustaleń dokumentów nadrzędnych) oraz brak ustaleń wpływających na ewentualne pogorszenie się efektywności

i sprawności powiązań w lokalnej i regionalnej sieci ekologicznej.

2. Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

Przez obszar opracowania przebiegają dwa istotne korytarze ekologiczne biegnące wzdłuż rzek Belnianki i Kakonianki. Są one uzupełniane przez tereny o znacznym potencjale dla pełnienia funkcji ekologicznej – doły, tereny rolnicze oraz tereny leśne.

3. Oddziaływanie na otulinę biologiczną cieków i zbiorników wodnych

Realizacja inwestycji związanej z drogą S74 wpłynie negatywnie na korytarze ekologiczne. Negatywny wpływ związany będzie z trwałym rozcięciem naturalnych układów przyrodniczych.

Z pozostałych ustaleń projektu planu miejscowego nie wynika negatywne oddziaływanie na lokalne korytarze ekologiczne.

Ustalenia planu miejscowego wiążą się również z pozytywnym oddziaływaniem na korytarze ekologiczne. W projekcie, w stosunku do obowiązującego planu, wprowadzono nowe lokalne korytarze ekologiczne, co może przyczynić się do ich ochrony przed zawężaniem i zabudowywaniem.

4. Oddziaływanie na stosunki wodne

Ustalenia projektu planu miejscowego w wyniku ich realizacji będą potencjalnie oddziaływać na stosunki wodne. Może być to skutkiem ograniczenia naturalnej retencji wód opadowych w glebie na skutek zajęcia ich powierzchni przez zabudowę i inne elementy utwardzone. Wskazane ustalenia wpłyną na zwiększenie poziomu i szybkości spływu powierzchniowego, co w konsekwencji może doprowadzić do zaburzenia reżimu rzek je odwadniających (zmiany mogą być nieznacznie zauważalne w skali lokalnej z racji ograniczonego zasięgu przestrzennego ustaleń projektu planu miejscowego).

5. Oddziaływanie na strefy ekotonowe

Na obszarze opracowania występują tereny leśne, rolne oraz użytki zielone śródlądowe (część z wymienionych terenów znajduje się w zasięgu obszarów o wysokich walorach przyrodniczych w postaci korytarzy ekologicznych oraz obszarów Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie”) można stwierdzić, iż mogą występować na nim inne strefy ekotonowe. Jednakże strefy te nie są wyraźnie zarysowane.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na ww. potencjalną strefę ekotonową.

6. Oddziaływanie na środowisko

6.1. Różnorodność biologiczna oraz fauna i flora

Presja antropogeniczna w postaci rozwoju gospodarczo-społecznego oraz towarzysząca mu rozbudowa strefy zurbanizowanej, nierzadko prowadzi do introdukowania nowych lub niszczenia naturalnych siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Prowadzi to do zubożenia naturalnego potencjału przyrodniczego i w skrajnych przypadkach do całkowitych przekształceń ekosystemów. W takich warunkach zachowaniu ulegają jedynie rośliny i zwierzęta o najlepszych zdolnościach adaptacyjnych.

Ustalenia projektu planu miejscowego wpłyną negatywnie na bioróżnorodność obszaru opracowania. Wpływ ten będzie związany z wyznaczeniem nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę kosztem terenów obecnie zielonych, w tym leśnych lub użytkowanych rolniczo. Nie przewiduje się, aby ww. wpływ na środowisko był znacząco negatywny.

Inwestycje celu publicznego w postaci drogi ekspresowej S74, z uwagi na swój przebieg przez

tereny pokryte obecnie zielenią, w tym korytarze ekologiczne, wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną obszaru opracowania, z uwagi na zajęcie pod nią terenów zielonych, w tym również lasów.

6.2. Ludzie

Do negatywnych oddziaływań wprowadzenia w życie analizowanego projektu planu miejscowego należy potencjalny wzrost poziomu hałasu i zanieczyszczeń na terenach nowo wyznaczonych pod funkcje przemysłowe, usługowe a także szlaki komunikacyjne. Oddziaływanie może być odczuwalne również w bezpośrednim sąsiedztwie tych terenów. Realizacja założeń projektu planu przyczyni się do zwiększenia emisji szkodliwych związków do atmosfery, w tym pyłu zawieszonego PM10, tlenków azotu (NO_x), dwutlenku siarki (SO₂) czy metali ciężkich. Mimo przewidywanego zwiększenia natężenia ruchu kołowego (źródło emisji pyłu PM10, NO_x), nie przewiduje się, aby opisane powyżej zależności w sposób istotny przełożyły się na zdrowie i życie mieszkańców analizowanego obszaru. Potencjalna, ponadnormatywna emisja, może być odczuwalna szczególnie przez dzieci, osoby starsze i osoby z chorobami układu oddechowego.

Innym niekorzystnym oddziaływaniem na warunki życia ludności może się stać wzrost poziomu hałasu i wibracji związany z nasileniem procesów usługowych, przemysłowych oraz ruchu kołowego, w tym spedycji na potrzeby przemysłu.

Wymienione powyżej oddziaływania będą mieć charakter długoterminowy. Wpływ krótkoterminowy wykazywać będą uciążliwości związane z pracami budowlanymi i modernizacyjnymi na potrzeby przekształceń przestrzennych w ramach realizacji zapisów planu miejscowego.

Działalność produkcyjna lub usługowa nie powinna, zatem powodować przekroczeń standardów jakości środowiska i nie wywoływać zjawisk lub stanów utrudniających życie, zwłaszcza hałasu, wibracji, odorów a w szczególności zanieczyszczenia powietrza związkami chemicznymi i metalami ciężkimi.

Polityka transportowa zakładająca stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania ludzi i ładunków, musi uwzględniać ograniczenie uciążliwości dla środowiska, w tym dla ludzi, jakie wynikają z realizacji celów rozwoju przestrzennego gminy Górnó.

W projekcie planu miejscowego nie wyznacza się nowych terenów, przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w zasięgu oddziaływania akustycznego projektowanej drogi ekspresowej.

Wpływ ww. inwestycji na klimat akustyczny prezentuje analiza akustyczna dla wariantu inwestycji W 6-4-b wchodząca w skład „Uzupełnienia Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi ekspresowej S074 na odcinku Cedzyna-Łagów-Jałowęsy””. W ww. Raporcie znajduje się również analiza i ocena wpływu wspomnianej inwestycji drogowej na ludzi i pozostałe elementy środowiska.

Jednocześnie realizacja założeń projektu planu miejscowego przyczyni się do ogólnej poprawy warunków społecznych poprzez:

1. porządkowanie, uzupełnianie i modernizacje istniejących zasobów mieszkaniowych oraz realizacje nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej;
2. rozwijanie sieci podstawowych urządzeń usługowych przy utrzymaniu zasady obsługi mieszkańców w usługi podstawowe;
3. modernizowanie sieci i urządzeń drogowych obsługujących teren opracowania;
4. sukcesywnym wyposażaniu nowych terenów budowlanych w infrastrukturę techniczną (rozbudowa i budowa systemów, ze szczególnym uwzględnieniem systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz gospodarki odpadami);
5. przygotowywanie terenów pod zabudowę, m.in. w drodze promowania działań prowadzących do uporządkowania, na terenach budowlanych – spraw własnościowych, scaleń gruntów itp.

6.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Uruchomienie nowych terenów na cele gospodarczo-społeczne wiąże się z wprowadzeniem

powierzchni utwardzonych na tereny naturalnej retencji wód. Przyczyni się to do zintensyfikowania spływów powierzchniowych zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych. Wody te, odprowadzane systemem melioracyjnym lub bezpośrednio do większych cieków wodnych, mogą przyczynić się do spadku, jakości wód w ciekach.

Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego może wpłynąć na zmianę jakości wód podziemnych przez potencjalne zanieczyszczenie oraz ilość poprzez wystąpienie konieczności odwodnienia wykopów (lokalne i okresowe obniżenie zwierciadła wód gruntowych).

Najbardziej niebezpieczną przyczyną zanieczyszczenia wód w trakcie realizacji inwestycji jest wyciek związków ropopochodnych (oleje napędowe, smary, benzyny) oraz jego infiltracja do wód podziemnych, które nie są izolowane od powierzchni terenu. Przy właściwym zabezpieczeniu placu budowy oraz odpowiedniej organizacji pracy prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód można uznać za niewielkie.

W przypadku wystąpienia konieczności odwadniania wykopów, dopuszcza się wprowadzanie wody z wykopów do środowiska bez oczyszczenia jedynie w przypadku, gdy wykonane analizy potwierdzą, że jej stan i skład nie jest gorszy niż ścieków, które można wprowadzić do środowiska zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (*Dz. U. poz. 1311*).

W trakcie realizacji inwestycji oddziaływania będą miały charakter lokalny oraz krótkotrwały i po zakończeniu prac budowlanych ustaną.

Budowa projektowanych dróg może wiązać się z zanieczyszczeniami wód powierzchniowych i podziemnych. Mogą to być zmiany warunków hydrograficznych w otoczeniu budowanych dróg, czasowe obniżenie poziomu wód gruntowych, ewentualne zanieczyszczenia wód substancjami chemicznymi w wyniku awarii, bezpośrednie przedostawanie się niebezpiecznych substancji do naturalnych cieków, zanieczyszczenia wód ściekami bytowo – gospodarczymi z zaplecza budowy. Szczególnie niebezpieczne są niekontrolowane wycieki produktów naftowych. Węglowodory hamują wymianę gazową, ograniczają dostęp światła, zmniejszają stężenie rozpuszczonego tlenu, degradują wody gruntowe i powierzchniowe, zanieczyszczają glebę i grunty, mają działania toksyczne, mutagenne i kancerogenne na wszystkie organizmy. W wyniku spływów opadowych z powierzchni wybudowanych dróg może nastąpić emisja ścieków. Będą to spłukiwane gazy spalinowe, przewożone materiały sypkie, płynne, zanieczyszczenia powypadkowe, chemikalia (np. używane podczas zimy, szczególnie niebezpieczna jest sól), zużywające się elementy pojazdów mechanicznych. Zanieczyszczenia te będą mieć wpływ na tereny otaczające drogi. Jednakże przy zachowaniu wszelkich norm i ustaleń wynikających z przepisów odrębnych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu realizacji projektowanych dróg na wody powierzchniowe i podziemne.

6.4. Powietrze

Na obszarze opracowania źródłami emitującymi zanieczyszczenia do atmosfery są: piece węglowe, kotłownie węglowo – koksowe i komunikacja. Paleniska domowe i małe kotłownie emitują tlenki węgla, siarki i pyły. Uciążliwość tej emisji odczuwalna jest szczególnie w rejonach gęstej zabudowy w okresach grzewczych. Mała wysokość emitorów uniemożliwia rozproszenie zanieczyszczeń w atmosferze, powodując koncentrację zanieczyszczeń na małym obszarze.

Na etapie realizacji wszelkich inwestycji budowlanych istnieje prawdopodobieństwo wzrostu emisji zanieczyszczeń do atmosfery z pracującego sprzętu na placu budowy i środków transportu (spaliny, pył zawieszony). Jednak tego typu uciążliwości mają charakter przejściowy i nie przyczyniają się do trwałego pogorszenia, jakości powietrza atmosferycznego.

Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenia w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają, jakość powietrza atmosferycznego.

Wzrost powierzchni zurbanizowanej spowoduje zwiększenie ruchu kołowego, związanego z obsługą nowych nieruchomości oraz zakładów przemysłowych, na części dróg znajdujących się na

analizowanym obszarze. Wzrost ruchu komunikacyjnego może przełożyć się na obniżenie, jakości powietrza.

Planowana inwestycja w postaci drogi S74 może przyczynić się do pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego na terenach znajdujących się w jej sąsiedztwie. W odniesieniu do drogi S74 toczyło się postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która miała określić szczegółowe rozwiązania w zakresie ochrony środowiska. Wspomniana decyzja została wydana w dniu 19.06.2017 r. przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Kielcach. Przebieg drogi ekspresowej zawarty w niniejszym projekcie planu miejscowego wynika z materiałów udostępnionych przez GDDKiA w Kielcach.

Realizacja ww. drogi odbywać się będzie jednak na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (*t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1474 z późn. zm.*).

Realizacja inwestycji związanej z lokalizacją przebiegu drogi S74 przez obszar opracowania wiązać się będzie z. powstaniem zagrożeń dla środowiska przyrodniczego. Transport drogowy jest jednym z głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, zdrowia, a nawet życia człowieka. Wskutek spalania paliw w silnikach pojazdów do powietrza trafiają: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, w tym wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne oraz cząstki stałe i metale ciężkie. Emisja zanieczyszczeń zwiększa ryzyko występowania poważnych schorzeń układu oddechowego i układu krążenia, zwłaszcza w skali lokalnej, wśród osób narażonych na zwiększoną ekspozycję na zanieczyszczenia komunikacyjne. Emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych ma również wpływ na zakwaszenie środowiska. Eksploatacja sieci transportowej powoduje zanieczyszczanie gleb znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie ruchliwych dróg. Zanieczyszczenia gazowe i pyłowe sprzyjają stopniowej degradacji gleb i szaty roślinnej w pasie ok. 500 m od drogi, a zdecydowanie szkodliwe oddziaływanie dotyczy pasa o szerokości do 150 m. Należy mieć na uwadze, że roślinność w pasie do 50 m od drogi może być tak silnie zanieczyszczona, że nie będzie się nadawać nawet dla celów wypasu zwierząt. W bliskich odległościach od tras komunikacyjnych istotny może być wpływ zanieczyszczeń pyłowych pokrywających roślinność warstwą izolującą, ograniczającą dopływ promieni słonecznych i zakłócającą proces fotosyntezy oraz inne funkcje metaboliczne. Szkodliwe oddziaływanie transportu na zwierzęta wynika zarówno z bezpośredniego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza na ich organizmy, jak również pośrednio wskutek spożywania zanieczyszczonych roślin. Wśród innych aspektów należy tu wymienić hałas komunikacyjny, możliwość przecinania szlaków migracyjnych i fragmentacji siedlisk, jak również wypadki komunikacyjne z udziałem zwierząt.

Podsumowując, stwierdza się, że realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu miejscowego może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku działalności produkcyjnej. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany te nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

6.5. Powierzchnia ziemi i gleby

Określone w projekcie planu miejscowego przeznaczenia terenów uwzględniają potrzeby inwestycyjne. Przeobrażenia będą mieć miejsce na terenach powstawania nowej zabudowy i mogą dotyczyć wykopów, uzbrojenia inżynieryjnego, utwardzenia powierzchni terenu. Wszelkie przekształcenia będą najwyraźniej widoczne na terenach dotychczas wolnych od zabudowy (terenach zieleni nieurządzonej). W etapie prowadzenia robót budowlanych istnieje potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia gleby i gruntu poprzez nieprawidłową eksploatację maszyn i urządzeń, co może powodować wyciek substancji ropopochodnych.

Ustalenia projektu planu miejscowego będą miały wpływ na powierzchnię ziemi w zakresie utworzenia na obszarze opracowania nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz przemysłowej kosztem terenów zielonych.

Działania te spowodują – zależną od charakteru inwestycji – zmianę ukształtowania powierzchni

ziemi, utratę walorów środowiskowych terenu, przez co należy rozumieć straty w sferze bioróżnorodności, stosunków wodnych, jakości gleb i krajobrazu.

Pod projektowane drogi oraz infrastrukturę techniczną konieczne będzie zajęcie części powierzchni terenu gminy. Będzie to oddziaływanie trwałe. Nie prognozuje się zajęcia dodatkowego terenu na etapie eksploatacji. Przekształcenia przyrodnicze nastąpią już na etapie przygotowania terenu pod budowę dróg. Będzie to wycinka drzew i krzewów, zdjęcie darniny w szerokości pasa drogowego, zdjęcie wierzchniej warstwy gleby i odłożenie jej na odkład, wykopy, nasypy, wykonanie nawierzchni z materiałów bitumicznych, prace ziemne przy rekultywacji terenu. Teren, który zostanie zajęty pod drogi to przede wszystkim grunty orne i łąki. Przeobrażenia powierzchni biologicznie czynnych będą procesem nieodwracalnym. Przekształcenie gleb będzie związane przede wszystkim z ich fizyczną eliminacją na terenach przeznaczonych pod realizację inwestycji. Ponadto składniki gleby zostaną wymieszane z gruzem budowlanym i innymi materiałami pochodzenia antropogenicznego. W okresie zimowym na drogach mogą być stosowane środki do usuwania śliskości, co wpłynie niekorzystnie na gleby w pasach przydrożnych. Zagrożenie prognozowane jest również w wyniku kumulacji zanieczyszczeń w glebie w miejscach gdzie projektowana droga przebiega przez doliny cieków.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się, iż realizacja zainwestowania dopuszczonego w projekcie planu miejscowego skutkować będzie niekorzystnymi zmianami w ukształtowaniu terenu oraz możliwym wzrostem zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

6.6. Krajobraz

Krajobraz obszaru opracowania charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu, w którą wpisane są tereny rolne i zabudowa w przeważającej części mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa, usytuowana głównie przy ciągach komunikacji kołowej.

Realizacja ustaleń planu miejscowego może przyczynić się do zmian w lokalnym krajobrazie zubażając jego naturalny wygląd. Źródłem niekorzystnych zmian w krajobrazie będzie wzrost powierzchni przeznaczonych pod tereny zainwestowane, z zakresu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, usługi, przemysł oraz drogi. Dopuszczone w planie gabaryty zabudowy i zasady jej lokalizacji nie spowodują konfliktu przestrzennego ze względu na fakt, iż są one dostosowane do stanu istniejącego krajobrazu a także wpływają na ustanowienie harmonijnego charakteru zabudowy.

Ustalenia planu niosą za sobą również pozytywny wpływ na obszar opracowania, który związany jest z regulacją zagospodarowania terenu, co przeciwdziała chaotycznemu lokalizowaniu zabudowy.

Wyznaczony w planie miejscowym przebieg drogi ekspresowej S74 będzie wiązał się z istotnym przekształceniem lokalnego krajobrazu ze względu na przeznaczenie pod ww. inwestycje terenów otwartych, obecnie zajętych przez użytki zielone lub tereny rolnicze.

W celu ograniczenia odczucia znacznej ingerencji w krajobraz otwarty zaleca się obsadzanie obszarowych inwestycji różnorodnymi formami zieleni wysokiej i niskiej.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zaproponowane w projekcie planu miejscowego ustalenia dotyczące zwiększenia zasięgu terenów inwestycyjnych oraz umożliwiających realizację różnorodnych typów zabudowy są odzwierciedleniem postępującego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Górnio. Są to zmiany nieuniknione, postępujący rozwój społeczno-gospodarczy będzie się wiązał z pewnymi przeobrażeniami w przestrzeni. Zadaniem dokumentów planistycznych jest zapewnienie możliwości zachowania elementów najcenniejszych pod względem przyrodniczym i wskazanie kierunków rozwoju zabudowy, które nie dysharmonizowałyby najbliższego otoczenia.

6.7. Warunki klimatyczne

Zmiany klimatyczne wpływają na zasięg występowania gatunków, cykle rozrodcze, okresy wegetacji i interakcje ze środowiskiem. Jednakże różne gatunki i siedliska inaczej reagują na zmiany klimatyczne – na niektóre oddziaływanie to wpłynie korzystnie, na inne nie. Większość prognozowanych zmian opiera się o zmiany wartości przeciętnych parametrów klimatycznych: opadów, temperatury,

kierunków wiatrów, ale równie często dzieje się to w wyniku sytuacji ekstremalnych jak powódzie, silne wiatry i ulewy. Różnorodność biologiczna pod wpływem tych zmian ulega stopniowym przekształceniom.

Przez wzgląd na charakter i skalę ustaleń zaplanowanych w projekcie planu miejscowego, nie przewiduje się, aby doszło do znaczących zmian w klimacie i mikroklimacie obszaru.

Ustalenia planu miejscowego nie wpłyną na zmiany klimatu w szerszej niż w lokalnej skali. Wspomniane lokalne zmiany klimatu mogą być związane ze zmianą pokrycia terenu i ograniczaniem powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do lokalnych i niewielkich zmian, będących konsekwencją zwiększenia albedo, lokalnego zmniejszenia i/lub zwiększenia wilgotności powietrza. Ustalenia projektu planu miejscowego nie ograniczą możliwości naturalnej wentylacji.

6.8. Zasoby naturalne

Na obszarze opracowania nie występują złoża surowców naturalnych.

6.9. Dobra kultury i zabytki

Na obszarze opracowania występuje obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego oraz gminnej ewidencji zabytków. Ponadto znajdują się na nim krzyże przydrożne oraz stanowiska archeologiczne.

Wpływ realizacji ustaleń projektu planu miejscowego na dobra kultury i zabytki znajdujące się na terenie opracowania charakteryzuje się pozytywnym skutkiem, gdyż przyczyni się do zachowania lub przywrócenia walorów kulturowych oraz ekspozycji tych obiektów.

6.10. Dobra materialne

Ustalenia planu miejscowego umożliwiają zaspokojenie bieżących potrzeb inwestycyjnych właścicieli nieruchomości znajdujących się na obszarze opracowania. Rozwój dóbr materialnych będzie następował w toku budowy obiektów i rozwoju inwestycyjnego omawianego obszaru.

7. Oddziaływanie transgraniczne

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247), oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Skorzeszyce” wpłynęła na zwiększenie transgranicznego oddziaływania na środowisko obszaru opracowania, ponieważ oddalony jest on znacznie od granic państwa i jego ustalenia nie będą wpływać na tereny przygraniczne.

8. Syntetyczne zestawienie wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego wraz z określeniem ich charakteru

Analiza specyficznych uwarunkowań lokalnego środowiska przyrodniczego oraz ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwala określić przewidywane zmiany, jakie może wprowadzić realizacja jego zapisów na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego oraz przyszłe zagospodarowanie rozpatrywanego obszaru.

W związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie planu przewiduje się różnorodny wpływ

zachodzących zjawisk na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Podstawowym elementem rozróżniającym charakter zachodzących oddziaływań jest ich kierunek wpływu, który może być pozytywny lub negatywny. Przewidywane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (związany z daną inwestycją czy też będący wyraźnym następstwem podjętych działań) lub pośredni (związany z już istniejącymi okolicznościami lub dodatkowymi przedsięwzięciami, które są ze sobą powiązane). Biorąc pod uwagę okres występowania oddziaływań wyróżnia się chwilowe, stałe, krótkoterminowe i długoterminowe. Największe znaczenie przypisuje się oddziaływaniom o charakterze długoterminowym, gdyż występują one od zakończenia danego działania i trwają wraz z funkcjonowaniem zrealizowanych przedsięwzięć. Znaczna część oddziaływań ma charakter skumulowany i jest wynikiem nałożenia się na siebie różnorodnych czynników, które przyczyniają się do wygenerowania pozytywnego bądź negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

Pod poszczególnymi pojęciami, znajdującymi się w poniższych tabelach rozumiane są:

- **różnorodność biologiczna** – rozumiana jako zespół cech zagospodarowania przestrzeni, który decyduje o możliwości występowania większej liczby gatunków roślin lub zwierząt;
- **ludzie** – rozumiany jest wpływ na zdrowie ludzi;
- **zwierzęta** – rozumiane są zmiany ilościowe w populacjach;
- **rośliny** – rozumiane jako zmiany ilościowe wyrażone biomasą;
- **woda (wody powierzchniowe i podziemne)** – rozumiane jako zmiany ilościowe i jakościowe;
- **powietrze atmosferyczne** – rozumiane jako modyfikujący wpływ na topoklimaty i jakość powietrza;
- **powierzchnia ziemi** – rozumiane jako zanieczyszczenie substancjami i składowanie odpadów na powierzchni ziemi w tym także na przygotowanych do tego celu składowiskach,;
- **krajobraz** – rozumiane jako wpływ na komponenty i harmonię krajobrazu;
- **klimat** – rozumiany jako wpływ na klimat w sensie meteorologicznym;
- **klimat akustyczny** – rozumiany jak wzrost lub spadek uciążliwości związanej z hałasem;
- **zasoby naturalne** – rozumiany jako zczyerpywanie surowców mineralnych i pospolitych;
- **zabytki** – rozumiane jako zespół presji wywieranych na strefy ochrony konserwatorskiej;
- **dobry materialne** – rozumiane jako wpływ na wartość dóbr (głównie nieruchomości).

Tabela 9 Przewidywane oddziaływanie na środowisko, będące skutkiem ustaleń projektu planu – podsumowanie.
(Źródło: Opracowanie własne)

Potencjalny wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na:	Potencjalny wpływ	Kierunek wpływu	Charakter wpływu	Czas trwania
Różnorodność biologiczna	Zmniejszenie ogólnej powierzchni biologicznie czynnej	N	P, S	Ś, S
	Zwiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę kosztem terenów otwartych	N	B, P, S	D, S
Zwierzęta	Ograniczenie terenu życiowego zwierząt leśnych	N	B, P	Ś
Rośliny	Utrata części siedlisk przyrodniczych	N	B	S, D
	Niszczenie roślinności leśnej, na skutek wycinki pod nowe inwestycje	N	B	S, D
	Niszczenie roślinności nieleśnej na skutek przekształcenia mikrorzeźby i drenażu wód gruntowych	N	B, P	D, S
Ludzie	Zwiększenie powierzchni terenów przewidzianych pod nowe inwestycje	P	P, S	D
	Wprowadzenie zasad kreujących lokalny ład przestrzenny	P	B	D, S

	Powstanie nowych inwestycji generujących uciążliwości akustyczne, zwiększoną emisję pyłów	N	P, S	S, D
	Wzrost uciążliwości akustycznych i pylenia związanych z pracami budowlanymi	N	P, W	K, C
Wody powierzchniowe	Regulacja zasad gospodarki wodno-ściekowej	P	B, P	D
Wody podziemne	Wzrost uszczelnienia powierzchni terenu i związane z tym ograniczenie poziomu infiltracji	N	P, S	Ś
	Regulacja zasad gospodarki wodno-ściekowej	P	B, P	D
	Wzrost poboru wody	N	P, S	D
Powietrze atmosferyczne	Wzrost pylenia w trakcie realizacji inwestycji	N	P, S	K, C
	Ewentualny wzrost ilości zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego na skutek wzrostu zainwestowania obszaru	N	P, S	D
	Ewentualny wzrost ilości szkodliwych substancji w powietrzu w okresie grzewczym	N	P, S	S
	Pojawienie się zanieczyszczeń pyłowych powietrza	N	P, S	S, D
Powierzchnia ziemi	Degradacja pokrywy glebowo-roślinnej w trakcie realizacji inwestycji	N	W	K, S
	Powstawanie lokalnych utwardzeń i przekształceń powierzchni terenu, w tym niwelacja i niszczenie profilu glebowego	N	P	D, S
	Ograniczenie możliwości wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.	P	B	D
	Wzrost ilości wytwarzanych odpadów	N	S	D
Krajobraz	Częściowe przekształcenie krajobrazu	N	P	D
Klimat	Lokalne przeobrażenia mikroklimatu	N	P, W	Ś
	Lokalny wzrost emisji CO ₂ na skutek użytkowania oraz wzmożonego ruchu	N	B, P	D
Klimat akustyczny	Emisja hałasu w trakcie realizacji inwestycji	N	P, S	Ś, C
	Pogorszenie warunków akustycznych na skutek wzrostu poziomu zainwestowania obszaru połączonego ze zwiększeniem natężenia ruchu kołowego	N	W, S	D
Zasoby naturalne	Wzrost zużycia wody wraz ze wzrostem zainwestowania	N	W, S	D
Zabytki	Utrwalenie położenia na obszarze opracowania obiektów zabytkowych	P	S	D
Dobra materialne	Rozwój dóbr materialnych	P	S	D

Oznaczenia:

Kierunek wpływu: P – pozytywny; N – negatywny

Charakter wpływu: B – bezpośredni; P – pośredni; W – wtórny; S – skumulowany

Czas trwania: K – krótkoterminowe; Ś – średnioterminowe; D – długoterminowe; S – stałe; C – chwilowe

W powyższym zestawieniu tabelarycznym przedstawiono różnego rodzaju przewidywane oddziaływania na środowisko projektu planu, w tym również te o charakterze skumulowanym. Występowanie oddziaływań skumulowanych może wystąpić przede wszystkim w przypadku prowadzenia podobnych przedsięwzięć w tym samym czasie i na tym samym terenie. Część z nich można wyeliminować lub ograniczyć stosując odpowiedni dobór terminów prac oraz nowoczesne, przyjazne dla środowiska technologie ich prowadzenia.

Przewiduje się, iż na obszarze opracowania może potencjalnie dojść do skumulowanych relacji następujących oddziaływań:

- wzrost uciążliwości akustycznej w wyniku wyznaczenia nowej zabudowy usługowej, przemysłowej oraz powstania nowych ciągów komunikacji kołowej. Tego rodzaju uciążliwości, nawet, jeśli wystąpią, mogą być ograniczane poprzez np.: obsadzenie terenów zielenią izolacyjną (która daje efekt psychologiczny), zastosowanie urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu, odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej;
- przekształcenie dotychczasowego krajobrazu w wyniku wzrostu zainwestowania

terenów, które użytkowane są obecnie, jako grunty rolne i leśne - pojawienie się nowej zabudowy przemysłowej, usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, realizacja inwestycji związanej z przebiegiem przez obszar gminy drogi ekspresowej S74;

- zmniejszenie ogólnej powierzchni biologicznie czynnej w wyniku utwardzenia terenów przeznaczonych do zainwestowania i związane z tym ograniczenie poziomu infiltracji;
- ograniczenie przestrzeni bytowania i migracji niektórych gatunków roślin i zwierząt w wyniku pojawienia się zainwestowania na terenach użytkowanych obecnie, jako grunty rolne i leśne;
- wzrost tzw. niskiej emisji w wyniku pojawienia się zwiększonego ruchu pojazdów mechanicznych emitujących zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Biorąc jednak pod uwagę coraz powszechniejsze wprowadzanie do przemysłu motoryzacyjnego wielu proekologicznych rozwiązań nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji określonych w projekcie planu form zagospodarowania doszło do drastycznego pogorszenia, jakości powietrza atmosferycznego.

W ramach niniejszej prognozy trudno jest jednoznacznie wskazać zasięg skumulowanych oddziaływań, ponieważ na obecnym etapie brak jest wielu istotnych danych na temat charakteru, wielkości i sposobu realizacji planowanych przedsięwzięć.

VIII. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnego oddziaływania na środowisko, mogących być rezultatem ustaleń planu miejscowego

W celu zachowania bioróżnorodności, utrzymania zdolności ekosystemów do odtworzenia zasobów przyrodniczych oraz odpowiedniego kształtowania krajobrazu kulturowego, jako działań ograniczających negatywne oddziaływanie zmian zgodnych z projektem planu miejscowego, należy dążyć do zintegrowania procesów rozwojowych zabudowy z zabezpieczeniem przestrzennego i funkcjonalnego systemu wszystkich elementów przyrody. Działania te polegać będą na:

1. ochronie zieleni, w tym:

- maksymalnemu zachowaniu i ochronie istniejących kompleksów leśnych;
- prowadzeniu gospodarki leśnej zgodnie z planami urzędowania lasów;
- zwiększeniu wskaźnika lesistości poprzez zalesienie gleb najłagodniejszych klas bonitacyjnych o małej przydatności dla produkcji rolnej;
- ochronie cmentarzy i innych urządzonych grup zieleni wysokiej;
- maksymalnej ochronie wszelkich zadrzewień, w tym szczególnie szpalerów przydrożnych, jak również zieleni łąkowej i śródpolnej.

2. ochronie wartości przyrodniczych, w tym:

- ochronie istniejących korytarzy ekologicznych;
- ochronie pomników przyrody zgodnie z zasadami wskazanymi w aktach prawnych ustanawiających te obiekty i przepisów odrębnych;
- ochronie przyrody i krajobrazu obszarów: Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie”; Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

3. ochronie wód powierzchniowych i podziemnych, w tym:

- dążeniu do osiągnięcia planowanej czystości wód powierzchniowych;
- zakazowi odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych (zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi);

- modernizacji urządzeń wodnych w celu osiągnięcia wymaganych standardów jakościowych wody pitnej;
- udostępnieniu rowów dla prowadzenia prac porządkowych, oczyszczających i udrażniających;
- zachowaniu w ramach możliwości istniejącej sieci rowów w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń melioracji szczegółowych i właściwych warunków odbioru wód powierzchniowych;
- konieczności zapewnienia dostępu do rzek, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

4. **ochronie jakości powietrza atmosferycznego**, w tym:

- zachowanie ciągłości i naturalnego charakteru korytarzy ekologicznych;
- sukcesywnego przechodzenia na paliwa bezpieczne ekologicznie, w systemie ogrzewania indywidualnego (gaz, olej opałowy, także energia elektryczna);
- stosowaniu kotłowni lokalnych bazujących na ekologicznych nośnikach energii, szczególnie dla projektowanych większych rejonów rozwojowych;
- wprowadzaniu pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

5. **ochronie przed uciążliwością akustyczną**, w tym:

- stosowaniu w budynkach materiałów o zwiększonej izolacyjności akustycznej;
- poprawie stanu nawierzchni dróg publicznych;
- realizacji inwestycji zmniejszających narażenie na hałas komunikacyjny (w szczególności pasów zieleni izolacyjnej) oraz sukcesywne eliminowanie technologii i urządzeń przekraczających dopuszczalne normy hałasu.

6. **ochronie wartości krajobrazu kulturowego**, w tym:

- utrzymaniu ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz przeciwdziałanie chaotycznemu lokalizowaniu zabudowy;
- eksponowaniu, poprzez zabiegi kompozycyjne, obszarów i obiektów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych (dominant kulturowo-znaczeniowych, wysokościowych);
- kształtowaniu nowej zabudowy w poszanowaniu dla tradycji architektonicznej regionu oraz sąsiadujących terenów.

Ponadto proponuje się następujące działania mające za zadanie zapobieganie, ograniczanie i kompensację negatywnego wpływu realizacji niektórych zapisów planu miejscowego w stosunku do zmian odnoszących się do środowiska przyrodniczego:

- stosowanie nowoczesnych technologii przy wykonywaniu prac budowlanych;
- realizacja zamierzeń inwestycyjnych powinna być poprzedzona dokładnym rozpoznaniem wartości przyrodniczych terenu w celu wyeliminowania możliwości trwałego zniszczenia powiązań biocenotycznych;
- realizacja zabudowy na terenach dotychczas niezainwestowanych powinna być poprzedzona dokładnym rozpoznaniem warunków gruntowo-wodnych, inwestycje należy dostosowywać do zastanych warunków, bez ich przekształcania;
- dostosowywanie terminów prac budowlanych do okresów rozrodczych i lęgowych zwierząt występujących na analizowanym obszarze;
- ubytek powierzchni biologicznie czynnej powinien być równoważony wprowadzaniem terenów zielonych w możliwie jak najkrótszym okresie po zakończeniu prac budowlanych;
- odpowiednie zabezpieczenie sprzętu budowlanego oraz placu budowy;
- zachowanie szczególnej ostrożności podczas prac budowlanych w celu zapobiegania awariom sprzętu, które mogłyby doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska.

Na etapie oceny projektu planu miejscowego nie wskazuje się prac kompensacyjnych. Uznaje się, że zastosowanie się do zapisów zawartych w planie miejscowym oraz zawartych w prognozie propozycji środków łagodzących niekorzystny wpływ skutków ustaleń planu miejscowego na środowisko przyrodnicze zapewni niezachwiane funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska.

IX. Rozwiązania alternatywne

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Skorzeszyce” zakłada pewien wzrost intensywności zainwestowania przedmiotowego obszaru. W celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszaru konieczne wydaje się świadome i racjonalne wyznaczenie obszarów najkorzystniejszych dla rozwoju poszczególnych funkcji.

W czasie sporządzania projektu przedmiotowego planu miejscowego, kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju, tzn. starano się wybierać te spośród wielu rozwiązań alternatywnych, które najlepiej łączą potrzeby społeczne, ekonomiczne i ochrony środowiska. Wariantowane założenia planistyczne umożliwiły przedstawienie szeregu rozwiązań alternatywnych. Brały one pod uwagę zmianę intensywności i charakteru zabudowy oraz zasięgu terenów inwestycyjnych. Oprócz powyższego, projekt planu miejscowego jest opiniowany i uzgadniany z szeregiem instytucji i zainteresowanych stron. Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej uwzględniają warunki i zasady ochrony środowiska.

Przy sporządzaniu projektu planu miejscowego uwzględniono zalecenia wynikające z opracowania ekofizjograficznego sporządzonego na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Skorzeszyce”. Przyjęte rozwiązania uznano za nieprzyczyniające się do wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

X. Odniesienie do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna opierać się na zasadzie zrównoważonego rozwoju, której podstawowe idee zostały przedstawione w raporcie G. H. Brundtland "Nasza wspólna przyszłość" (1987 r.) opracowanym przez Światową Komisję Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wyróżniono w nim trzy główne obszary, w których niezbędna jest integracja działań koncentrujących się na: wzroście gospodarczym i równomiernym podziale korzyści, ochronie zasobów naturalnych i środowiska oraz rozwoju społecznym. Od tego czasu zasada zrównoważonego rozwoju stała się podstawą do określania celów ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym. Aktualnie prawo Unii Europejskiej dotyczące tematyki ochrony środowiska liczy kilkaset aktów prawnych obejmujących: rozporządzenia, dyrektywy, decyzje i zalecenia. Zgodnie z obowiązującymi przepisami zostały one zaimplementowane do polskiego prawodawstwa.

Do dokumentów rangi międzynarodowej – wspólnotowej – formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu miejscowego zaliczyć można m.in.:

1. Konwencję z Rio de Janeiro o różnorodności biologicznej

Została ona sporządzona w dniu 5 czerwca 1992 r. podczas tzw. Szczytu Ziemi w Rio de Janeiro i jest obecnie jednym z najbardziej powszechnych porozumień międzynarodowych. Jej stronami są 193 państwa świata, a Polska ratyfikowała ją w 1996 r.

W ramach niniejszego dokumentu przyjęto trzy główne cele, do których zaliczyć należy: ochronę różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy

podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych. Oznacza to, że przy podejmowaniu postanowień i konkretnych działań równie ważne jest zachowanie całego bogactwa przyrodniczego, jak zaspokajanie potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń ludzkich.

2. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

Dokument ma na celu zapewnienie różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na terytorium Państw Członkowskich Wspólnoty Europejskiej. Podejmowane działania mają przyczynić się do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz gatunków dzikiej flory i fauny, a także być zgodne z wymaganiami gospodarczymi, społecznymi i kulturowymi, oraz regionalnymi i lokalnymi uwarunkowaniami. W oparciu o zapisy niniejszej dyrektywy ustanowiona została międzynarodowa obszarowa ochrona przyrody Natura 2000 mająca za zadanie zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, uznanych za cenne i zagrożone w skali całej Europy, jak również ochronę różnorodności biologicznej.

Na szczeblu krajowym i regionalnym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe, w tym:

- 1. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)** – która jako nowy model rozwoju przyjmuje rozwój odpowiedzialny oraz społeczny i terytorialnie zrównoważony. Sam rozwój odpowiedzialny to rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być realizowane bez umniejszania szans przyszłych pokoleń. Istotne jest odpowiednie kształtowanie relacji pomiędzy konkurencyjnością gospodarki, dbałością o środowisko oraz jakością życia. Odpowiedzialny rozwój odnosi się więc zarówno do kwestii gospodarczych, społecznych, środowiskowych, terytorialnych, jak i instytucjonalnych. Oznacza rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej. W związku z powyższym projekt planu miejscowego dzięki spójnemu podejściu zarówno w zakresie istniejących problemów środowiska jak i zrównoważonego użytkowania istniejących ekosystemów zapewni dobry stan środowiska naturalnego..
- 2. II Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.** Główną zasadą niniejszego dokumentu jest zasada zrównoważonego rozwoju rozumianego jako *"takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia"*. Przedmiotowy dokument określa zasad prowadzenia polityki, a do najważniejszych z nich, w kontekście zakresu ustaleń planistycznych, wymienić należy m.in.:
 - **zasadę równego dostępu do środowiska przyrodniczego** – traktowaną jako równoważenie szans pomiędzy człowiekiem a przyrodą, poprzez zapewnienie zdrowego i bezpiecznego funkcjonowania jednostek ludzkich przy zachowaniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych wraz ze stałą ochroną różnorodności biologicznej – realizacja zapisów projektu planu miejscowego poprzez zaproponowane rozwiązania umożliwi bezkonfliktowe koegzystowanie terenów o różnym przeznaczeniu w poszanowaniu istniejących struktur przyrodniczych;
 - **zasadę prewencji**, która zakłada, że przeciwdziałanie negatywnym skutkom dla środowiska powinno być podejmowane na etapie planowania i realizacji przedsięwzięć w oparciu o posiadaną wiedzę, wdrożone procedury ocen oddziaływania na środowisko – projekt planu miejscowego na etapie planowania przedsięwzięć wybiera najbardziej optymalne kierunki zagospodarowania dzięki czemu zapobiega możliwości wystąpienia negatywnym skutkom dla środowiska;
 - **zasadę uspołecznienia polityki ekologicznej**, która ma być realizowana poprzez stworzenie instytucjonalnych, prawnych i materialnych warunków do udziału obywateli, grup społecznych i organizacji pozarządowych w procesach decyzyjnych związanych z zachowaniem zrównoważonego rozwoju – projekt planu miejscowego wraz z prognozą

oddziaływania na środowisko, która stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisku, włącza w procesy decyzyjne wszystkie grupy społeczne.

Zapewnienie zasad zrównoważonego rozwoju w opracowanym dokumencie odbywać się będzie zatem poprzez szereg działań uwzględniających cele środowiskowe ustanowione zarówno na szczeblu międzynarodowym, krajowym jak i lokalnym.

XI. Ocena zgodności projektu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741) projekt planu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó w zakresie:

- przeznaczenia terenów;
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu;
- warunków zagospodarowania terenów i ograniczeń w ich użytkowaniu;
- przebudowy, rozbudowy i budowy systemu komunikacji oraz infrastruktury technicznej.

Główne wnioski związane z kierunkami działań, jakie należy podejmować na analizowanym terenie wynikające z opracowania ekofizjograficznego oraz z zasad ochrony środowiska dotyczą:

1. ochrony przyrodniczych wartości środowiska, szczególnie chronionych siedlisk oraz populacji chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt;
2. ochrony kulturowych wartości środowiska, przy jednoczesnym dążeniu do pełnej integracji historycznych i współczesnych struktur architektonicznych i urbanistycznych;
3. utrzymania dotychczas zachowanych walorów krajobrazu naturalnego i kulturowego.

XII. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Skutki realizacji postanowień planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko powinny podlegać bieżącym ocenom i analizom w oparciu o pomiary uzyskiwane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z Prawem ochrony środowiska stanowi on źródło informacji o środowisku oraz wspomaga działania na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami i poziomów oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów i poziomów;
- występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Stosownie do Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, w celu monitorowania znaczącego wpływu realizacji planów lub programów na środowisko można wykorzystywać, stosownie do potrzeb, istniejące systemy monitoringu, dzięki czemu uniknie się jego powielania. W związku z powyższym analiza skutków realizacji ustaleń planu miejscowego powinna wykorzystywać istniejący

monitoring realizowany między innymi przez: Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny czy Starostę Kieleckiego. Ww. organy prowadzą monitoring: jakości wód, jakości powietrza, jakości ziemi i gleby, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w przepisach.

Częstotliwość oraz zakres monitoringu na terenach objętych planem miejscowym, powinny być zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Określenie stanu środowiska realizowane będzie natomiast zgodnie z wymogami i metodyką określoną w przepisach odrębnych.

XIII. Podsumowanie

Ustalenia projektu planu miejscowego pozwolą w sposób kontrolowany rozwijać obszar obrębu geodezyjnego Skorzeszyce będący przedmiotem opracowania. Proponowane obszary funkcjonalne, ich rozmieszczenia i powiązania, a także zastosowane parametry i wskaźniki opisujące obiekty antropogeniczne umożliwią racjonalne wykorzystywanie przestrzeni możliwej do zainwestowania oraz wpłyną pozytywnie na zachowanie i ochronę przyrody oraz krajobrazu naturalnego. Ustalenia planu miejscowego w sposób wystarczający chronią zdrowie i życie mieszkańców oraz zabezpieczają wysoki standard ich życia w aspektach: społecznym i ekonomicznym, zachowując przy tym harmonię krajobrazu przyrodniczego.

Realizacja projektu planu miejscowego może spowodować okresowe negatywne oddziaływanie na środowisko a mianowicie zwiększenie poziomu hałasu – spowodowane przez procesy budowlane zmierzające do budowy nowych budynków oraz przebudowy, nadbudowy i rozbudowy obiektów istniejących. Ponadto może spowodować negatywne oddziaływania na środowisko w zakresie niewielkiego wzrostu zanieczyszczeń powietrza, degradacji gleb pod terenami zainwestowanymi oraz ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego nie jest przewidywane znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko.

Biorąc pod uwagę wpływ ustaleń projektu planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska oraz na charakter tych ustaleń nie przewiduje się, aby miały one znaczący i długotrwały wpływ na jakość środowiska i zamieszkania.

Ujęte w projekcie planu miejscowego ustalenia w zakresie rozwiązań wykluczających i minimalizujących przewidywane negatywne oddziaływanie na środowisko należy uznać za wystarczające. Zastosowanie się do wszystkich wskazanych w projekcie planu miejscowego rozwiązań ww. zakresie powinno ograniczyć negatywny wpływ na zdrowie ludzi i zwierząt, na szatę roślinną, w tym również siedliska przyrodnicze i kompleksy leśne, na jakość powietrza atmosferycznego, klimat akustyczny itp. W celu uzupełnienia zapisów projektu planu miejscowego, w niniejszej prognozie zawarto rozwiązania mające za zadanie ograniczyć lub wyeliminować negatywne oddziaływanie na środowisko oraz rozwiązania dodatkowe w tym zakresie, które znajdują się we wcześniejszych rozdziałach.

Zaleceniem do dalszych prac jest ścisłe przestrzeganie zasad zagospodarowania terenów ustalonych w projekcie planu miejscowego w dalszym rozwoju obszaru objętego opracowaniem oraz monitoringu zmian w środowisku wywołanych dalszym rozwojem przestrzennym obszaru.

XIV. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Skorzeszyce”, sporządzonego na podstawie uchwały Nr XXI/206/2016 Rady Gminy Górno z dnia 22 lipca 2016 r.

Dzięki nowemu miejscowemu planowi zagospodarowania przestrzennego system polityki przestrzennej przedmiotowej obrębu Skorzeszyce stanie się bardziej klarowny i będzie lepiej regulował stan ładu przestrzennego, w wyniku uwzględnienia aktualnych uwarunkowań środowiskowych oraz

stanu zagospodarowania. Nowy plan miejscowy umożliwi rozwój przestrzenny wspomnianego obrębu, szczególnie w zakresie wykorzystania jej potencjału do lokowania stref zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

Zakres prognozy został uzgodniony w trybie art. 57 ust. 1 pkt. 2 i art. 58 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247). Podstawowym celem niniejszego dokumentu jest określenie potencjalnego wpływu jego ustaleń na poszczególne elementy środowiska oraz wskazanie ewentualnych zagrożeń dla środowiska wynikających z wprowadzenia w życie ustaleń planu miejscowego, jak również określenie metod działania pozwalających na ich zmniejszenie lub eliminację.

Celem sporządzenia planu miejscowego jest poszerzenie możliwości inwestycyjnych m.in. z zakresu realizacji zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, którego potrzeba wynikała z licznych wniosków składanych do planu. Wnioski te wyrażały skonkretyzowane zamierzenia inwestycyjne.

Przedmiotem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest cały obszar sołectwa Skorzeszyce, **o powierzchni 873 ha**.

W ramach analizowanego obszaru zlokalizowane są:

- liczne zabudowania mieszkaniowe jednorodzinne i zagrodowe, głównie budynki dwukondygnacyjne o wysokości około 10 m z dachem dwuspadowym o układzie kalenicowym, którym często towarzyszą budynki gospodarcze. Zabudowa ta zlokalizowana jest przede wszystkim w pobliżu ciągów komunikacji kołowej m.in. przy drodze powiatowej nr 0327T i drodze gminnej nr 325020T;
- budynki i obiekty usługowe z zakresu oświaty (przedszkole, szkoła podstawowa), kultu religijnego (kościół, dom rekolekcyjny, dom parafialny), hotelarstwa (dom weselny) oraz handlu. Obiekty te znajdują się głównie w centrum obrębu Skorzeszyce;
- obiekty związane z przemysłem – betoniarnia położona przy drodze krajowej nr 74;
- inne obiekty np.: czynny cmentarz położony w południowej części obrębu, przy skrzyżowaniu drogi gminnej nr 325025T z drogą powiatową nr 0334T.

Obszar opracowania znajduje się częściowo w zasięgu Obszaru mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Lasy Cisowsko-Orłowińskie” (PLH260040) oraz w całości w zasięgu Cisowsko-Orłowiński Obszar Chronionego Krajobrazu.

Gleby znajdujące się w zasięgu granic obszaru opracowania należy ocenić jako słabe. Jakość powietrza uzyskała klasę A dla większości badanych zanieczyszczeń, czyli nie stwierdzone zostały przekroczenia dopuszczalnych poziomów. Flora i fauna na terenie objętym ustaleniami planu miejscowego odznacza się stosunkowo dużą różnorodnością.

Prognozowanymi zagrożeniami środowiska naturalnego, wynikającymi z ustaleń projektu planu miejscowego, jest zwiększenie emisji gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego i wody na skutek postępującej urbanizacji, uwzględniającej przeznaczenie terenów zielonych na cele mieszkaniowe, usługowe, przemysłowe oraz komunikacyjne. Działania te mogą wpłynąć niekorzystnie na zdrowie ludzi i zwierząt, jednak nie przewiduje się, aby mogły one zaważyć w stopniu znaczącym na ich zdrowiu. Wzrost ogólnej liczby mieszkańców, a tym samym pojazdów oraz intensyfikacja procesów technologicznych spowodować może nasilenie się hałasu i wibracji, odpadów oraz ścieków. Istotniejszym przekształceniom może ulec krajobraz i powierzchnia ziemi.

Z ustaleniami projektu planu miejscowego nie jest związane wystąpienia oddziaływań transgranicznych.

Rozwój zainwestowania może przyczynić się do negatywnego oddziaływania na florę i faunę, powodując niszczenie siedlisk i gatunków lokalnych, ich korytarzy migracyjnych. W celu skutecznego przeciwdziałania tym zjawiskom, określone zostały działania i obostrzenia.

Realizacja założeń projektu planu miejscowego prowadzić będzie także do osiągnięcia pozytywnych celów. Zapisy dokumentu ustalają zakres ochrony obszarów naturalnych, wyrażające się w ochronie wartości środowiska przyrodniczego, i krajobrazu oraz kształtowanie ładu przestrzennego jako podstaw prawidłowego i efektywnego rozwoju. Polegać to będzie na poprawie stanu sanitarnego

oraz funkcjonowania przyrody a także tych ekosystemów, które mają wpływ na funkcjonowanie przyrody i odtwarzanie jej zasobów.

Wzrost potencjału obszaru opracowania odbywał się będzie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, kładąc nacisk na zachowanie i ochronę walorów przyrodniczych i kulturowych.

XV. Spis ilustracji

Rysunek 1 Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Skorzeszyce” (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr II/15/2014 Rady Gminy Górnó z dnia 9 grudnia 2014 r.)	16
Rysunek 2 Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó we fragmencie sołectwa „Skorzeszyce” (Załącznik do Uchwały Nr XXX/303/2021 Rady Gminy Górnó z dnia 19.04.2021 r.)	16
Rysunek 3 Obowiązująca zmiana nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Skorzeszyce” (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXI/283/2017 Rady Gminy Górnó z dnia 26 kwietnia 2017 r.)	18
Rysunek 4 Położenie obszaru opracowania na mapie topograficznej przedstawiającej fragment powiatu kieleckiego (Źródło: Opracowanie własne; źródło mapy: geoportal.gov.pl).....	19
Rysunek 5 Wschodnia część obszaru objętego ustaleniami planu miejscowego zaznaczony na ortofotomapie. (Źródło: opracowanie własne, źródło mapy: google.pl/maps).....	21
Rysunek 6 Zachodnia część obszaru objętego ustaleniami planu miejscowego zaznaczony na ortofotomapie. (Źródło: opracowanie własne, źródło mapy: google.pl/maps).....	21
Rysunek 7 Mapa geologiczna Gór Świętokrzyskich (Źródło: A. Konon, „Regionalizacja tektoniczna Polski – Góry Świętokrzyskie i regiony przyległe”, Przegląd Geologiczny, vol 56, nr 10, 2008 r.)	23
Rysunek 8. Jednolite części wód na terenie objętym projektem planu [Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie]	28
Rysunek 9 Schemat krążenia wód w JCWP nr 101 (Źródło: https://www.pgi.gov.pl/psh/zadania-psh/8913-zadania-psh-jcwpd.html)	29
Rysunek 10 Lokalizacja terenu objętego planem na tle JCWPd 101 [Państwowa Służba Hydrogeologiczna].....	29
Rysunek 11 Położenie terenu objętego projektem planu względem GZWP [Państwowa Służba Hydrogeologiczna].....	30
Rysunek 12 Granice terenu objętego planem względem granic Cisowsko – Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.....	40
Rysunek 13. Położenie terenu objętego projektem planu względem obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie	43
Rysunek 14. Tereny objęte projektem planu położone w granicach obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie	43
Rysunek 15 Arkusz 2 stanowiący załącznik do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie (Źródło: zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. 2014.1141).	45
Rysunek 16. Główne korytarze ekologiczne przebiegają poza granicami terenu objętego planem	46
Rysunek 17. Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowińskie na terenie gminy Górnó - projekt planu pozostawia w dotychczasowym użytkowaniu.....	58
Rysunek 18. Wyżej projekt planu, poniżej obowiązujący mpzp na terenie strefy C-OOChK	59

XVI. Spis tabel

Tabela 1 Wykaz udziału powierzchni poszczególnych użytków gruntowych w powierzchni ogólnej obrębu Skorzeszyce (Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z urzędu gminy Górnó).....	20
Tabela 4 udział gleb poszczególnych klas bonitacyjnych w powierzchni obrębu Skorzeszyce. (Źródło: dane udostępnione przez urząd gminy Górnó).....	31
Tabela 6 Zawartość metali ciężkich w glebach woj. świętokrzyskiego (dot. badań w latach 2013-	

2014) (źródło: Raport 2015 r. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim)	34
Tabela 7 Wyciąg z załącznika do rozporządzenia MŚ z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz.1359) - Wartości dopuszczalne stężeń metali w glebie lub ziemi (mg/kg suchej masy) (źródło: Raport 2015 r. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim)	34
Tabela 8 Zawartość azotu mineralnego w glebach woj. świętokrzyskiego objętych monitoringiem w okresie wiosennym i jesiennym 2014 r. (grunty orne, łąki i pastwiska) w profilu glebowym 0-90 cm (źródło: OSChR w Kielcach) (źródło: Raport 2015 r. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim)	34
Tabela 9 Stosowane symbole klas stref w zależności od dotrzymania obowiązujących poziomów stężeń zanieczyszczeń oraz oczekiwane działania (źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport za rok 2017)	37
Tabela 10 Klasy uzyskane w corocznej ocenie WIOŚ na rok 2016 w Kielcach pod kątem ochrony zdrowia dla strefy świętokrzyskiej (źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport za rok 2016)	38
Tabela 11 Klasy uzyskane w corocznej ocenie WIOŚ na rok 2016 w Kielcach w zakresie ochrony roślin dla strefy świętokrzyskiej (źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport za rok 2016)	38
Tabela 14 Przewidywane oddziaływanie na środowisko, będące skutkiem ustaleń projektu planu – podsumowanie. (Źródło: Opracowanie własne)	78

XVII. Spis załączników

Załącznik nr 1 Oświadczenie kierującego zespołem autorskim.